

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea unor acte normative
(dezvoltarea economiei digitale)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se exclude alin. (4) din articolul 56¹

2. Articolul 344 alin. (3) se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia””.

Art. II – Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului, 1994, Nr. 2, art.33), cu modificările ulterioare, articolul 6 se completează cu cuvintele: ”să efectueze recepționări și eliberări de mijloace bănești în numerar în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, deținătorului instrumentului de plată, la cererea expresă a acestuia.”

Art. III – Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial, 1998, Nr. 38/39, art. 280), cu modificările ulterioare, articolul 9, alineatul 2, după cuvântul ”religioase” se va completa cu textul, ” , precum și în calitate de nomad digital”.

Art. IV – Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe (Monitorul Oficial, 1998, Nr. 28-29 art. 203), cu modificările ulterioare, articolul (5), alin. (7), se completează cu lit. 1, după cum urmează:

„1) dacă acestea, aferente unui nerezident, cumulativ nu depășesc 5000 lei”

Art. V – Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial Nr. 18-19 art. 57), cu modificările ulterioare, anexa nr. 2, pct.4, cuvintele

”umanitare sau religioase” se substituie cu cuvintele ”umanitare, religioase sau de nomazi digitali”.

Art. VI – Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial, 2024, nr. 61-63, art. 88), cu modificările ulterioare, se modifică după urmează:

1. Articolul 6, se completează cu lit. c¹) cu următorul cuprs:

„c¹) neachitarea contravalorii bunului achiziționat sau serviciului prestat, în cazul neemiterii sau neînământării de către vânzător/prestator a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică”.

2. Articolul 9, lit. f) va avea următorul cuprins:

„f) să înmâneze bon de casă sau un alt document pe suport de hârtie, și/sau să genereze bonul de casă/documentul fiscal în formă electronică, care urmează a fi transmis la numărul de telefon prin SMS, adresa electronică (e-mail), ori în cadrul sistemului sau platformei electronice de management, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern;”.

3. Articolul 9 se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”.

4. Articolul 10, se completează cu lit. f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „În cazul în care nu este emis și înmântat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică, consumatorul este în drept să nu achite bunul achiziționat sau serviciul prestat”.

5. Articolul 33 se completează cu alin. (15) cu următorul cuprins:

„(15) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere anunțul cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia.”

Art. VII – Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial, 2007, Nr. 184-187 art. 711), cu modificările ulterioare, articolul 16 se completează cu un alineat nou, (1¹) cu următorul cuprins:

”(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul modificării datelor înscrise în Registrul de stat sau introducerii și/sau modificării unor date în alte registre ținute de Agenția Servicii Publice, care afectează datele înscrise în Registrul de stat privitoare la o altă persoană juridică creată de aceasta cu statut de

sucursală și nu necesită introducerea modificărilor în actele de constituire ale acesteia, aceste date modificate se modifică și/sau actualizează automat de către organul înregistrării de stat, fără a fi necesară depunerea documentelor pentru înregistrare modificărilor de către persoana juridică afectată de aceste modificări.”

Art. VIII – Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial, 2016, 423-429 art. 496), cu modificările ulterioare, art. 13, alin. (4) se completează cu următoarea propoziție ”Prevederile nu se aplică aferent operațiunilor de încasare și plată realizate prin intermediul prestatorilor nerezidenți de servicii de plată.”

Art. IX – Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor (Monitorul Oficial, 2010, Nr. 179-181 art. 610), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu următoarea noțiune:

“*nomad digital* – străinul care desfășoară activitate de muncă la distanță prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor în baza unui contract de muncă în cadrul unei persoane juridice înregistrată în afara Republicii Moldova sau care are calitatea de asociat în cadrul unei persoane juridice înregistrată în afara Republicii Moldova și care poate desfășura activitatea de management al persoanei juridice deținute de acesta, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor și care obține dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova în condițiile prezentei legi;”

2. Alineatul (2) al articolului 31 se completează cu litera k, cu următorul cuprins: “k) nomazilor digitali.”

3. Articolul 36¹ se expune în următoarea redacție:

“Articolul 36¹. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru activitățile investiționale.

(1) Dreptul de ședere provizorie pentru activitate investițională se acordă străinului care are calitatea de asociat, acționar sau beneficiar efectiv în sensul Legii nr.308/2018 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului al unor persoane juridice din Republica Moldova care desfășoară activitatea de întreprinzător calificată drept activitatea investițională în sensul Legii nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.

(2) În scopul confirmării desfășurării activității investiționale de către persoană juridică din Republica Moldova deținută de către străinul solicitant, suplimentar actelor prevăzute la art.32 alin (2), cu excepția dovezii mijloacelor de întreținere, prezintă următoarele acte, după caz:

a) contractul de vânzare-cumpărare sau contractul de locațiune a bunului (bunurilor) imobil (imobile) cu destinația nelocativă necesară desfășurării activității investiționale, încheiat de persoană juridică din Republica Moldova, în

calitate de cumpărător sau, după caz, locatar - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale;

b) extrasul din Registrul de stat al unităților de drept sau, după caz, extrasul din Registrul acționarilor, care confirmă statutul străinului solicitant în calitate de asociat sau, după caz, acționar sau, după caz, beneficiar efectiv - în cazul în care investiția are forma unor drepturi derivate din acțiuni, părți sociale sau alte forme de participare în societăți comerciale cu o valoare totală echivalentă cu cel puțin 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate;

c) dări de seamă contabile pentru persoană juridică în cauză care confirmă că această a creat cel puțin un loc de muncă cu regim de lucru cu durată normală și cu un salariu echivalent cu salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune;

d) contractul de împrumut de la fondator sau un alt act juridic prin care străinul solicitant pune la dispoziție persoanei juridice din Republica Moldova un împrumut pentru dezvoltare - în cazul în care investiția are forma mijloacelor bănești sau drepturilor de creanțe monetare sau alte forme de obligații față de străinul solicitant ce au valoare economică și financiară;

e) contractul de licență, franciză sau un alt act juridic similar încheiat de către străinul solicitant sau o persoană juridică deținută de acesta în calitate de asociat, acționar sau beneficiar efectiv, în calitate de proprietar al obiectelor de proprietate intelectuală și persoana juridică din Republica Moldova, în calitate de beneficiar al acestor obiecte de proprietate intelectuală - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate intelectuală: dreptul asupra obiectelor de proprietate industrială (brevete de invenții, modele de utilitate, mărci de produs și mărci de serviciu, denumiri de firmă, denumiri de origine ale produselor, desene și modele industriale, brevete pentru soiuri de plante, topografiile ale circuitelor integrate), dreptul de autor și drepturile conexe, secretul comercial (know-how), goodwill.

(3) Indiferent de forma exactă a investiției prevăzute la alin. (2) cu excepția lit. (c), valoarea minimă a acesteia trebuie să fie de cel puțin 100.000 euro echivalentul în lei moldovenești stabiliți la cursul Băncii Naționale a Moldovei.

(4) Străinilor care efectuează investiții li se acordă drept de ședere după cum urmează:

a) pentru investiții în valoare de cel puțin 100.000 euro echivalentul în lei moldovenești cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 2 ani;

b) pentru investiții în valoare de cel puțin 150.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 3 ani;

c) pentru investiții în valoare de cel puțin 200.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 4 ani;

d) pentru investiții în valoare de cel puțin 250.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 5 ani;

e) pentru investiții în valoare de cel puțin 300.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 8 ani.

(5) Dreptul de ședere provizorie acordat anterior nu poate fi prelungit sau, după caz, poate fi anulat sau revocat dacă se constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin.(1) și (2) ale prezentului articol, a condițiilor prevăzute la art.33 din prezenta lege ori dacă în privința străinului a fost emisă o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei infracțiuni economice.

4. Se completează cu articol nou 37² cu următorul cuprins:

“Articolul 37². Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru nomazii digitali”

(1) Dreptul de ședere provizoriu poate fi acordat sau prelungit străinului care se califică drept nomad digital cu condiția că acesta intenționează să rămână pe teritoriul Republicii Moldova peste termenul legal de ședere în timp ce continuă să obțină venituri din desfășurarea activității de muncă în baza contractului de muncă la o persoană juridică înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova sau din activitățile desfășurate printr-o persoană juridică în care are calitatea de asociat și este înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova, la îndeplinirea, în mod cumulativ a următoarelor condiții:

a) dispune de mijloace de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru eliberarea permisului provizoriu de ședere;

b) desfășoară și poate confirma desfășurarea activităților din care obțin venituri, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor pe toată durata de valabilitate a permisului de ședere provizoriu solicitat.

(2) Cerere de acordare/prelungire a dreptului de ședere provizoriu pentru nomadul digital va fi însoțită de următoarele acte:

a) pașaportul național în original și în copie, în al cărui temei străinul a intrat pe teritoriul Republicii Moldova;

b) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova. În calitate de act ce atestă dreptul de folosință asupra locuinței poate servi contractul de locațiune sau contractul de prestări de servicii de cazare încheiat cu o organizație hotelieră din Republica Moldova;

c) certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului a cărui cetățenie străinul o deține. În cazul în care străinul are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, eliberat de

autoritățile statului de reședință, tradus și legalizat/apostilat, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;

d) dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a permisului de ședere provizoriu, valabilă pe teritoriul Republicii Moldova și cu acoperire în cuantum de cel puțin 10.000 euro, echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională.

e) dovada mijloacelor de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată, în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru acordarea dreptului de ședere provizoriu.

(3) În cazul în care nomadul digital are calitatea de salariat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova, suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2), prezintă următoarele acte:

a) originalul și o copie tradusă și legalizată a contractului de muncă încheiat cu o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova, prin care să facă dovada prestării de servicii la distanță, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor;

b) declarația legalizată notarial și tradusă în limba română semnată de reprezentantul împuternicit al persoanei juridice cu care este încheiat contractul de muncă, prin care se confirmă existența raportului de muncă respectiv, salariului în mărime de cel puțin egal cu cel indicat la pct. a) al alineatului 1) și a faptului că străinul solicitant poate presta muncă sa la distanță;

c) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei juridice străine cu care este încheiat contractul de muncă care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.

(4) În cazul în care nomadul digital care are calitatea de asociat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova, suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2) prezintă următoarele acte:

a) dovada administrării la distanță și prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor a unei persoane juridice înregistrate de cel puțin un an de la data solicitării dreptului de ședere provizoriu de către acesta în afara Republicii Moldova;

b) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei juridice străine administrate de străinul solicitant care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.

(5) Dreptul de ședere provizorie pentru nomazii digitali se acordă sau, după caz, se prelungește pentru o perioadă de 2 ani.

5. La articolul 43¹², alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

”certificatul care confirmă titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT Parc”.

6. La articolul 43¹², alineatul (4), litera b) va avea următorul cuprins:

”b) declarația pe propria răspundere a administratorului companiei beneficiare că calificarea străinului corespunde specificului funcției pentru care urmează a fi angajat

Art. X – Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Monitorul Oficial, 2012, Nr. 155-159 art. 508), cu modificările ulterioare, articolul 34 se modifică după urmează:

1. Alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă verifică respectarea din partea angajatorilor a cerințelor din alin. (4), colectând informația respectivă prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect ”

2. La alineatul (7) cuvintele “(4) și” se exclud.

Art. XI – Legea nr. 77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației (Monitorul Oficial, 2016, Nr. 157-162 art. 318), cu modificările ulterioare, art. 16, alin. (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.”

Art. XII – Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, Nr. 58–66, art.133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art. 5, alin. (2), lit. b), se completează cu următoarea propoziție:

„În cazul în care, autoritățile competente din țara de reședință a beneficiarului efectiv nu emit documente, date și informații relevante pentru identificarea acestuia, entitatea raportoare poate utiliza documente, date și informații relevante emise de către terțe părți (avocați, contabili, auditori, notari etc.) din țara de reședință a beneficiarului efectiv.”

2. La articolul 5¹ alineatul (1), după cuvintele „persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova” se introduc cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene” și se completează la sfârșit cu cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene”.

Art. XIII – Legea 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, 434-439 art. 727), cu modificările ulterioare, articolul 14, alin. (1), lit. p) după cuvintele “,în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar”, se introduc cuvintele “și/ sau fac parte din produsul/serviciul bancar aprobat de organul de conducere al băncii”.

Art. XIV – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(dezvoltarea economiei digitale)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Consiliului Economic pe lângă PM și GIZ Moldova
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Pentru stimularea continuă a dezvoltării economiei digitale și proliferării comerțului electronic în Republica Moldova, este necesar de identificat permanent constrângerile regulatorii ce apar odată cu evoluția sectorului, în special, fiind cazul schimbărilor ce apar în acest domeniu la nivel mondial odată cu evoluția modelelor de business pe platformele internaționale de comerț electronic și servicii electronice de plată. Respectiv, constant este nevoie de urmărit evoluțiile pe piața și adaptat regulile interne de evidență, raportare, fiscalizare a diverse tranzacții electronice. Totodată, sunt identificate noi oportunități pentru proliferarea noilor genuri de activitate economică în țara noastră, cum ar fi practica nomazilor digitali, necesitatea de stimulare a proliferării inovației digitale în economie națională, necesitatea de a deschide oportunități de activitate economică în țara noastră pentru investitori, atât la distanță, cât și nemijlocit în țară.</p> <p>În aceste condiții, se propune pentru examinare proiectului de modificare a unor acte normative, ce adresează probleme ridicate de comunitatea de afaceri, asociații de profil și autorități publice vizate, precum și inițiative noi și neexplorate pentru stimularea unor domenii de activitate, care vizează:</p> <ul style="list-style-type: none">- implementarea practicii de nomazi digitali în RM și clarificarea regimului juridic al șederii lor în țară;- eliminarea barierelor pentru sporirea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic;- clarificarea unor aspecte legate de deschiderea, deținerea și evidența conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali;- oferirea posibilității de colectare și eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale;- re-examinarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin, deschidere a unui cont bancar de o entitate cu acționar străin, identificare la distanță a unui străin, acordare IDNP străinilor la distanță;- actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației;- optimizarea procedurii de raportare a numărului de persoane cu dizabilități în companii și utilizarea în aceleași scopuri a datelor deja existente în resursele informaționale publice, etc.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Amendamentele propuse nu au ca scop direct armonizarea legislativă cu UE, totuși în

mare parte transferă bune practici europene în legislația RM cu scopul de îmbunătățire a mediului de afaceri, promovare a economiei digitale și a comerțului electronic.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului și scopul lor sunt:

- Clarificarea regimului legal al nomadului digital în legislația RM din perspectiva migrației, protecției muncii, asigurării medicale – cu scopul de a oferi un regim facil pentru relocanții din industriile digitale (IT, BPO, creative, afaceri la distanță, etc) să activeze din țara noastră, să producă valoare și să achite taxe aici;
- Revizuirea cerințelor privind acordarea dreptului de ședere persoanelor cu funcție de conducere și specialiștilor din domeniul IT, cu scopul de a reduce formalitățile ineficiente și de a alinia procedurile conform unor cerințe unice;
- Eliminarea adevărții IGM privind atribuirea IDNP-ului pentru persoana fizică nerezidentă, care se bazează pe datele deținute de ASP și urmează a fi prezentată ASP;
- Oferirea posibilității de colectare și eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale pentru sporirea incluziunii financiare, eficientizarea circulației numerarului și descurajării operațiunilor în numerar;
- Eliminarea barierelor în calea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic pentru reducerea costurilor și migrarea spre noi tehnologii mult mai eficiente;
- Eliminarea incertitudinilor legate de deschiderea și deținerea conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali, platforme intermediare, cu condiția înregistrării mijloacelor bănești la conturile deschise la bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, luate la evidență de către SFS.
- Revederea/actualizarea/uniformizarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin, inclusiv eliminarea constrângerilor la deschiderea conturilor bancare de către SRL în structura organelor de conducere al cărui sunt și cetățeni străini,
- Excluderea limitării de utilizare a identificării și verificării la distanță prin intermediul mijloacelor electronice (eKYC) doar a cetățenilor RM;
- Actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, conform contribuției lor reale, ținând cont de faptul că ultima actualizare s-a făcut în 2020;
- Motivarea și responsabilizarea suplimentară agenților economici să ofere bonurile de casă;
- Eliminarea necesității raportării numărului de persoane cu dizabilități în companii în schimbul utilizării datelor existente în resursele informaționale ale MS, implicit a excluderii riscurilor de amendă a antreprenorilor, inclusiv a celor ce nu cunosc despre aceste obligații, cu atât mai mult că statul deja are aceste date în format digital - colectate de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

5. Fundamentarea economică-financiară

În detalii, partea economică și financiară este vizată pe fiecare linie de intervenție în Analiza Impactului de Reglementare (anexată la prezentul proiect), ce a fost pe larg susținută în cadrul Grupului de Lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității

de întreprinzător în ședința publică din 6 februarie a.c. Impactul măsurilor propuse va fi benefic pentru mediul de afaceri, scopul inițial al majorității măsurilor propuse fiind stimularea antreprenoriatului inovativ, crearea de oportunități pentru inovația tehnologică și creșterea productivității. Concomitent, dat fiind că inițiativa propusă nu afectează operațiunile curente ale întreprinderilor existente, dar dimpotrivă – vin să elimine bariere, nu au fost identificate consecințe negative asupra activității mediului de afaceri. O serie de acțiuni, cum ar fi una din inițiativa centrale a proiectului – nomazii digitali, dimpotrivă va avea impact estimat asupra bugetului de stat de peste 100 mln lei anual, cu perspective de creștere odată cu sporirea popularității acestui gen de activitate caracteristic industriilor digitale. Costurile de conformitate pentru autorități, de asemenea nu sunt considerabile – încadrându-se în limitele bugetare și de personal curente.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse vizează o serie de legi și acte normative secundare, deja existente, pentru intrarea în vigoare a cărora Guvernul va rezerva o perioadă de tranziție de 3 luni și de 6 luni - pentru ajustările ulterioare. Cadrul juridic vizat:

- Codul Contravențional nr. 218/2008
- Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală
- Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală
- Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor
- Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali
- Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe
- Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
- Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară
- Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, art.5¹
- Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile din domeniu tehnologiei informației
- Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorului
- Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor
- Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege a fost dezvoltat de MDED pe platforma Consiliului Economic pe lângă PM, cu participarea activă a Asociației Companiilor din domeniul TIC și suportul financiar al GIZ Moldova, precum și cu larga participare a mediului afaceri – atât la etapa setării problemelor, cât și la etapa de elaborare a soluțiilor. Pe 26 ianuarie curent a fost prezentat public ca inițiativă a MDED și Consiliului Economic, iar pe data de 6 februarie a.c., Analiza Impactului de Reglementare (anexată la prezentul proiect), a fost avizată pozitiv în GL al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

De asemenea, proiectul a fost preavizat de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Justiției (se anexează), fiind aliniat conform recomandărilor prealabile.

În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional în vederea elaborării actelor normative, anunțul de inițiere și analiza impactului de

reglementare au fost plasate pe portalul guvernamental particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11924)

8. Constatările expertizei anticorupție

Va fi realizată în procesul de avizare ce urmează a fi inițiat.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Va fi realizată în procesul de avizare ce urmează a fi inițiat.

10. Constatările expertizei juridice

Va fi realizată în procesul de avizare ce urmează a fi inițiat.

11. Constatările altor expertize

Vor fi realizate în procesul de avizare ce urmează a fi inițiat.

Secretar de Stat

Catalina PLINSCHI

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului:		Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului legii pentru modificarea unor acte normative (<i>pentru dezvoltarea economiei digitale și comerțului electronic</i>)
Data:		26.01.2024
Autoritatea administrației publice (autor):		Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Consiliului Economic pe lângă PM și GIZ Moldova
Subdiviziunea:		Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării
Persoana responsabilă și datele de contact:		Andrei Cușcă, Șef Direcție, tel. 022 250-557

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

În scopul stimulării continue a dezvoltării economiei digitale și proliferării comerțului electronic în RM, se propune pentru examinare un proiect de modificare a unor acte normative, ce adresează probleme ridicate de comunitatea de afaceri, asociații de profil și autorități publice vizate, precum și inițiative noi și neexplorate de stimulare a unor domenii de activitate, în linie cu scopul enunțat.

Prin acest proiect de lege se propune:

- implementarea practicii de nomazi digitali în RM și clarificarea regimului juridic și fiscal al aflării lor în țară;
- propunerea unor măsuri stimulatorii pentru atragerea specialiștilor IT și inovației digitale în alte sectoare ale economiei naționale pentru creșterea productivității și competitivității;
- stimularea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic;
- actualizarea în linie cu evoluțiile globale a fiscalizării și evidenței activității economice a persoanelor juridice din RM pe platformele internaționale digitale, cum ar fi: "locul livrării", impozitului pe venit la sursa de plată aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace, aspecte de documentare a TVA în comerțul pe platforme internaționale de eComerț, fiscalizarea „monetizării” aplicațiilor prin Google Play și App Store, plafon rezonabil pentru "nerепatrierea mijloacelor bănești" și a "datoriei compromise" în cazul exportului de marfă pe platforme de eComerț internaționale;
- clarificarea unor aspecte legate de deschiderea, deținerea și evidența conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali;
- oferirea posibilității de eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale;

- re-examinarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin, deschidere a unui cont bancar de o entitate cu acționar străin, identificare la distanță a unui străin, acordare IDNP străinilor la distanță;
- actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației și trecerea în cont a sumei minime a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației;
- extinderea cercului de persoane/entități ce pot intermedia înregistrarea de stat a companiilor și oferirea băncilor a dreptului de a acorda și alte genuri de servicii conexe agenților economici
- optimizarea procedurii de raportare a numărului de persoane cu dizabilități în companii și utilizarea în aceleași scopuri a datelor deja existente în resursele informaționale publice;
- regim de muncitor zilier în curierat, pentru facilitarea legalizării muncii prestate și asigurarea protecției muncii în acest domeniu; etc.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

1. Clarificarea regimului legal al nomadului digital în legislația RM din perspectivă fiscală, migrație, protecție a muncii, asigurare medicală

În contextul globalizării și al amplificării fenomenului liberei circulații a angajaților, a devenit actual de a oferi opțiunea legală de nomad digital în RM și de creat condițiile necesare pentru a face țara noastră o destinație favorabilă acestui grup social, cu atât mai mult că o serie de state cu economii emergente aplică deja această practică, ce aduce beneficii economice țărilor de destinație.

Într-o viziune generică, nomadul digital este străinul care obține o viză în RM și își poate desfășura activitatea de pe teritoriul țării noastre, în condiția când este salariat al unei companii înregistrate în afara țării sau deține o companie înregistrată în afara RM și își desfășoară activitatea prin folosirea tehnologiei comunicației și informației. Republica Moldova este interesată în atragerea nomazilor digitali, acestea fiind „invitați” să activeze de pe teritoriul țării noastre, suportând cheltuielile de trai și să activeze, plătind un anumit nivel de taxe, cu atât mai mult că întreaga regiune este cutremurată de instabilitate, război, relocare în scop de muncă, etc.

La nivel european, asemenea vize eliberează în diferite condiții, dar cu scopul de a atrage personal careva activa la distanță: Portugalia (1 an, venit lunar 2836 euro), Croația (1 an, venit lunar 2363 euro), Cehia (1 an, venit lunar 5727 euro), Estonia (1 an, venit lunar 3504 euro), Germania (3 luni +, dar nu mai mult de 3 ani, limitat la anumite genuri de activitate, 3-5 mii euro în cont), Ungaria (1 an+, venit lunar 2000 euro), Grecia (1 an +, venit lunar 3500 euro), Islanda (visa free, venit lunar 6866 euro), Italia (1 an +, venit lunar precedent 8500 euro), Malta (1 an +, venit lunar 2700 euro), România (cu posibilitatea de angajare și în Ro, 3300 euro), Spania (1 an) și Norvegia (doar pe Svalbard, pe viață, 35k/an și un client local).

Prin urmare, țara noastră ar recunoaște dreptul străinilor de a veni și de a-și desfășura activitatea din Republica Moldova – la distanță. Este important de subliniat ca nomazii digitali nu se vor supune legislației din RM în ceea ce privește contractele de muncă pe care aceștia le-au încheiat cu angajatorii din alte țări și nu vor putea beneficia de protecția deplină în baza Codul Muncii și a altor acte normative în vigoare din țară, de prevederile cărora vor fi exceptați. Totuși, aceștia ar trebui să dețină dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a vizei pentru RM. La finalul celor 183 de zile pe parcursul a 12 luni consecutive, nomadul digital se va putea considera ca are rezidența fiscală în RM.

Cu toate acestea, consecințele fiscale pe care le implica șederea lor în țară sunt benefice, doar că practica internațională arată, că nomazii digitali beneficiază de anumite facilități fiscale, fiind scutiți de plata impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale pentru pensii și sănătate, dacă sunt prezenți pe teritoriul

țării pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive (care se încheie în anul calendaristic vizat).

Exemplu:

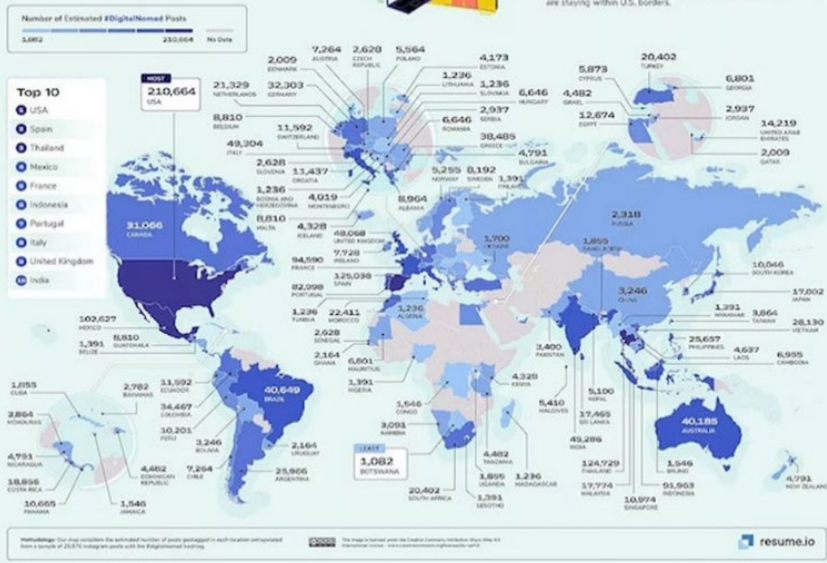
1. Guvernul croat nu vă va percepe niciun impozit pe venit
2. Grecia: de asemenea, puteți fi eligibil pentru o reducere de impozit de 50%
3. Islanda: Nu veți fi supus taxelor cu această viză.
4. Orice persoană care locuiește în Muntenegru în baza vizei de nomad digital va fi scutită de plata impozitului pe venit în Muntenegru.
5. Serbia: nomazii digitali sunt scutiți de taxe pentru primele 90 de zile de ședere.
6. Costa Rica: Această viză vă va scuti de impozitul pe utilități legat de veniturile pe care le primiți din străinătate.
7. Panama este o țară prietenoasă din punct de vedere fiscal. Nu veți fi impozitat pentru niciun venit provenit din afara Panama. În plus, reședința în Panama timp de nouă luni sau mai mult este suficient timp pentru a aplica pentru rezidența fiscală, ceea ce înseamnă că este posibil să puteți evita plata impozitelor în țara de origine.
8. Viza nomadă digitală El Salvador vă va costa aproximativ 2,825 USD. Această sumă include taxele, taxele guvernamentale, onorariile avocaților, traducerile și toate documentele.
9. Oricine rămâne în Indonezia mai mult de 183 de zile pe an, se califică drept rezident fiscal local și trebuie să plătească rate de impozitare indoneziene pentru orice venit câștigat.
10. Dacă stați în Thailanda mai puțin de șase luni, nu va trebui să plătiți taxe. Cu toate acestea, primirea vizei de ședere pe termen lung va plăti doar 17% impozit.
11. Portugalia are o rată standard de impozitare de 15%, dar oferă un cost accesibil al vieții și condiții excelente de viză.

Obținerea statutului de rezident al RM din momentul obținerii dreptului de ședere provizorie în calitate de nomad digital, ar oferi posibilitatea nomadului digital de a beneficia de un regim fiscal mai atractiv în comparație cu țara sa de reședință (desigur luând în considerare legislația fiscală a acesteia), din prima zi, fără a mai aștepta 183 de zile. Acest fapt, ar spori atractivitatea RM în calitate de destinație țintă pentru nomazii digitali.

Concomitent, pentru a facilita accesul străinilor în scopul desfășurării de activități în folosul terților de pe teritoriul țării noastre, prin amendarea legislației în vigoare, se va oferi posibilitatea nomazilor digitali de a obține viza de lungă ședere, dacă dispun de mijloace de întreținere obținute din activitatea desfășurată și desfășoară activitățile din care obțin venituri, de la distanță, prin folosirea TIC.

Beneficiul anual estimat per nomad digital în Republica Moldova ar fi de cca 104 mii lei, din care: 27400 lei - taxa unică (valoarea de referință este salariul mediu prognozat x2); aprx. 8000 lei - taxa de 7% p-u chirie locuință; aprx. 68400 lei din TVA la produse și servicii consumate pe teritoriul RM. Pentru a putea evalua impactul economic, au fost analizate statisticele rețelelor de socializare conform hashtag-ului #digitalnomad, ofertele specializate la nivel internațional; dar și alte [surse](#), inclusiv [aici](#):

The Countries Attracting the Most Digital Nomads

When all you need is a laptop, a good Wi-Fi connection and a compatible job, it's easy to see why some people — so-called digital nomads — choose to travel the world and work as they go. Forbes writes that it's a global community that's 35 million strong — but where are they all working from?

It's hard to track a nomad, so we turned to Instagram, finding more posts tagged with #digitalnomad (an estimated 210,664 in the U.S. than in any other country. According to Statista, the main nationality of digital nomads worldwide is American, so perhaps many nomads are staying within U.S. borders.

The Top 10 Destinations for Digital Nomads IN EUROPE

Number of Estimated #DigitalNomad Posts.

London ranks as the top destination in Europe for digital nomads, counting far more #digitalnomad Instagram posts (an estimated 20,556) than anywhere else on the continent. A study by Resonance found the UK capital to be the best city in the world in 2023, based on factors like the local culture, nightlife and restaurants. While the UK doesn't offer a digital nomad visa, both Spain and Portugal do, perhaps explaining why the two cities apiece rank among the top 10 European destinations for digital nomads.

În urma analizei, s-a ajuns la concluzie că **RM ar putea atinge** cifre similare cu destinațiile similare din regiune, (reieșind din atractivitatea turistică, securitate, geopolitică etc.):

- a) Ucraina - 1700 persoane;
- b) Georgia - 6801 persoane;
- c) România - 6646 persoane;
- d) Serbia - 2937 persoane;
- e) Bulgaria - 4791 persoane;
- f) Bosnia și Herțegovina - 1236 persoane.

Astfel, la un număr estimat de cel puțin 1000 de nomazi digitali, impactul pozitiv asupra bugetului va fi prin taxe directe și indirecte de min.100 mln. lei. Anul 2022, când cererea pentru relocare a profesioniștilor IT din regiune și nu doar era foarte înaltă, Moldova nu avea o asemenea ofertă de țară, ce a fost un rateu. Odată cu avansarea în procesul de integrare europeană, șansele țării noastre de a atrage nomazi digitali va crește.

În ceea ce privește *asigurarea medicală locală*, aceasta va fi obligatorie pentru nomadul digital. În același timp, acesta va dispune de 2 opțiuni: asigurare medicală internațională sau națională (care reprezintă o condiție obligatorie pentru obținerea dreptului de ședere provizorie). În lipsa asigurării internaționale, cea națională este obligatorie pentru nomadul digital. Prin urmare, se oferă nomadului digital comoditate în ceea ce privește alegerea asigurării medicale, dar și sunt create condiții pentru ca acesta să contribuie la bugetul RM prin procurarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Pentru *stabilirea condițiilor de imigrare*, în care străinii pot obține viza de lungă ședere în calitate de nomad digital și introducerea noțiunii de nomazi digitali în legislație, în scopul desfășurării de activități legale în folosul terților de pe teritoriul țării noastre, menționăm că IGM și MAI au elaborat și publicat spre consultare un nou proiect al Legii 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-regimul-strainilor-in-republica-moldova/10930>), care schimbă radical abordarea acordării dreptului de ședere. Astfel, în loc de o descriere detaliată a tuturor condițiilor și a particularităților de acordare a dreptului de ședere direct în lege (în care inițial se propunea introducerea condițiilor de obținere a permisului de ședere și pentru nomazii digitali), proiectul propus spre consultare conține doar o listă standard de acte care trebuie depuse de orice și fiecare străin - solicitant al dreptului de ședere (art. 21, alin. (4) din proiect) cu o specificare la finalul alineatului în cauză că printre documente solicitate se va regăsi “f) avizul autorității din domeniul de specialitate și/sau alte documente stabilite de Guvern, în dependență de scopul solicitat. Astfel, cum este prevăzut și de art. 83 din proiect, Guvernul până la data intrării în vigoare a proiectului (1 ianuarie 2025) trebuie să aprobe actele normative relevante secundare.

Ținând cont, că acest proces este abia la etapa inițială, autorul propune amendarea legislației curente și aplicarea ei, până la parcurgerea tuturor etapelor cu aprobarea noii legislații în domeniu, cu incorporarea ulterioară a acestor prevederi în legislația actualizată.

2. Revizuirea cerințelor privind avizul autorității competente în domeniul tehnologiei informației

Comisia instituită în cadrul MDED, în condițiile legislației actuale, nu rezolvă sistemic problemele “verificării” străinului. Membrii Comisiei nu au competențele necesare pentru a da apreciere calificării și competențelor profesionale, profilului social și riscurilor pe care acesta le-ar prezenta pentru securitatea națională, precum și competențe instituționalizate și instruirii de verificare a veridicității actelor prezentate, nu au acces la date extinse sau resurse informaționale transfrontaliere a diferitor instituții din alte țări, etc. Aceasta verificare se propune a fi înlocuită cu responsabilitatea angajatorului, care oferă contractul de angajare străinului, dar și a altor autorități competente, care au respectivele atribuții și pregătire.

Cu atât mai mult, în vederea acordării dreptului de aflare/dreptului de ședere, Inspectoratul General pentru Migrație utilizează propriile reglementări legale și mecanisme instituționale, avizul Comisiei purtând caracter consultativ.

În redacția actuală a art. 43¹² din Legea 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova avizul autorității competente în domeniul tehnologiei informației este necesar atât pentru persoanele cu funcții de conducere din cadrul unei persoane juridice cu activități în domeniul tehnologiei informației cât și pentru specialiștii străini în domeniul tehnologiei informației. Astfel, se propune eliminarea acestei cerințe pentru persoanele cu funcție de conducere, întrucât aceștia fie au calitatea de administrator, membru al comitetului de conducere, director general sau de director și sunt înregistrați

în registrul de publicitate fie pot fi și fondatorii/asociații, membrii consiliului societății care sunt angajați în cadrul persoanei juridice rezident al parcului pentru tehnologia informației și dețin funcții de conducere din cadrul acesteia.

În acest sens, în privința acestora, avizul autorității competente se propune a fi înlocuit cu certificatul rezidentului parcului pentru tehnologia informației și extrasul din RSUD, documente care ar fi suficiente pentru determinarea calității străinului.

În ceea ce privește specialiștii IT, se propune ca avizul autorității competente să fie înlocuit cu o scrisoare de garanție din partea angajatorului, precum că străinul deține competențele necesare pentru funcția pentru care urmează a fi angajat, cu anexarea proiectului contractului individual de muncă.

3. Eliminarea adevărului IGM privind atribuirea IDNP-ului pentru persoana fizică nerezidentă

În primul rând, există o problemă practică, când în urma modificării unor date conținute în Registrul de stat al persoanelor juridice, această modificare nu se efectuează automat în privința altor unități de drept care utilizează aceste date. De exemplu, în cazul schimbării denumiri corporative ale asociatului/adresei juridice și a altor date care nu necesită modificarea statutului, date noi nu se actualizează în dosarele relevante ale tuturor persoanelor juridice în care persoana juridică în cauza are statut de asociat. Mai sunt cazuri când Registrul de stat al persoanelor juridice nu este actualizat automat cu alte date/informații modificate în alte Registre care fac parte din competența ASP. De exemplu, în cazul atribuirii IDNP unui administrator străin al unei societăți comerciale care se efectuează prin intermediul Registrului de stat al populației, datele cu privire la IDNP nu se introduc automat în Registrul de stat al persoanelor juridice, ambele registre fiind administrate de către ASP.

Din punct de vedere practic, IGM eliberează un document denumit Adevărul privind confirmarea statutului străinului pe teritoriul Republicii Moldova (<https://servicii.gov.md/ro/service/017000055>).

Această adevărul reprezintă un extras din Sistemul informațional ținut de ASP care confirmă:

atribuirea numărului IDNP pentru străin, eliberarea actului de identitate sau lipsa acestuia, înregistrarea la domiciliu/reședință sau lipsa acestuia și componența familiei. Cu alte cuvinte, ***IGM eliberează un extras pentru a fi prezentat ASP, dar extrage datele din registrul deținut de ASP.***

Costul adevărului este de MDL 100, iar durata de obținere este de câteva zile lucrătoare. Modificările propuse vor obliga autoritățile să comunice între ele, utilizând platformele tehnologice existente, fără implicarea solicitantului de serviciu.

4. Eliminarea excepțiilor discriminatorii privind emiterea facturilor fiscale în comerțul electronic

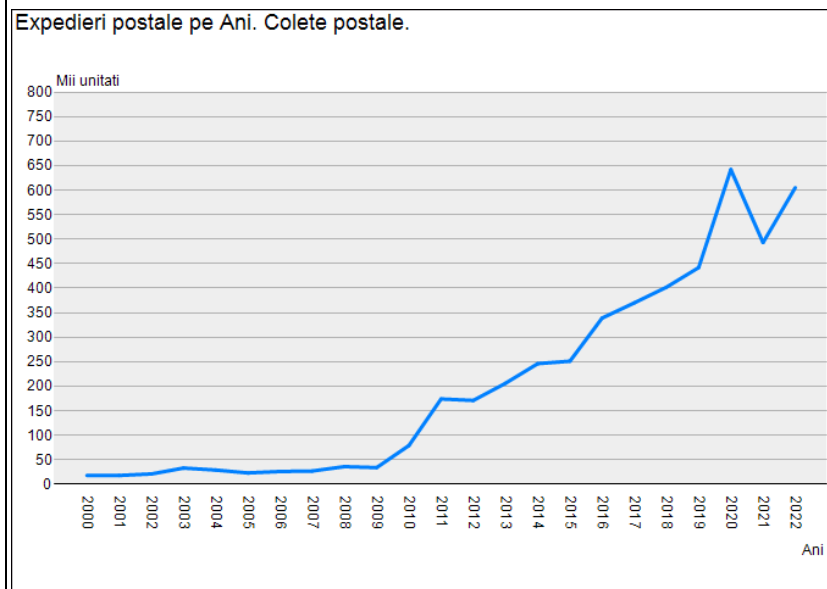
La moment, art. 117, alin. (3) din CF prevede că pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie, dacă subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată.

Această listă este exhaustivă și, prin urmare, dacă livrarea mărfurilor de la furnizor către cumpărător este efectuată în alt mod, de exemplu, de către furnizori de servicii poștale, precum Nova Poshta, DHL etc., vânzătorul trebuie să emită factura fiscală pentru fiecare livrare. Astfel, se urmărește eliminarea obligativității emiterii facturii fiscale în cadrul livrărilor la domiciliu prin alți furnizori de servicii poștale/intermediari (curieri). La moment, de excepția emiterii facturii fiscale beneficiază doar agenții economici care livrează prin ÎS Poșta Moldovei.

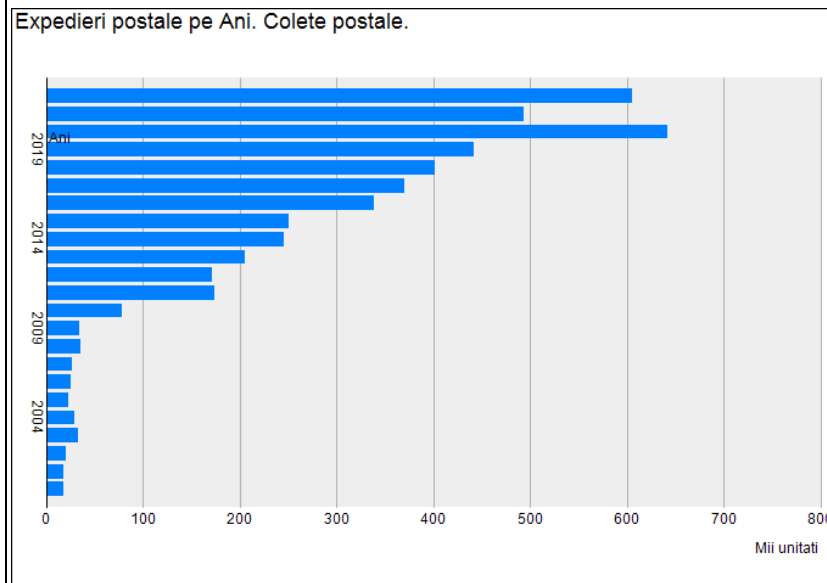
Această măsură va elimina documentarea excesivă a operațiunilor de livrare a mărfurilor la domiciliu, în cadrul comerțului electronic, pentru comercianții care livrează prin intermediul altor furnizori de

servicii poștale, nu doar prin intermediul ÎS Poșta Moldovei. Efectul economic al acestei măsuri va afecta benefic toți agenții economici care practică eComerțul și vor practica pe viitor și mai mulți, precum și va impacta pozitiv piața furnizorilor de servicii poștale/intermediari/curieri (de exemplu, la moment în [Registrul public al Furnizorilor de servicii poștale](#) se regăsesc 65 de astfel de furnizori).

Mai jos, se prezintă evoluția expedierilor poștale (colete poștale):

[sursa](#) (unitatea de măsură: mii unități)

[sursa](#) (unitatea de măsură: mii unități)

În urma analizei efectuate, se observă o explozie a numărului de expedieri poștale (colete poștale) odată cu pandemia, în 2022 atingând cifra de 605 mii.

Mai jos ([sursa](#)), pentru vizualizarea efectului economic, se prezintă date privind evoluția comerțului electronic, reieșind din numărul și valoarea tranzacțiilor efectuate cu carduri de plată, adică plăți fără numerar:

Numărul și valoarea tranzacțiilor efectuate cu carduri de plată din Republica Moldova		2022	2021	2020	2019	2018	2017
Numărul de operațiuni	plăți fără numera platforme de comerț electronic (e-co)	16 263 992	14 951 843	11 005 317	10 967 194	8 032 599	4 747 997
Carduri emis	Valoarea operațiunilor (MDL)	8 124 479 444	6 573 013 420	4 768 470 795	4 625 437 059	3 488 897 863	2 571 113 052
	plăți fără numera platforme de comerț electronic(e-co)						

*Poștă/ email/ telefon (MO/TO)/ key entry sau la ghișeu băncii

sursa de date : BNM

5. Clarificarea "locului livrării" pentru eliminarea interpretărilor la aplicarea TVA în cazul comisioanelor pentru operațiunile de eComerț pe platformele internaționale

Agenții economici neplătitori de TVA achită această taxă la importul de servicii, cu toate că serviciul este acordat peste hotare, ce contravine esenței TVA. În scopul eficientizării activității de comercializare a producției, mărfurilor, agenții economici apelează la serviciile platformelor on-line specializate în plasarea spre comercializare a mărfurilor (marketplace). Pentru serviciile prestate, nerezidentul (care gestionează marketplace-ul) percepe de la entitatea rezidentă din RM un comision. Esența comisionului constă în plata pentru anumite acțiuni/servicii intermediare efectuate de către nerezident: preluarea comenzilor, transmiterea informației către cumpărător, gestiunea paginii web ș.a.

Conform art. 93 pct. 15) din Codul fiscal, locul livrării serviciilor se determină conform regulilor stabilite în art. 111 al CF – „Locul livrării serviciilor”. Potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. e) din Codul fiscal, locul prestării serviciilor [...] acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice este sediul, iar în cazul în care acesta lipsește – domiciliul sau reședința beneficiarului acestor servicii.

Prin urmare, ținând cont de faptul că serviciile acordate de gestionarul platformei marketplace se prestează prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice, acestea se califică drept import de servicii, aferent cărora rezidentul RM este obligat să calculeze TVA de la valoarea comisionului perceput de nerezident.

Modificarea în cauză ar exclude obligația de achitare a TVA și pentru serviciile intermediarilor aflați peste hotarele RM - adică a marketplace-ului, care nu este rezident al RM, dar percepe comisioanele sale pentru servicii acordate în afara țării.

6. Clarificarea aspectelor legate de reținerea/nereținerea impozitului pe venit la sursa de plată, aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace

Conform autorului, aceste comisioane percepute de la comercianții online de către platformele intermediare internaționale sunt costuri și nu venituri.

În cazul în care serviciile prestate prin Internet de nerezident, acestea nu sunt servicii de consultanță sau de management, și respectiv nu urmează a fi impozitate la sursa de plată, deoarece potrivit art. 70 și 71, alin. (1) lit. b), b¹) din Codul fiscal, alte venituri din serviciile prestate se vor impozita doar dacă vor fi prestate pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, nu se reține impozit pe venit din plățile efectuate nerezidenților pentru serviciile de publicitate prestate.

Totuși, nu există o poziție comună în acest sens, fapt ce lasă loc de interpretări. Similar cu modificarea precedentă - comisioanele marketplace-ului sunt costuri și nu venituri, respectiv, este necesară eliminarea incertitudinilor legate de reținerea impozitului pe venit în cazul comisioanelor intermediarilor.

Mai mult ca atât, agentul economic nerezident, nu poate negocia reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, cu prestatori nerezidenți, prin urmare, acesta se transformă în costul agentului economic rezident. De exemplu, să presupunem că rezidentul urmează să achite un serviciu către o platformă gen Amazon în mărime de 100 USD. În acest caz, rezidentul, deoarece nu poate „negocia” cu Amazon, în

loc să achite Amazon 88 USD și 12% impozit să vireze la buget (art. 91, CF), rezidentul va achita 100 USD către Amazon și 13,64 USD impozit la buget ($100 \text{ USD} * 100 / 88 * 12\%$).

7. Modificarea mărimii ”datoriei compromise” și reducerea riscului de sancțiuni nefondate în cazul comerțului electronic

Stabilirea unui plafon relativ mic pentru nerepatrierea mijloacelor bănești în cazul exportului de marfă, ce ar permite deductibilitatea cheltuielilor privind datoriile compromise și neaplicarea sancțiunilor, fără acțiuni/acte suplimentare din partea agentului economic, ar facilita comerțul electronic orientat la export. Majorarea de la 1000 lei la 5000 lei, este dictată și de faptul că valoarea bunurilor/mărfurilor exportate către nerezidenți, depășesc ușor această sumă relativ nesemnificativă, fapt ce generează apariția unor creanțe, care în lipsa majorării plafonului, sunt nedeductibile.

Astfel, pe lângă faptul că agentul economic exportator nu-și încasează mijloacele bănești, astfel de cheltuieli în lipsa actului respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc, sunt nedeductibile, adică se impozitează cu 12% impozit pe venit.

8. Stabilirea unui plafon rezonabil pentru nerepatrierea mijloacelor bănești în cazul exportului de marfă pe platformele de comerț electronic internaționale

Aceasta ar permite deductibilitatea cheltuielilor privind datoriile compromise și neaplicarea sancțiunilor, fără acțiuni/acte suplimentare din partea agentului economic, ce implicit ar facilita comerțul electronic orientat la export. Agenții economici consumă foarte mult efort aferent procesului de documentare a tranzacțiilor de export-import, în legătură cu sumele nerepatriate, pentru a nu fi supuși sancțiunilor pecuniare.

Astfel, în practică, eforturile legate de evitarea sancțiunilor pecuniare aferente unor creanțe, valoarea cărora este nesemnificativă, depășesc quantumul sancțiunii. Pentru remedierea acestei situații se propune stabilirea unui plafon simbolic, care ar facilita activitatea comercianților la export, în special pentru cei ce practică eComerțul.

9. Oferirea posibilității de eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale

Subiectul a fost ridicat de comunitatea de afaceri pentru a facilita retragerea de numerar de pe cardurile bancare prin intermediul agenților economici care dețin POS terminale. Insuficiența infrastructurii bancare și a ATM-urilor în zona rurală ar putea fi ușor compensată, ca prim pas - prin oferirea acestei posibilități, în special din considerentul de incluziune financiară și promovarea economiei fără numerar.

Stimularea răspândirii POS terminalelor în afara mun. Chișinău, prin oferirea posibilității eliberării numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice. Astfel, chiar și în cazul lipsei bancomatelor în localitățile rurale, persoanele fizice pot scoate numerar de pe cardurile bancare prin intermediul agenților economici care dețin POS terminale.

Unul din factorii ce determină populația să utilizeze numerarul în detrimentul instrumentului de plată cu cardul este confortul psihologic de libertate în utilizarea numerarului versus limitarea la utilizarea instrumentului de plată cu cardurile de plată, accesul la ATM fiind una din aceste constrângeri. Acest fapt se observă mai evident în zonele rurale, unde cetățeanul nu dispune de bancomate, și respectiv nu poate retrage numerarul în orice moment, urmând a se deplasa în centrul raional, ceea ce implică costuri de transport adiționale și incomodități logistice. Limitarea se manifestă prin faptul cetățeanul nu are libertatea de a dispune oricând și oriunde de mijloacele sale bănești deținute pe cardul de plată, având în vedere necesitatea unei infrastructuri de POS terminale pentru tranzacționarea prin carduri la comercianți sau de bancomate pentru retragerea de numerar și respectiv utilizarea numerarului.

În același timp, în zonele rurale, numărul comercianților care oferă posibilitatea achitărilor prin POS terminale este foarte limitată, ca urmare a comisioanelor aferente, dar și altor factori. Oferind comercianților, posibilitatea eliberării numerarului deținătorilor de instrumente de plată (carduri

bancare, eWallet-uri) în calitate de serviciu complementar vânzărilor, această măsură va încuraja comercianții să instaleze terminale POS în punctele lor de vânzare. Dacă inițial, cetățenii vor percepe acest serviciu ca pe o substituție a bancomatelor, ulterior oferirea confortului psihologic pentru populație, inevitabil va stimula achitățile pentru mărfuri și servicii direct cu aplicarea instrumentului de plată utilizând POS terminalele, fără a mai recurge la numerar.

Astfel, inițiativa vine să ofere posibilitatea de retragere a numerarului și să ofere acel confort deținătorului de card, de a dispune de mijloacele sale bănești. Totodată, deținătorii de carduri se vor obișnui gradual să utilizeze cardul de plată pentru achiziția de bunuri și servicii de la comercianți și să renunțe la retragerile în numerar.

Nu în ultimul rând aceasta modificare propusă în cadrul normativ, vine să ofere comercianților (agenților economici) posibilitatea de a transforma numerarul încasat din prestarea serviciilor sau vânzarea de bunuri, în tranzacții electronice trasabile, fapt ce va contribui la diminuarea costurilor de gestionare a numerarului, dar și la diminuarea economiei tenebre (prin trasabilitatea tranzacțiilor electronice). Plățile în numerar sunt extrem de vulnerabile și la corupție, deoarece nu au un proces transparent de urmărire. În timp ce numerarul este încă predominant în Republica Moldova, autoritățile urmăresc, ca să se asigure un mecanism mai transparent de tranzacționare în sectoarele economiei, astfel încât fluxurile financiare să fie monitorizabile (trasabile).

Finalitățile urmărite prin adoptarea acestui proiect constau în principal în:

- a) creșterea încrederii populației în instrumentele electronice de plată;
- b) creșterea adopției instrumentelor electronice de plată;
- c) dezvoltarea infrastructurii de POS terminale în localitățile rurale;
- d) creșterea funcționalității POS terminalelor prin posibilitatea oferirii unor servicii complementare vânzării de mărfuri și servicii de către comercianți;
- e) diminuarea costurilor suportate de agenți economici (comercianți) de gestionare a numerarului;
- f) diminuarea economiei tenebre prin asigurarea trasabilității tranzacțiilor cu instrumente de plată electronice.

Pentru o mai bună înțelegere a situației legate de utilizarea cardurilor de plată, existența terminalelor POS, numărul de bancomate (ATM) etc., se prezintă datele statistice de mai jos:

Informație privind activitatea cu carduri de plată a prestatorilor de servicii de plată din Republica Moldova (per prestator)

		2022	2021	2020	2019	2018	2017
		Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori
Carduri de plată	carduri în circulație	2 800 936	2 350 418	2 182 076	2 012 566	1 936 265	1 736 056
	carduri active	1 725 867	1 481 849	1 324 843	1 227 675	1 189 848	1 016 939
	carduri salariale	1 053 957	966 847	961 321	979 507	1 030 122	961 835
	carduri sociale	468 651	453 832	395 033	396 471	353 668	303 699
Operațiuni efectuate	valoarea operațiunilor	124 882	98 778	75 647	69 411	57 850	49 599
	retrageri de numerar	664 129	812 324	350 793	248 068	644 631	003 540
	plăți fără numerar	78 981	66 537	53 882	52 203	45 580	40 705
	terminale de autodeservire	071 788	608 031	642 194	215 771	319 373	791 426
Dispozitive speciale	plăți fără numerar	45 901	32 241	21 764	17 208	12 270	8 893 212
	terminale de autodeservire	592 341	204 293	708 599	032 297	325 258	114
	ATM	201	193	0	0	0	0
	terminale POS	1 166	1 152	1 120	1 137	1 138	1 099
	amplasate la comercianți	32 318	28 463	23 727	20 517	18 178	16 609
	inclusiv contactless	29 747	25 910	21 234	18 057	15 642	14 037
	amplasate la prestatori	27 588	23 427	18 383	13 393	9 096	6 687
	inclusiv contactless	2 571	2 553	2 493	2 460	2 536	2 572
	platforme de comerț electronic*	569	727	438	422	313	0
			764	584	533	406	411

*platforme de comerț electronic - soluție software ce permite acceptarea cardurilor de plată în mediul online
sursa de date - BNM

10. Stimularea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic

Bonul electronic este facultativ, iar impunerea lui obligatorie ar însemna costuri mari pe afaceri, reieșind din obligația păstrării capacităților de eliberare a bonurilor printate pe hârtie - din care motive, această opțiune a fost abandonată la etapa analizei. Tranziția la bonuri electronice și-ar putea-o permite companiile mari, care implementează soluții digitale înlocuind aparatele de casă fizice. Totuși, chiar având un aparat de casă virtual, și având obligația de a printa bonul pe hârtie, companiile sunt impuse să aibă costuri duble. Pentru a stimula migrarea către aparate virtuale de casă, bon și factură electronică, este necesară eliminarea costurilor duble pentru cei ce adoptă inovația, reduc costurile și impactul economic și ecologic, dar și contribuie la o economie fără numerar, înălbirea afacerilor și optimizarea proceselor în business și administrarea fiscală.

În proces a fost investigată posibilitatea implementării obligatorii a bonului fiscal electronic. Astfel, Modulul fiscal ISFiscalCloud este o soluție care permite înlocuirea caselor de marcat și a imprimantelor fiscale tradiționale în punctele de vânzare. Acesta oferă o alternativă digitală bazată pe cloud pentru gestionarea procesului fiscal.

Prin utilizarea modulului fiscal ISFiscalCloud, toate operațiunile de facturare, emitere de bonuri fiscale și generare de rapoarte fiscale se realizează prin intermediul unei aplicații software. Aceasta este integrată cu un server cloud care asigură stocarea și gestionarea datelor fiscale într-un mod sigur și accesibil de la distanță.

În ceea ce privește tipărirea bonurilor fiscale, modulul fiscal ISFiscalCloud este compatibil cu imprimantele POS obișnuite. Acest lucru înseamnă că puteți utiliza o imprimantă POS standard pentru a tipări bonurile fiscale. Aceasta oferă o opțiune convenabilă și flexibilă, deoarece nu este necesară utilizarea unei imprimante fiscale dedicate.

Pe lângă tipărirea bonurilor, **modulul fiscal ISFiscalCloud oferă și posibilitatea de a transmite bonurile fiscale către clienți prin SMS sau Email.** Aceasta înseamnă că puteți trimite bonurile direct către clienți în format digital, evitând astfel tipărirea fizică. Această opțiune poate fi benefică din punct de vedere ecologic și al eficienței, permițând economisirea de hârtie și simplificarea procesului de

oferire a bonurilor către clienți.

Ce sarcini rezolvă Modulul Fiscal?

- Înregistrarea și imprimarea bonurilor fiscale;
- Generarea și imprimarea rapoartelor fiscale;
- Imprimarea bonurilor și a rapoartelor pe o imprimantă POS obișnuită;
- Transmiterea bonurilor fiscale către clienți prin SMS/Email;
- Transmiterea bonurilor fiscale și a rapoartelor în sistemul guvernamental MEV;
- Validarea bonurilor fiscale online.

În ceea ce privește costurile:

- 70 lei abonament lunar pentru aplicație;
- 0,45 lei pentru SMS, legat de expedierea bonului fiscal electronic.

Astfel, pentru a stimula aplicarea echipamentelor de casă și control de tip sisteme informatice cu sau fără dispozitive electronice, a fost accentuată opțiunea aplicării acestora, inclusiv pentru entitățile din sector întreprinderilor mici și mijlocii. Astfel, a fost accentuat faptul că odată cu utilizarea e-bonului, comerciantul nu va mai fi obligat să imprime bonul de casă/documentul fiscal pe suport de hârtie, iar dacă cumpărătorul solicită această opțiune, să-l primească în SMS sau pe e-mail.

Modificarea în cauză va facilita trecerea treptată la documente electronice, reieșind din faptul că agenții economici vor fi stimulați să economisească cheltuielile aferente procurării imprimantelor, deservirii acestora, hârtiei etc. Totodată, trecerea nu va fi bruscă, astfel încât furnizorii de sistemele informatice ce includ dispozitive și imprimante fiscale, să se poată adapta modificărilor. Scopul final care se urmărește, este trecerea completă la utilizarea e-bonului de către agenții economici, mai ales în contextul faptului că cea mai mare parte a populației dispune de număr de telefon.

Pentru un agent economic cu filiale în majoritatea localităților din țară – costul economiei ar fi de peste 10 mln. lei anual – cu impact real asupra costurilor serviciilor, capacitatea de investiție și asupra salariului angajaților. Pentru o singură unitate comercială, costurile unui terminal constituie între 4-6 mii plus întreținerea, care vor fi înlocuite cu un abonament de 75 de lei lunar pentru soluția digitală, ce nu va necesita procurarea unui echipament suplimentar, orice tabletă sau telefon mobil înglobând cu ușurință aceste funcționalități.

11. Facilitarea utilizării formularelor de documente primare aprobate de conducerea unității, în locul facturii fiscale, în cazul transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate

Modificarea în cauză ar simplifica și ar „liberaliza” documentarea transportării mărfurilor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității, fără transmiterea dreptului de proprietate. La fel, acest fapt va contribui semnificativ la simplificarea procesului de retur a mărfurilor. În prezent, atunci când cumpărătorul returnează marfa, acesta se obligă să emită factură fiscală pe faptul returului care nu generează obligații de aplicare a TVA, fiind necesară înscrierea în rândul 7 „Redirijări” a mențiunii „Non livrare”. Ulterior vânzătorul va emite factură fiscală cu semnul „-” (minus).

Prin urmare, se propune opțiunea înlocuirii, de către cumpărătorul care returnează marfa, facturii fiscale cu mențiunea „Non livrare”, cu un document primar aprobat de conducerea entității cu respectarea prevederilor alin. (7) și (8) din art. 11 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.

12. Eliminarea incertitudinilor legate de deschiderea și deținerea conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali, platforme intermediare, cu condiția înregistrării

mijloacelor bănești la conturile deschise la bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, luate la evidență de către SFS

Un subiect intens discutat în comunitatea de afaceri, și în mod special al celor ce practică eComerțul, este despre faptul, dacă agenții economici rezidenți urmează să obțină autorizarea BNM privind deschiderea unor conturi în cadrul platformelor intermediare PayPal, Payoneer, Toptal, UpWork, Tap2Pay, etc.. De exemplu, PayPal conform legislației Luxemburgului are statut de bancă. O asemenea interpretare ar face imposibilă accesul agenților economici mici la sistemele de plată internaționale, fapt ce ar face imposibilă încasările de la clienții nerezidenți. Din punct de vedere fiscal, în cazul în care toate mijloacele bănești obținute de contribuabil din comercializarea de mărfuri, prestarea de servicii, etc. - sunt înregistrate în conturile bancare, luate la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat, și reflectate la venituri, impedimente nu apar.

13. Documentele confirmative pentru restituirea TVA aferente comerțului electronic la export

În cadrul comerțului electronic pe platformele internaționale, deseori transportul/serviciile poștale sunt achitate de către cumpărătorul final sau de către platforma intermediară de tip marketplace. În aceste cazuri, agentul economic nu poate prezenta documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura/factura fiscală pentru serviciile poștale prestate și/sau documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii poștale. Prin urmare, deși agentul economic efectuează livrări scutite de TVA cu drept de deducere (export), acesta nu poate beneficia de restituirea TVA. Astfel, se impune necesitatea eliminării barierelor legate de documentarea exagerată în scopul confirmării dreptului la restituirea TVA pe valorile materiale și serviciile procurate.

14. Atribuirea genului de activități necalificată cu caracter ocazional pentru activitatea de curier

Modificările la Legea privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri nr. 22/2018, au drept scop aplicarea ei și pentru curierii care activează în domeniul comerțului electronic și sunt responsabili pentru așa-numita "livrare la ultimul kilometru" (last mile delivery) a mărfurilor și produselor alimentare.

Practica în acest domeniu confirmă că majoritatea angajaților în acest domeniu lucrează periodic, utilizând transportul public sau transport propriu (de exemplu, bicicleta) și cu un regim flexibil. În anumite companii de curierat, ziua de lucru începe prin activarea softului specializat la telefonul mobil al salariatului și se termină cu ieșirea (de-logarea) din softul specializat. Astfel, activitatea dată este prestată, în cea mai mare parte, de tineri, inclusiv studenți și, ca rezultat, această activitate corespunde pe deplin definiției zilierilor – lucru necalificat cu grafic flexibil pe perioada determinată (90 zile pe an). Adicional, se propune introducerea modificărilor care vor duce la facilitarea achitării veniturilor acestora prin utilizarea conturilor de plată/ bancare.

15. Problema documentării activității de comerț electronic prin intermediul platformelor intermediare nerezidente

În cazul în care toate mijloacele bănești obținute de contribuabil din comercializarea de mărfuri, prestarea de servicii sunt înregistrate în conturile luate la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat și reflectate la venituri, impedimente fiscale nu apar.

În același timp, documentele primare justificative aferente acestor platforme, sunt relativ numeroase, iar costurile pentru reflectarea corectă a acestora în evidența contabilă, implică costuri semnificative. La fel, există situații când anumite platforme nu generează documente justificative suficiente prin prisma Legii nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare. În cadrul controalelor fiscale, survin multiple interpretări și abordări discutabile.

16. Identificarea soluției pentru problema „monetizării” aplicațiilor prin Google Play și App Store și problema „venitului brut”

Anterior, Google nu reflecta în rapoartele de vânzări separat taxele/comisioanele aplicate. Probabil, au survenit careva obligații contabile, fiscale sau juridice în țara de reședință fiscală, care au impus astfel de modificări în documentele primare justificative (extrasele Google). Mai mult ca atât, în extrasele/rapoartele Apple, nici până în prezent nu sunt reflectate taxele/comisioanele percepute, fiind reflectat doar venitul companiei IT din Moldova.

Există interpretări privind faptul că compania IT din RM ar trebui să recunoască așa numitul „venit brut”, adică venitul efectiv + comisionul Google/Apple (care variază de regulă de la 15% la 30%). În cazul rezidenților parcului IT, unde sistemul de impozitare se bazează pe „rulaj” (venit), apare o inechitate comparativ cu agenții economici care aplică regimul general de impozitare, deoarece impozitul unic de 7% s-ar aplica asupra cheltuielii (comisionul Google). Google/Apple urmează să-și reflecte separat veniturile, compania IT reflectând în calitate de venituri doar sumele efective (fără taxa aplicată de Google/Apple asupra tranzacției).

Aceeași inechitate apare în cazul agenților economici SIMM, unde impozitul unic se aplică pe „rulaj” (cifra de afaceri). În acest caz, dacă interpretăm că venitul agentului economic SIMM include și comisionul Google/Apple, atunci cota de 4% se aplică asupra venitului „total” (venitul efectiv încasat de către agentul economic + comisionul Google). Prin urmare, se impune necesitatea eliminării „nedreptăți” aferente poverii fiscale.

17. Facilități pentru profesioniștii IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul real al economiei naționale

Mecanismul de facilități individuale pentru profesioniștii IT din companiile cu peste 50% activitate de baza IT, lansat în 2005 și prelungit repetat până în 2023, a fost până în anul 2018 unicul instrument de facilitare a inovației digitale pentru economia națională, însă a decăzut din popularitate după crearea Moldova IT Park, fiind totodată și greu de administrat.

În contextul actual, se propune revenirea la acest mecanism și actualizarea lui cu un scop mai larg - pentru a stimula angajarea de profesioniști IT în toate sectoarele economiei naționale, cu scopul de a contribui la adopția de noi soluții digitale, ridicarea productivității și eficienței bazată pe soluții IT.

Facilitatea în redacția nouă ar viza plafonarea tuturor impozitelor salariale la 2 salarii medii lunare pe economie prognozate (13700x2), fără schimbarea cotelor existente. Acest fapt ar crește atractivitatea angajatorilor din alte sectoare reale ale economiei versus companiile rezidente MITP, păstrând regimul general de asigurări sociale și de asigurare medicală.

Beneficiul statului este în crearea condițiilor pentru proliferarea inovației, înălbirea economiei și creșterea productivității - implicit și a bazei fiscale, iar beneficiul angajaților ar fi că vor putea activa și în companii nerezidente ale Parcului IT, dar care le va oferi salarii mai competitive și pachet social integral, ce este important pentru o categorie mai largă de angajați înalt calificați.

Să analizăm un salariu tipic pentru industrie, de cca. 40.000 lei:

1. în regimul Legii 77/2016 - IT Park: impozit unic minim 3.510 lei și/sau 7% din venitul din vânzări;
2. în regim general: CAS 9.600 lei (24%), PAOAM 3.600 lei (9%), impozit salariu 4.368 lei (12% din venitul impozabil, aici fără aplicarea scutirilor). Total (9.600+3.600+4.368): 17.568 lei sau 43,92%;
3. în regimul propus prin Legea 1164/1997: CAS 5.616 lei (24% din 2 salarii medii prognozate), PAOAM 2.106 lei (9% din 2 salarii medii prognozate), impozit salariu 2.808 lei (12% din 2 salarii medii prognozate). Total (5.616+2.106+2.808): 10.530 lei sau 26,33%

Povara fiscală se diminuează atât pentru angajator cât și pentru angajat, și face acest regim atractiv pentru un anumit segment de profesioniști necesari în companiile din afara Parcului IT. Cu aceleași costuri, angajatorul poate achita un salariu net mai mare, devenind mai competitiv cu companiile rezidente a parcului IT pentru forță de muncă calificată.

Astfel, dacă în regim general costurile salariale ale angajatorului ar constitui 49.600 lei (40.000 lei + CAS (24%)), iar salariul net al salariatului ar constitui 32.032 lei (40.000 lei- PAOAM (9%)-impozit pe venit din salariu (12%)), atunci la aplicarea facilității costurile salariale ale angajatorului ar constitui 45.616 lei (40.000 lei+5.616 lei), iar salariul net al salariatului ar constitui 35.086 lei (40.000 lei-2.106 lei-2.808 lei).

18. Revederea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin

În lumina ultimelor consultări cu MAI și elucidarea mai multor probleme legate de obținerea de către investitorii străini a dreptului de ședere pentru o perioadă mai mare, în special constrângeri de genul - ”contractul de locațiune”, volumul investiției reale și numărului de locuri de muncă create, apare necesitatea revizuirii prevederilor actuale și a celor propuse la Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în scopul clarificării statutului de investitor și facilitării acordării vizelor și a dreptului de ședere acestei categorii de străini.

Constatăm că redacția actuală a art. 36¹ din Legea 200/2010 nu este funcțională și nu permite investitorilor care nu au statutul persoanei cu funcții de răspundere în cadrul persoanelor juridice în care aceștia au calitatea de asociat/acționar, să obțină dreptul de ședere. Astfel, se propune următoarele:

1. Corelarea activităților investiționale eligibile cu lista prevăzută de art. 4 din Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.
2. Introducerea posibilității obținerii dreptului de ședere dat nu numai asociaților/acționarilor direcți ai persoanei juridice din Republica Moldova, dar și beneficiarilor efectivi ai acesteia. Deseori, investitorul nu investește direct, ca persoana fizică, dar prin intermediul altor societăți deținute de acesta.
3. Majorarea valorii de investiției eligibile la niște valori reale cu simplificarea la maxim a setului de documente necesare obținerii dreptului de ședere. Astfel, cu condiția efectuării unor investiții considerabile se va solicita doar prezentarea pașaportului și a cazierului judiciar.
4. Creșterea graduală a termenului de valabilitate a dreptului de ședere în raport cu creșterea sumei investiției.

19. Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului de consultanță pentru afaceri și management

Conform articolului 54¹ din Codul Fiscal, subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (*pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei*) este mai mare de 60% din venitul din vânzări

Prevederile sunt „discriminatorii” pentru agenții SIMM care prestează servicii de consultanță. Prevederea probabil a avut scopul „nobil” de a diminua tranzacțiile fictive de optimizare fiscală, dar în practică, aceasta poate fi relativ ușor evitată prin stipularea serviciilor de marketing, consultanță IT, etc. Astfel, pentru un anumit număr de contribuabili „neonești” sunt discriminați agenții economici „onești” activitatea de bază a cărora constă din servicii de consultanță.

20. Eliminarea constrângerilor la deschiderea conturilor bancare de către SRL, în structura organelor de conducere al căruia sunt și cetățeni străini

Cerințele legislației naționale impun prezentarea unui *document oficial privind acționarii și beneficiarii efectivi*, dar tari ca SUA, dar și altele, nu au așa autoritate și nu emit așa adevăruri. Legislația actuală prevede identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului.

În cazul societăților comerciale ale cărui asociat/acționar este o persoană juridică din SUA sau alte țări care nu dețin registre oficiale comerciale și/sau registrele beneficiarilor efectivi, băncile comerciale solicită acte/documente care ar demonstra cine este beneficiarul efectiv al persoanei juridice americane, adică care ar arăta persoana fizică care controlează entitatea. Aceste documente urmează a fi emise de autoritățile americane, prin care este identificat BE (beneficiarul efectiv).

În Statutul persoanei juridice din SUA este stipulat beneficiarul efectiv, dar banca nu consideră Statutul companiei ca o sursă sigură și independentă, deoarece informația din acesta sunt declarate de către client și nu poate fi tratată ca una credibilă. În SUA, Statutul companiei este semnat doar de către asociați, dar nu este vizat de semnătura reprezentanților autorităților americane. Astfel, practic este imposibil de a deschide conturi bancare pentru societățile comerciale ale căror asociați/acționari sunt persoane juridice din jurisdicții care nu oferă informații privind beneficiarii efectivi semnate de către reprezentanții autorităților de stat.

21. Excluderea limitării de utilizare a identificării la distanță (eKYC) doar a cetățenilor RM

În procesul de amendare a Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, prin art.5¹ s-a limitat utilizarea eKYC dor la „persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova”. Autorul propune introducerea suplimentar a sintagmei „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene”, cu scopul de a deschide calea investitorilor europeni, care prin inițiativa *Contactless business in Moldova*, ar dori să dezvolte afaceri în țara noastră la distanță – prin mijloace digitale.

22. Trecerea în cont a sumei minime a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor IT

Potrivit art. 15 din Legea 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și Titlului X al Codului fiscal, impozitul unic perceput la rezidenții parcurilor IT este stabilit în mărime de 7% din venitul din vânzări, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat (3,510 lei în 2023).

Conform statisticilor prezentate de MITP, majoritatea rezidenților parcului sunt întreprinderi cu până la 9 angajați și companii locale. Considerând specificul industriei IT în generarea anumitor produse / prestarea anumitor servicii, companiile din acest sector își pot recunoaște veniturile din vânzări doar la întrunirea cumulativă a criteriilor prevăzute de Standardele Naționale de Contabilitate – adică, uneori abia la finalizarea dezvoltării unui produs / prestării unui serviciu integral.

Acest fapt generează situații în care pe parcursul anului rezidentul nu a avut venituri din vânzări, fiind focalizată pe dezvoltarea unui produs, și respectiv achita suma minimă per fiecare angajat, iar în ultima lună a anului (când întrunește criteriile prevăzute de SNC) aceasta își recunoaște venitul din vânzări și achită 7% din acesta. Astfel, povara fiscală totală asociată impozitului unic depășește 7% din venitul din vânzări, înglobând suma minimă lunar per angajat (3,510 lei) +7% din valoarea contractului la încheierea lui.

În rezultat, această livrare de produs sau serviciu este impozitată o dată la etapa de dezvoltare – la cota minimă a impozitului, și o dată – în luna vânzării acestuia. În acest moment este încălcat principiul de bază al impozitării menționat în Codul Fiscal al Republicii Moldova (art. 6, alin (7)) și anume – echitatea fiscală, povara impunerii fiind mai mare pentru companii care se ocupă de activități ce implică dezvoltarea produselor proprii.

Mai jos prezentăm ilustrate câteva cazuri concrete care descriu situația de mai sus:

Cazul 1.

Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an;

Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,700,000 lei, obținute astfel:

- a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – martie 2023,
- b) Cate 150 mii lei în perioada aprilie – noiembrie 2023, și
- c) 500 mii lei în luna decembrie 2023.

Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei.

Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul reflectate în art. 370 și 371 ale Codului fiscal este de:

- a) 7,020 lei lunar – în perioada ianuarie – martie 2023,
- b) Cate 10,500 lei lunar în perioada aprilie – noiembrie 2023, și
- c) 35,000 lei în luna decembrie 2023.

Total impozit unic = 140,060 lei

Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = $140,060 \text{ lei} : 1,700,000 \text{ lei} = 8.23\%$

Cazul 2.

Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an;

Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,000,000 lei, obținute astfel:

- a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – noiembrie 2023, și
- b) 1,000,000 lei în luna decembrie 2023.

Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei.

Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul reflectate în art. 370 și 371 ale Codului fiscal este de:

- a) Cate 7,020 lei lunar – în perioada ianuarie – noiembrie 2023, și
- b) 70 mii lei în luna decembrie 2023.

Total impozit unic = 147,220 lei

Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = $147,220 \text{ lei} : 1,000,000 \text{ lei} = 14.72\%$.

În funcție de valorile concrete ale numărului de angajați, valoarea veniturilor din vânzări și momentul posibil de recunoaștere a acestora, povara fiscală efectivă asociată impozitului unic poate depăși cu mult cota de 7% din venitul din vânzări.

Având în vedere cele expuse mai sus, se propune completarea art. 371 cu un nou alineat (3), care ar permite regularizarea impozitului unic datorat în luna decembrie a fiecărui an sau în ultima lună de rezidență în parcul IT. În acest fel, povara fiscală a rezidenților parcului IT va fi în limita celor 7% din venitul din vânzări realizate de aceștia, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat care acoperă asigurarea medicală și socială limitată a acestora.

Modelare exemplu:

- a) până la implementarea modificărilor:

Total impozit unic = 574,900 lei

Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 574,900 lei : 6,600,000 lei = **8,71%**.

b) după implementarea modificărilor:

Total impozit unic = 487,890 lei

Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 487,890 lei : 6,600,000 lei = **7.39%**.

Exemplu 3. Trecere în cont						
1) Datele înregistrate de rezident pe parcursul anului 2023						
Luna, 2023	Venit lunar, lei	7%, lei	Numărul angajaților lunar	Suma minimă, lei	Impozit unic calculat spre plată, lei	
Ianuarie	500 000	35 000	15	52 650	52 650	
Februarie	1 000 000	70 000	10	35 100	70 000	
Martie	500 000	35 000	10	35 100	35 100	
Aprilie	600 000	42 000	15	52 650	52 650	
Mai	1 000 000	70 000	15	52 650	70 000	
Iunie	400 000	28 000	10	35 100	35 100	
Iulie	0	0	8	28 080	28 080	
August	0	0	10	35 100	35 100	
Septembrie	500 000	35 000	10	35 100	35 100	
Octombrie	700 000	49 000	12	42 120	49 000	
Noiembrie	400 000	28 000	12	42 120	42 120	
Decembrie	1 000 000	70 000	12	42 120	-17 010	
TOTAL	6 600 000	462 000		487 890	504 900	

2) Impozitul unic datorat pentru luna decembrie 2023			
Calcul la finalul anului (luna decembrie) - trecerea în cont	Valoarea IU calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4))	Valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii decembrie a anului calendaristic respectiv	Suma spre achitare în luna decembrie 2023 (Diferența între col.2 și col.3)
Decembrie	487 890	504 900	-17 010

23. Actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației

Scopul acestei propuneri este de a indexa venitul asigurat, care stă la baza calculării prestațiilor sociale ale angajaților, în conformitate cu contribuția reală a rezidenților parcului IT la BASS din contul impozitului unic, ultima actualizare având loc în 2020.

Urmare a unei analize detaliate privind contribuția rezidenților parcului pentru tehnologia informației “Moldova IT Park” la bugetul de asigurări sociale de stat și prestațiile de asigurări sociale achitate angajaților acestora din contul BASS în perioada 2018-2022, în condiții generale de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale, venitul asigurat al angajaților rezidenților MITP ar fi fost în cuantum de 90% din salariul mediu prognozat în anul 2022. Potrivit datelor obținute din calcule menționate cel mai mare cuantum a venitului asigurat ar fi fost de 92% în anul 2019.

În acest context, 5 ani consecutivi, venitul asigurat per angajat nu atinge nivelul care corespunde contribuției efective a rezidenților MITP la BASS, astfel păstrând o discrepanță dintre contribuția rezidenților MITP la BASS și venitul lunar asigurat al angajaților lor observată și în anii precedenți.

Condițiile de asigurare socială a angajaților rezidenților MITP nu pot fi nicidecum considerate a fi preferențiale întrucât contribuția acestora excede substanțial atât valoarea venitului asigurat, cât și a prestațiilor de asigurări sociale achitate din contul BASS. Astfel, în 2022 doar 3.396 angajați au beneficiat de prestații de asigurări sociale achitate din contul BASS în valoare totală de 43.981 mii lei comparativ cu 417.608 mii lei contribuție totală a acestora la BASS (i.e. doar 10.5%), iar în 2021 – 3 341 beneficiari de prestații în valoare de doar 39.918 mii lei comparativ cu 300.163 mii lei contribuție la BASS (i.e. 13.3%).

Este important de notat că, majorarea cuantumului venitului asigurat al angajaților din parcul IT nu este sub nicio formă o facilitare suplimentară acordată acestora, dar derivă din contribuția efectivă a

acestora la BASS și angajamentul incontestabil al statului de a respecta principiile organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale.

24. Motivarea și responsabilizarea agenților economici să ofere bonurile de casă

Prin prezentul proiect de lege, vânzătorii și/sau prestatorii vor fi obligați să afișeze la vedere informația cu privire la faptul că consumatorii atunci când nu primesc bonul de casă, au dreptul să-l solicite. În cazul unui refuz din partea vânzătorilor și/sau prestatorilor de a înmâna bonul de casă, consumatorul va avea dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia.

Odată adoptat, proiectul de lege va constitui un pas în direcția transparenței fiscale, responsabilizând agenții economici să achite onest toate impozitele și taxele fiscale, oferind astfel și un suport juridic consumatorilor de a-și proteja drepturile de consumator în cazul unor eventuale reclamații.

25. Extinderea cercului de persoane/entități ce pot activa în calitate de registratori de stat în scopul înregistrării companiilor/persoanelor juridice

Prin aceste modificări se urmărește scopul de a extinde cercul de persoane care pot intermedia și oferi serviciile de înregistrare a persoanelor juridice/companii. Ținând cont de nivelul de expertiză juridică și complexitatea măsurilor de protecție în oficiile notariale, bănci comerciale, etc., se propune oferirea acestor entități a acestui drept, în cazul întrunirii condițiilor impuse de autoritatea abilitată în acest sens cu funcțiile de înregistrare – Agenția Servicii Publice.

Propunerea este determinată de necesitatea de a facilita antreprenoriatul și face cât mai accesibil aceste servicii antreprenorilor, atât teritorial, cât și funcțional. ASP este pe calea de a implementa noul Registru al persoanelor juridice, care prin esență admite mobilizarea unui număr mai mare de agenți de înregistrare și/sau interacțiune bazată pe RSUD, dar și deschiderea API, iar sectorul privat este deschis pentru oferirea la pachet a unei game mai largi de servicii antreprenorilor debutanți: de la înregistrare, la oferirea de finanțare, servicii BPO, promovare exporturi, etc.

26. Oferirea băncilor să acorde și alte genuri de servicii pentru antreprenor, cu scopul final de dezvoltare a serviciilor pentru antreprenori

La banca, dar nu numai - poate și la notar sau și la un operator telco, antreprenorul ar putea să fie asistat la: alegerea formei juridice și deschiderea companiei, acordarea de identitate digitală (semnătură electronică avansată și calificată), accesul la finanțare, identificarea parteneri de afaceri, servicii de contabilitate, fiscalitate, HR și juridice, consultanță în afaceri, optimizare de procese (inclusiv introducerea de soluții digitale pentru managementul relației cu clienții, de administrare a afacerilor, stocurilor, etc.), soluții personalizate pentru magazine online, pregătire dosare de participare la achiziții publice, obținerea de subvenții, pregătire a exporturilor, etc.

Pentru aceasta este nevoie de extins gama de servicii oferite de bănci, care sunt limitate de Legea 202/2017 privind activitatea băncilor și nu permite acordarea și altor servicii clienților, conexe cu activitatea de bază.

27. Eliminarea necesității raportării numărului de persoane cu dizabilități în companii și utilizarea datelor existente în resursele informaționale ale MS

Conform art. 34 din Legea 60/2012, angajatorii, indiferent de forma de organizare juridică, care conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajați și mai mult, creează sau rezervează locuri de muncă și angajează în muncă persoane cu dizabilități, de cel puțin 5% din numărul total de salariați.

Totodată, angajatorii asigură evidența cererilor (a documentelor anexate la acestea) ale persoanelor cu dizabilități care s-au adresat pentru a fi angajate în muncă într-un registru separat de strictă evidență, care va conține înregistrări privind deciziile de angajare sau refuz, cauzele refuzului, contestațiile etc.

Alin. 5 al aceluiași articol stipulează că angajatorii informează obligatoriu agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă despre: a) locurile de muncă create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 5 zile de la data la care au fost create/rezervate; b) ocuparea de către persoanele cu dizabilități a locurilor de muncă care au fost create/rezervate, în termen de 3 zile de la data la care au fost ocupate.

Codul Contravențional prevede că încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Problema invocată de sectorul privat la acest subiect:

- Menținerea în statele de personal a unui loc de munca vacant pentru angajarea persoanelor cu dizabilități este defectuos pentru entitățile private care au posibilitatea de a modifica la necesitate statele de personal fără a avea în ele ocupații vacante pentru careva perspective de angajare.

- O alta problema cu care se confruntă companiile private este faptul că persoanele care se angajează nu doresc ca angajatorul să afle despre dizabilitățile sale (care nu sunt vizibile), simțindu-se cumva discriminate și nu acceptă ca să fie raportate la Agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă.

Se propune excluderea necesității informării Agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, iar datele despre sănătatea persoanei (dizabilitățile) să fie accesate de instituțiile de stat prin intermediul platformei MConnect (ANOFM vs Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă)), în cazul în care conform legii trebuie să aibă acces la ele, dar nu sa fie o povară pentru mediul de afaceri.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

1. Problema de bază pentru subiectele propuse și ce vizează comerțul electronic constă în faptul, că legislația trebuie constant actualizată, pentru a face față evoluțiilor tehnologice și modelelor noi de business apărute pe piață. Dacă la nivelul autorităților centrale cunoștințele și înțelegerea subiectelor noi ce apar se petrece rapid, la nivelul periferic – a celor de care depinde aplicarea legislației, nu tot timpul există aceeași adaptare la schimbare, precum nici majoritatea comercianților nu înțeleg mai multe nuanțe legate de fiscalizare, evidență, conformitate, etc – ceea ce implică costuri pentru consumatorul final și ineficiență pentru companii. Din aceste motive, actualizarea, dar și reflectarea fără ambiguități în legislație a modului de aplicare a aceluiași reguli și principii fiscale generale pentru platformele intermediare internaționale de comerț electronic și a intermediarilor de servicii de plată electronică sunt foarte importante pentru a nu rata afaceri, dar și venituri la buget.

2. În cazul nomazilor digitali, ai altor investitori străini și a facilităților pentru profesioniștii IT care se angajează în sectorul real al economiei, dar în afara regimului special aplicat parcurilor IT, intervențiile legislative vin să creeze noi oportunități și noi activități economice în țară, cu efect bugetar și investițional pozitiv. De asemenea, proliferarea inovației digitale în sectoarele de producere, prelucrare, dezvoltare de noi produse și servicii – în afara celor IT orientate spre export, sunt menite să promoveze inovarea și creșterea productivității altor sectoare. Ancorarea în țară a IT-iștilor și companiilor IT orientate spre export - sunt succese incontestabile atinse prin Legea 77/2016, dar Moldova are nevoie de performanță economică și în alte sectoare economice, pentru a crește bunăstarea generală.

3. Al treilea grup distinct de amendamente vizează facilitarea mediului de afaceri, în general, prin utilizarea instrumentelor digitale, cum ar fi: răspândirea POS terminalelor, aparatelor de casă virtuale, serviciilor de intermediere la deschiderea afacerilor și a celor conexe pentru companii, etc. Ușurința deschiderii și administrării unei afaceri prin utilizarea instrumentelor digitale, a economiei fără numerar, simplificarea raportărilor și interacțiunii cu statul – toate acestea vin să servească facilitării mediului de afaceri și în esență – să ușureze activitatea autorităților de supraveghere și reglementare e pieței.

4. Amendamentele ce țin de Parcul IT nu sunt niște facilități suplimentare, ci mai degrabă înlăturarea unor curențe, scăpate la etapa lansării legislației IT parcuri. În primul caz e vorba despre schimbarea "datelor problemei" în fiecare an, când se ajustează salariul mediu prognozat, dar și când se face bilanțul contribuției reale – pentru a stabili venitul asigurat al angajaților rezidenților Parcului, ce este o problemă demult ridicată de mediul de afaceri. În al doilea caz e vorba despre înlăturarea unei inechități de taxare între companiile mari cu rulaje/contracte constante și companiile mici în mediu de până la 9 angajați ce constituie baza comunității IT din țară, dar care contribuie în mediu mai mult procentual.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Pentru sectorul inovației digitale, problema apare atunci când statul demonstrează o capacitate redusă de a reacționa la inovațiile ce apar și la schimbarea modelelor de business. Soluțiile propuse mai sus, în majoritatea cazurilor, nu sunt doar o reacție la probleme, ci mai degrabă - o reacție la mediul ce evoluează.

Ținând cont de varietatea de soluții propuse, autorul a descris acest aspect al problemei concis, la p.b)

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați curențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic vizat:

- Codul Fiscal nr. 1163/1997
- Codul Contravențional nr. 218/2008
- Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală
- Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală
- Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor
- Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali
- Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe
- Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
- Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară
- Legea nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri
- Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal
- Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale
- Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, art.5¹
- Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile din domeniu tehnologiei informației
- Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorului
- Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor
- Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prin intervențiile propuse în proiectul de lege se intenționează:

1. Dezvoltarea industriilor digitale, creșterea cotei lor în PIB și crearea locurilor de muncă bine plătite
2. Promovarea inovației digitale și creșterea productivității bazată pe inovație tehnologică
3. Atragerea investițiilor străine, inclusiv a celor la distanță
4. Creșterea bazei fiscale prin creșterea numărului de companii ce activează oficial
5. Promovarea imaginii pozitive a țării pe plan regional și internațional
6. Creșterea volumului de export a serviciilor și produselor prin intermediul platformelor de eComerț
7. Sporirea competitivității afacerilor din RM
8. Promovarea economiei fără numerar și combaterea competiției neloiale din partea sectorului tenebru al economiei
9. Facilitarea mediului de afaceri, ușurarea deschiderii unei afaceri și administrarea ei online

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

1. Lipsa de intervenție în cazul subiectelor propuse pe dimensiunea comerț electronic va menține situația când cadrul de reglementare nu este actualizat și adaptat evoluțiilor tehnologice și modelelor noi de business apărute pe piață, în special pe domeniul platforme internaționale de comerț electronic și servicii internaționale de plată electronică – fapt ce afectează companiile care încearcă să se afirme pe piața globală și să reziste competiției.

2. Lipsa de intervenție în cazul nomazilor digitali, ai condițiilor de obținere a statutului de investitori străini și a facilităților pentru profesioniștii IT care se angajează în sectorul real al economiei, dar în afara regimului special aplicat parcurilor IT - ar însemna oportunități ratate pentru țara noastră, atât asupra bugetului, cât și a mediului investițional, al proliferării inovației și creșterii productivității.

3. Lipsa de intervenție în facilitarea mediului de afaceri și economiei fără numerar, prin utilizarea instrumentelor digitale – va păstra barierele în calea deschiderii și administrării unei afaceri prin utilizarea instrumentelor digitale, economia bazată pe numerar va oferi avantaj competitiv companiilor ce operează în zona tenebră, iar autoritățile de supraveghere și control vor avea în continuare dificultăți în a contracara evaziunea fiscală și munca la negru.

4. Lipsa de intervenție în problemele identificate în legislația cu privire la parcurile IT, va: (i) descuraja o parte considerabilă din angajații companiilor IT - rezidente a Parcului, să se angajeze în aceste companii sau să aibă copii de teama că vor pierde salariul sau nu vor avea suport social pentru întreținerea copiilor mici; (ii) va stimula concentrarea angajaților și comenzilor de servicii în corporații, care sunt mai eficiente din punct de vedere fiscal, dar nu și mai eficiente din punct de vedere al inovației și dezvoltare a antreprenoriatului – dar RM are nevoie de mai mulți antreprenori locali, fără să neglijeze și corporațiile internaționale, desigur.

În acest sens, opțiunea de ”a nu face nimic” nu este recomandată nici pentru un bloc de intervenții legislative propuse.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi ale proiectului și scopul lor sunt:

- Clarificarea regimului legal al nomadului digital în legislația RM din perspectivă fiscală, migrație, protecție a muncii, asigurare medicală – cu scopul de a oferi regim facil pentru relocanții din industriile digitale (IT, BPO, creative, afaceri la distanță, etc) să se oprească și să activeze din țara noastră, să producă valoare și să achite taxe aici;
- Revizuirea cerințelor privind Comisia ministerială IT Viza – cu scopul de a reduce formalitățile ineficiente și de a alinia procedurile conform unor cerințe unice;
- Eliminarea adevărului IGM privind atribuirea IDNP-ului pentru persoana fizică nerezidentă, care se bazează pe datele deținute de ASP și urmează a fi prezentată ASP;
- Eliminarea excepțiilor discriminatorii privind emiterea facturilor fiscale în comerțul electronic - pentru a impune condiții egale tuturor jucătorilor pe piața de servicii poștale și de curierat;
- Clarificarea ”locului livrării” pentru eliminarea interpretărilor la aplicarea TVA în cazul comisioanelor pentru operațiunile de eComerț pe platformele internaționale
- Clarificarea aspectelor legate de reținerea/nereținerea impozitului pe venit la sursa de plată, aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace, inclusiv a documentelor confirmative pentru restituirea TVA - aferente comerțului electronic la export pentru a impune în comerțul electronic reguli și principii generale unice de fiscalizare
- Stabilirea unui plafon rezonabil pentru nerepatrierea mijloacelor bănești și modificarea mărimii ”datoriei compromise” pentru reducerea riscului de sancțiuni nefondate în cazul comerțului electronic, ținând cont de specificul activității pe platformele internaționale de comerț electronic, unde numărul comenzilor returnate/neplătite crește și pune sub risc blocării activitatea agentului economic;
- Oferirea posibilității de eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale pentru sporirea incluziunii financiare, eficientizarea circulației numerarului și descurajării operațiunilor în numerar;
- Stimularea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic pentru reducerea costurilor și migrarea spre noi tehnologii mult mai eficiente
- Facilitarea utilizării formularelor de documente primare aprobate de conducerea unității, în locul facturii fiscale, în cazul transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate;
- Eliminarea incertitudinilor legate de deschiderea și deținerea conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali, platforme intermediare, cu condiția înregistrării mijloacelor bănești la conturile deschise la bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, luate la evidență de către SFS
- Atribuirea genului de activități necalificată cu caracter ocazional pentru activitatea de curier, pentru combaterea muncii informale și salariilor în plic, precum și pentru oferirea de oportunități de venituri legale unui cerc cât mai larg de potențiali curieri;
- Identificarea soluției pentru problema „monetizării” aplicațiilor prin Google Play și App Store și problema „venitului brut” în aceste cazuri, în scop de fiscalizare
- Facilități pentru profesioniștii IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul real al economiei naționale
- Revederea/actualizarea/uniformizarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin, inclusiv eliminarea constrângerilor la deschiderea conturilor bancare de către SRL în structura organelor de conducere al căruia sunt și cetățeni străini, excluderea limitării de utilizare a identificării la distanță (eKYC) doar a cetățenilor RM;
- Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului de consultanță pentru afaceri și management
- Trecerea în cont a sumei minime a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor IT, pentru evitarea dublei impuneri a rezidenților - companii micro și mici, care sunt mai puțin eficiente din punct de vedere fiscal, în comparație cu corporațiile internaționale;
- Actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, conform contribuției lor reale, ținând cont de faptul că ultima actualizare s-a făcut în 2020;
- Motivarea și responsabilizarea suplimentară agenților economici să ofere bonurile de casă

- Extinderea cercului de persoane/entități ce pot activa în calitate de registratori de stat în scopul înregistrării companiilor/persoanelor juridice, precum și oferirea băncilor să acorde și alte genuri de servicii pentru antreprenor, cu scopul final de dezvoltare a unei game mai largi de servicii pentru antreprenori, în linie cu bunele practici internaționale;
- Eliminarea necesității raportării numărului de persoane cu dizabilități în companii în schimbul utilizarea datelor existente în resursele informaționale ale MS, implicit a excluderii riscurilor de amendă a antreprenorilor, inclusiv a celor ce nu cunosc despre aceste obligații, cu atât mai mult că statul deja are aceste date în format digital - colectate de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Majoritatea opțiunilor propuse au doar opțiunea de corectare a deficiențelor identificate, de a accepta inovația propusă, sau de a le respinge. În procesul de discuții publice și de consultare cu autoritățile vizate, vor fi examinate alternativele propuse și alese propunerile general acceptate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Menținerea aceleiași situații fără intervenții de politici doar va perpetua situația actuală. Aceasta se va reflecta prin competitivitate redusă a economiei naționale din lipsa instrumentelor de suport a inovației în alte sectoare ale economiei; competitivitate redusă a companiilor și mărfurilor moldovenești pe platforme internaționale de comerț electronic; ratarea oportunităților de a atrage nomazi digitali, investitori la distanță și relocarea de afaceri în RM; muncă neformală, economie bazată pe numerar ce suportă economia tenebră și competiția neloyală pentru antreprenorii onești; bariere administrative la deschiderea și administrarea afacerilor, lipsă de pachete variate de servicii pentru antreprenori, etc. Sau viceversa.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Suplimentar tabelului cerut în anexă, vom aduce câteva exemple de impact pentru amendamentele cuantificabile:

- Beneficiul anual estimat per nomad digital în Republica Moldova ar fi de cca 104 mii lei, din care: 27400 lei - taxa unică în bugetul de stat, reieșind din valoarea de referință a salariul mediu prognozată înmulțit la doi; aprx. 8000 lei - taxa de 7% p-u chirie locuință; aprx. 68400 lei din TVA la produse și servicii consumate pe teritoriul RM. La un număr estimat de cel puțin 1000 de nomazi digitali pe an (reieșind din numărul mediu pe eșantionul de țări relevante, prezentat mai sus, cu condiția promovării adecvate a acestei oferte de țară), impactul pozitiv asupra bugetului va fi prin taxe directe și indirecte de cca. **104 mln. lei anual.**

- Comisia interministerială pentru IT viza solicită de la beneficiar 10 zile pentru examinarea cererii și un set de documente pe care trebuie să le circule, atât solicitantul și candidatul la angajare, cât și autoritățile cooptate la această activitate. Simplificarea acestei activități, inutile din perspectiva comunității de afaceri, ar economisi cca. **100 mii lei anual**, la un număr estimat de 100 aplicații pe an, fără a putea estima efectul negativ asupra antreprenorilor și specialiștilor, care sunt puși în situația să aștepte și să circule mai multe zile aceste acte.

- Înlocuirea extrasului IGM pentru obținerea IDNP de către străini cu accesarea directă a acestor date

de ASP prin platforma MConnect va economisi cca. **120 mii anual**, la costul adeverinței de 100 lei și aproximativ 1200 de solicitanți anual (fără a putea estima efectul negativ asupra investitorilor străini care sunt puși în situația să aștepte și să circule mai multe zile un certificat emis pe hârtie)

- Eliminarea obligativității emiterii facturii fiscale în cadrul livrărilor la domiciliu prin intermediul furnizorilor de servicii poștale/intermediari (curieri) și pentru ceilalți operatori decât Posta Moldovei, la un volum anual cca. 100 mii de expedieri poștale pentru persoanele juridice, ar rezulta în economisirea a cca. **6 mln lei** (costuri salariale și de procesare).

- Stimularea adopției aparatelor virtuale de casă este o acțiune fără costuri pentru autorități, însă cu economii considerabile pentru agentul economic. De exemplu, un agent economic de talie națională cu filiale în majoritatea localităților din țară și cca. 2000 de aparate de casă, are costuri anuale de întreținere de cca. 12 mln. lei. Introducerea aparatelor de casă virtuale ar permite reducerea acestor costuri de 10 ori, ce ar avea impact real asupra costurilor serviciilor, capacitatea de investiție și asupra salariului angajaților. Pentru o singură unitate comercială, costurile unui terminal constituie între 4-6 mii plus întreținerea, care vor fi înlocuite cu un abonament de 75 de lei lunar pentru soluția digitală, ce nu va necesita procurarea unui echipament suplimentar, orice tabletă sau telefon mobil înglobând cu ușurință aceste funcționalități. La o cifra estimativa de 30 mii de aparate de casa, cu o rata de adopție de 1/3 în primii 3 ani, s-ar obține un efect pozitiv de **50 mln lei**.

- Facilitățile fiscale pentru profesioniștii IT care se angajează în alte companii decât cele rezidente a Moldova IT Park, cu scop de a stimula adopția noilor tehnologii și creșterea productivității în alte sectoare ale economiei naționale ar avea un impact bugetar de minus 4 mii lei/lunar pe angajat, reieșind din faptul, că în regim general costurile salariale ale angajatorului constituie de exemplu 49.600 lei (40.000 lei + CAS 24%), ce rezultă într-un salariu net de 32.032 lei (40.000 lei - PAOAM 9% - impozit pe venit din salariu 12%). La aplicarea facilității, costurile salariale ale angajatorului ar constitui 45.616 lei (40.000 lei+5.616 lei), iar salariul net al salariatului ar constitui 35.086 lei (40.000 lei-2.106 lei-2.808 lei).

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Completat, anexat

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscurile luate în calcul, care pot duce la eșecul intervenției:

- Implementarea practicii de nomad digital în legislația RM din perspectivă fiscală, imigrațiune, protecție a muncii, asigurare medicală: slaba promovare și mediatizare a acestei opțiuni, oferte mai atractive din țările învecinate, presiunea regională a războiului, ce pot reduce din capacitatea de a atrage relocați/nomazi;
- Revizuirea cerințelor privind Comisia ministerială IT Viza: ridicarea cerințelor și barierelor birocratice ce vor descuraja atragerea de profesioniști IT;
- Eliminarea adeverinței IGM privind atribuirea IDNP-ului pentru persoana fizică nerezidentă: nu sunt;
- Eliminarea excepțiilor discriminatorii privind emiterea facturilor fiscale în comerțul electronic: nu sunt;
- Clarificarea "locului livrării" pentru eliminarea interpretărilor la aplicarea TVA în cazul comisioanelor pentru operațiunile de eComerț pe platformele internaționale: nu sunt;
- Clarificarea aspectelor legate de reținerea/nereținerea impozitului pe venit la sursa de plată, aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace, inclusiv a documentelor confirmative

pentru restituirea TVA - aferente comerțului electronic la export pentru a impune în comerțul electronic reguli și principii generale unice de fiscalizare: nu sunt;

- Stabilirea unui plafon rezonabil pentru nerepatrierea mijloacelor bănești și modificarea mărimii ”datoriei compromise” pentru reducerea riscului de sancțiuni nefondate în cazul comerțului electronic, ținând cont de specificul activității pe platformele internaționale de comerț electronic, unde numărul comenzilor returnate/neplătite crește și pune sub riscul blocării activitatea agentului economic: nu sunt;
- Oferirea posibilității de eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale pentru sporirea incluziunii financiare, eficientizarea circulației numerarului și descurajării operațiunilor în numerar: slaba adopție a serviciilor la etapa inițială și costuri nerecuperate pentru prestatorii serviciilor de plată, în cazul mediatizării neadecvate și lipse de educație financiară elementară;
- Stimularea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic pentru reducerea costurilor și migrarea spre noi tehnologii mult mai eficiente: apariția unor neînțelegeri între comercianți și consumatori la etapa inițială pentru netipărirea bonurilor fiscale, reticența față de bonuri electronice pentru cei mai slab instruiți digital;
- Facilitarea utilizării formularelor de documente primare aprobate de conducerea unității, în locul facturii fiscale, în cazul transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate: la faza inițială – slaba cunoaștere și descurajare din partea altor autorități de control;
- Eliminarea incertitudinilor legate de deschiderea și deținerea conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali, platforme intermediare, cu condiția înregistrării mijloacelor bănești la conturile deschise la bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, luate la evidență de către SFS: nu sunt;
- Atribuirea genului de activități necalificată cu caracter ocazional pentru activitatea de curier, pentru combaterea muncii informale și salariilor în plic, precum și pentru oferirea de oportunități de venituri legale unui cerc cât mai larg de potențiali curieri: nu sunt;
- Identificarea soluției pentru problema „monetizării” aplicațiilor prin Google Play și App Store și problema „venitului brut” în aceste cazuri, în scop de fiscalizare: nu sunt;
- Facilități pentru profesioniștii IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul real al economiei naționale: măsuri restrictive impuse prin legislația secundară;
- Revederea/actualizarea/uniformizarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin, inclusiv eliminarea constrângerilor la deschiderea conturilor bancare de către SRL în structura organelor de conducere al cărui sunt și cetățeni străini, excluderea limitării de utilizare a identificării la distanță (eKYC) doar a cetățenilor RM: măsuri restrictive impuse prin legislația secundară;
- Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului de consultanță pentru afaceri și management: nu sunt;
- Trecerea în cont a sumei minime a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor IT, pentru evitarea dublei impunerii a rezidenților - companii micro și mici, care sunt mai puțin eficiente din punct de vedere fiscal, în comparație cu corporațiile internaționale: bariere administrative la aplicare;
- Actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, conform contribuției lor reale, ținând cont de faptul că ultima actualizare s-a făcut în 2020: nu sunt;
- Motivarea și responsabilizarea suplimentară agenților economici să ofere bonurile de casă: slaba informare;
- Extinderea cercului de persoane/entități ce pot activa în calitate de registratori de stat în scopul înregistrării companiilor/persoanelor juridice, precum și oferirea băncilor să acorde și alte genuri de servicii pentru antreprenori, cu scopul final de dezvoltare a unei game mai largi de servicii pentru antreprenori, în linie cu bunele practici internaționale: condiții prea rigide impuse prin actele normative emise de entitatea de profil;
- Eliminarea necesității raportării numărului de persoane cu dizabilități în companii în schimbul utilizarea datelor existente în resursele informaționale ale MS, implicit a excluderii riscurilor de

amendă a antreprenorilor, inclusiv a celor ce nu cunosc despre aceste obligații, cu atât mai mult că statul deja are aceste date în format digital - colectate de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă: slaba informare despre beneficiile creării locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Autorul consideră că impactul măsurilor propuse va fi preponderent benefic pentru IMM-uri, scopul inițial al majorității măsurilor propuse fiind stimularea antreprenoriatului inovativ, eliminarea/actualizarea prevederilor legale interpretabile pe dimensiunea eComerț, crearea de oportunități pentru inovația tehnologică – domeniu unde IMM-urile sunt mai agile și adaptabile, etc. Concomitent, dat fiind că inițiativele propuse nu afectează operațiunile curente ale întreprinderilor existente, dar dimpotrivă – vin să elimine niște bariere, nu au fost identificate consecințe negative asupra activității IMM.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunile propuse sunt considerate cele mai potrivite de autorul proiectului

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare.

Pentru implementarea prevederilor propuse, se contează pe capacitățile Cancelariei de Stat în monitorizarea aplicării dispozițiilor finale și tranzitorii a actelor normative aprobate, capacitățile Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării de a-și promova obiectivele și monitorizarea din partea comunității de afaceri, care așteaptă implementarea acestor propuneri legislative

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

1. Numărul de proceduri simplificate
2. Numărul de companii beneficiare
3. Numărul de nomazi digitali și relocați în RM
4. Creșterea veniturilor din vânzări prin intermediul platformelor de comerț electronic
5. Creșterea încasărilor la BPN
6. Creșterea numărului de prestatori de servicii complexe pentru afaceri
7. Creșterea numărului de companii ce implementează aparate de casă virtuale
8. Scăderea volumului de numerar în economie
9. Adopția practicii de afaceri la distanță în RM

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Practica demonstrează că noile prevederi legislative în domeniul inovației digitale sunt rapid adoptate de sectorul privat, care adesea pune și presiune pe autorități pentru aplicarea acestora. Primele rezultate ale intervențiilor legislative propuse vor fi resimțite chiar după primul an de activitate. Rezultatele vor fi monitorizate și evaluate, în consultare cu mediul de afaceri, statistica oficială BNS și BNM, rapoartelor anuale de activitate a Moldova IT Park.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Companiile ce practică eComerțul, prestatorii de servicii de plată electronică și de curierat, angajații și rezidenții parcului IT, investitorii străini, autoritățile de supraveghere și control în domeniul fiscal și vamal, companiile orientate spre adopția rapidă a inovațiilor tehnologice, cetățenii deținători de conturi bancare și eWallet-uri, comunitatea de afaceri, în general.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Proiectul a fost dezvoltat pe platforma Consiliului Economic cu largă participare a membrilor săi, comunitatea IT, Fintech și comunicații electronice. Acesta a fost lansat public în cadrul Grupului de lucru pentru digitalizare al Consiliului Economic – iConsiliu de pe data de 26 ianuarie 2024 - <https://www.facebook.com/privesc.eu.moldova/videos/7307473432645884>

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale și comerțului electronic) a fost expus pe platforma guvernamentală de participare, tot atunci – pe 26 ianuarie, la adresa: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-privind-modificarea-unor-acte-normative-dezvoltarea-economiei-digitale-si-comertului-electronic/11924#contentAnchor39077>

Odată cu emiterea proiectului în consultări publice, procesul de interacțiune cu părțile interesate va continua, cu participarea publicului larg și a autorităților vizate.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Comercianții ce practică eComerț susțin o clarificare cât mai largă a cadrului de reglementare sub incidența căruia cade activitatea lor de bază. Prestatorii serviciilor de plată electronică sunt în așteptarea unor noi oportunități de business și extinderea gamei de servicii pe care pot să le ofere. Rezidenții Parcului IT au exprimat în numeroase rânduri așteptările lor pentru eliminarea acestor 2 probleme nesoluționate de la momentul creării Parcului. La fel, și o parte din autoritățile vizate, care au participat la elaborarea propunerilor, sunt în așteptarea ajustărilor legislative.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiune propusă	Opțiune altern. 1	Opțiune altern. 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+1		

povara administrativă	+2		
fluxurile comerciale și investiționale	+1		
competitivitatea afacerilor	+1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	+2		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	+2		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	+1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+2		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		

nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+1		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+1		
nivelul și calitatea educației populației	+1		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	+1		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+1		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1		
consumul și producția durabilă	+1		
intensitatea energetică	+1		
eficiența și performanța energetică	+1		
bunăstarea animalelor	0		

riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

TABEL COMPARATIV
la PHG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative (*dezvoltarea economiei digitale*)

Nrd/o	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
1	<p>Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</p> <p>Articolul 56¹. Încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități</p> <p>(1).....(3)</p> <p>(4) Necomunicarea agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă de către angajatori, în termenul stabilit de legislație, a informației privind locurile de muncă rezervate pentru angajarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, precum și a informației privind angajările persoanelor cu dizabilități efectuate la locurile de muncă rezervate,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>	<p>Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</p> <p>1. Se exclude alin. (4) din articolul 56¹</p>	<p>Articolul 56¹. Încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități</p> <p>(1) Eschivarea sau refuzul de a încheia contract de muncă cu o persoană cu dizabilități care dispune de recomandări privind plasarea în câmpul muncii din partea instituției abilitate prin legislație</p> <p>se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Eschivarea sau refuzul de a repartiza locurile de muncă disponibile sau de a crea locuri noi de muncă pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor care și-au pierdut parțial capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau au căpătat o boală profesională, la angajatorul respectiv, în urma cărui fapt au fost recunoscute ca persoane cu dizabilități,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale.</p> <p>(3) Eschivarea sau refuzul de a rezerva locuri de muncă și de a angaja în câmpul muncii persoane cu dizabilități în proporție de cel puțin 5 la sută din numărul total al salariaților, pe parcursul unui an financiar, dacă, conform statelor de personal sunt 20 de salariați și mai mult,</p>

	<p>Articolul 344. Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor</p> <p>(3) Încălcarea regulilor privind protecția consumatorilor prin:</p> <p>a) neînregistrarea de către vânzător, prestator a reclamației consumatorului, nesoluționarea reclamației în termenele stabilite de lege;</p> <p>b) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a adresei și a numărului de telefon al autorității abilitată cu funcție de protecție a consumatorului, a informației despre termenul de garanție al produselor, al</p>	<p>2. Articolul 344 alin. (3) se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„b¹) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia””.</p>	<p>se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(5) Neîndeplinirea și nerespectarea normativelor în vigoare privind integrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități prin amenajarea și adaptarea rezonabilă a locurilor de muncă pentru a asigura accesul și folosirea acestora de către persoanele cu dizabilități</p> <p>se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>Articolul 344. Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor</p> <p>(3) Încălcarea regulilor privind protecția consumatorilor prin:</p> <p>a) neînregistrarea de către vânzător, prestator a reclamației consumatorului, nesoluționarea reclamației în termenele stabilite de lege;</p> <p>b) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a adresei și a numărului de telefon al autorității abilitată cu funcție de protecție a consumatorului, a informației despre termenul de garanție al produselor, al serviciilor, despre obligativitatea, în cazul</p>
--	---	---	--

	serviciilor, despre obligativitatea, în cazul examinării reclamației, a prezenței bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului;		examinării reclamației, a prezenței bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului; b¹) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”
3	<p>Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</p> <p>Articolul 6. Drepturile întreprinderii</p> <p>să practice, sub firmă proprie, activitate de antreprenoriat;</p> <p>să procure (să atragă) de la alte persoane juridice și persoane fizice bunuri și drepturi patrimoniale (inclusiv asupra proprietății intelectuale) în scopul practicării activității de antreprenoriat;</p> <p>să participe cu patrimoniul său la activitatea altor agenți economici;</p> <p>să utilizeze, în cadrul activității sale, orice resurse, inclusiv naturale, informative și intelectuale;</p> <p>să-și stabilească, în mod independent, genurile de activitate, să-și formeze programul de producție, să-și aleagă furnizorii și beneficiarii producției fabricate (lucrărilor și serviciilor prestate), să execute, pe bază de contract, lucrări la comanda statului;</p>	<p>Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</p> <p>Articolul 6 se completează cu cuvintele: ”să efectueze recepționari și eliberări de mijloace bănești în numerar în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, deținătorului instrumentului de plată la cererea expresă a acestuia.”</p>	<p>Articolul 6. Drepturile întreprinderii</p> <p>să practice, sub firmă proprie, activitate de antreprenoriat;</p> <p>să procure (să atragă) de la alte persoane juridice și persoane fizice bunuri și drepturi patrimoniale (inclusiv asupra proprietății intelectuale) în scopul practicării activității de antreprenoriat;</p> <p>să participe cu patrimoniul său la activitatea altor agenți economici;</p> <p>să utilizeze, în cadrul activității sale, orice resurse, inclusiv naturale, informative și intelectuale;</p> <p>să-și stabilească, în mod independent, genurile de activitate, să-și formeze programul de producție, să-și aleagă furnizorii și beneficiarii producției fabricate (lucrărilor și serviciilor prestate), să execute, pe bază de contract, lucrări la comanda statului;</p>

<p>să stabilească, prețurile și tarifele la producția fabricată (lucrările și serviciile prestate);</p> <p>să deschidă conturi la bancă și/sau conturi de plăți în scopul efectuării tuturor genurilor de operațiuni de decontare, creditare, încasare etc.;</p> <p>să efectueze în raport cu întreprinderi plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei lunar;</p> <p>să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate;</p> <p>să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei lunar pentru achiziționarea deșeurilor de metale feroase și neferoase pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>să angajeze lucrători pe bază de contract (acord) și în alte condiții și să concedieze lucrătorii încadrați;</p> <p>să stabilească, în mod independent, formele, cuantumul retribuirii muncii și alte tipuri de venituri ale persoanelor angajate;</p> <p>să fie agent al relațiilor economice externe;</p> <p>să efectueze operațiuni valutare;</p> <p>să dispună liber de beneficiul (venitul) obținut de pe urma activității de antreprenoriat, care rămîne după achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii;</p> <p>să beneficieze de orice venit personal;</p>	<p>să stabilească, prețurile și tarifele la producția fabricată (lucrările și serviciile prestate);</p> <p>să deschidă conturi la bancă și/sau conturi de plăți în scopul efectuării tuturor genurilor de operațiuni de decontare, creditare, încasare etc.;</p> <p>să efectueze în raport cu întreprinderi plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei lunar;</p> <p>să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate;</p> <p>să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei lunar pentru achiziționarea deșeurilor de metale feroase și neferoase pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>să angajeze lucrători pe bază de contract (acord) și în alte condiții și să concedieze lucrătorii încadrați;</p> <p>să stabilească, în mod independent, formele, cuantumul retribuirii muncii și alte tipuri de venituri ale persoanelor angajate;</p> <p>să fie agent al relațiilor economice externe;</p> <p>să efectueze operațiuni valutare;</p> <p>să dispună liber de beneficiul (venitul) obținut de pe urma activității de antreprenoriat, care rămîne după achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii;</p> <p>să beneficieze de orice venit personal;</p>
---	---

	<p>să se folosească de serviciile sistemului asistenței sociale de stat al asigurării medicale și sociale;</p> <p>să atace în instanța judecătorească competență acțiunile autorităților ale administrației publice și ale altor organe care îi lezează drepturile sau interesele legitime.</p>		<p>să se folosească de serviciile sistemului asistenței sociale de stat al asigurării medicale și sociale;</p> <p>să atace în instanța judecătorească competență acțiunile autorităților ale administrației publice și ale altor organe care îi lezează drepturile sau interesele legitime.</p> <p>să efectueze recepționări și eliberări de mijloace bănești în numerar în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, deținătorului instrumentului de plată la cererea expresă a acestuia.”</p>
4	<p>Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală,</p> <p>Articolul 9. Asigurarea obligatorie de asistență medicală a străinilor</p> <p>(1) ...</p> <p>(2) Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare, de voluntariat sau religioase au obligația de a se asigura în mod individual, achitând prima de asigurare obligatorie de asistență medicală similar cetățenilor Republicii Moldova care achită prima de</p>	<p>Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală,</p> <p>articolul 9, alineatul 2, după cuvântul ”religioase” se va completa cu textul, ”, precum și în calitate de nomad digital”.</p>	<p>Articolul 9. Asigurarea obligatorie de asistență medicală a străinilor</p> <p>(1) ...</p> <p>(2) Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare, de voluntariat sau religioase precum și în calitate de nomad digital au obligația de a se asigura în mod individual, achitând prima de asigurare obligatorie de asistență medicală similar cetățenilor Republicii Moldova care achită prima de asigurare stabilită în sumă fixă, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.</p>

	asigurare stabilită în sumă fixă, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.		
5	<p>Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe</p> <p>Articolul 5. Constatarea încălcărilor și aplicarea sancțiunilor pecuniare</p> <p>(7) Nu sînt supuse sancțiunilor pecuniare sumele nerepatriate de la export-import provenite din tranzacțiile economice externe:</p> <p>a) dacă acestea constituie plăți prevăzute în acordurile interguvernamentale sau în contractele încheiate de autoritățile administrației publice centrale;</p> <p>b)</p> <p>k) în cazul stingerii obligațiilor contractuale pînă la expirarea termenelor de repatriere prin orice mijloace prevăzute de legislația civilă în vigoare, cu excepția remiterii de datorie.</p>	<p>Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe</p> <p>articolul (5), alin. (7), se completează cu lit. l, după cum urmează:</p> <p>„l) dacă acestea, aferente unui nerezident, cumulativ nu depășesc 5000 lei”</p>	<p>Articolul 5. Constatarea încălcărilor și aplicarea sancțiunilor pecuniare</p> <p>(7) Nu sînt supuse sancțiunilor pecuniare sumele nerepatriate de la export-import provenite din tranzacțiile economice externe:</p> <p>a) dacă acestea constituie plăți prevăzute în acordurile interguvernamentale sau în contractele încheiate de autoritățile administrației publice centrale;</p> <p>b)</p> <p>k) în cazul stingerii obligațiilor contractuale pînă la expirarea termenelor de repatriere prin orice mijloace prevăzute de legislația civilă în vigoare, cu excepția remiterii de datorie.</p> <p>l) dacă acestea, aferente unui nerezident, cumulativ nu depășesc 5000 lei</p>
7	<p>Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală</p> <p style="text-align: right;">ANEXA nr.2</p> <p>Categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual</p> <p>1....</p>	<p>Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se modifică după cum urmează:</p> <p>anexa nr. 2, pct.4, cuvintele ”umanitare sau religioase” se substituie cu cuvintele ”umanitare, religioase sau de nomazi digitali”.</p>	<p style="text-align: right;">ANEXA nr.2</p> <p>Categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual</p> <p>1....</p>

	<p>4. Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare sau religioase și care nu sînt angajați, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.</p>		<p>4. Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare, religioase sau de nomazi digitali, de voluntariat sau religioase și care nu sînt angajați, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.</p>
8	<p>Articolul 6. Drepturile fundamentale ale consumatorilor Orice consumator are dreptul la:</p> <p>a) protecția drepturilor sale de către stat;</p> <p>b) protecție împotriva riscului de a achiziționa un produs, un serviciu care ar putea să-i afecteze viața, sănătatea, ereditatea sau securitatea ori să-i prejudicieze drepturile și interesele legitime;</p> <p>c) remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a prețului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător;</p> <p>d) neachitarea contravalorii serviciului de transport rutier de persoane în regim de taxi, în cazul neemiterii sau neînmânării de către conducătorul auto a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică;</p> <p>e) informații complete, corecte și precise privind produsele, serviciile achiziționate;</p>	<p>Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor</p> <p>1. Articolul 6, se completează cu lit. c¹) cu următorul cuprins: „c¹) neachitarea contravalorii bunului achiziționat sau serviciului prestat, în cazul vânzător/prestator a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică”.</p>	<p>Articolul 6. Drepturile fundamentale ale consumatorilor Orice consumator are dreptul la:</p> <p>a) protecția drepturilor sale de către stat;</p> <p>b) protecție împotriva riscului de a achiziționa un produs, un serviciu care ar putea să-i afecteze viața, sănătatea, ereditatea sau securitatea ori să-i prejudicieze drepturile și interesele legitime;</p> <p>c) remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a prețului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător;</p> <p>c¹) neachitarea contravalorii bunului achiziționat sau serviciului prestat, în cazul vânzător/prestator a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică”.</p>

<p>f) instruire în domeniul drepturilor sale; g) organizare în asociații obștești pentru protecția consumatorilor; h) adresare în autoritățile publice și reprezentarea în ele a intereselor sale; i) sesizarea asociațiilor pentru protecția consumatorilor și autorităților publice asupra încălcării drepturilor și intereselor sale legitime, în calitate de consumator, și la înaintarea de propuneri referitoare la îmbunătățirea calității produselor, serviciilor.</p> <p>Articolul 9. Obligațiile vânzătorului Vânzătorul este obligat: a)..... f) să înmâneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern;</p>	<p>2. Articolul 9, lit.f) va avea următorul cuprins: f) să înmâneze bon de casă sau un alt document pe suport de hârtie, și/sau să genereze bonul de casă/documentul fiscal în formă electronică, care urmează a fi transmis la numărul de telefon prin SMS, adresa electronică (e-mail), ori în cadrul sistemului sau platformei electronice de management, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern</p>	<p>d) neachitarea contravalorii serviciului de transport rutier de persoane în regim de taxi, în cazul neemiterii sau neînmanării de către conducătorul auto a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică; e) informații complete, corecte și precise privind produsele, serviciile achiziționate; f) instruire în domeniul drepturilor sale; g) organizare în asociații obștești pentru protecția consumatorilor; h) adresare în autoritățile publice și reprezentarea în ele a intereselor sale; i) sesizarea asociațiilor pentru protecția consumatorilor și autorităților publice asupra încălcării drepturilor și intereselor sale legitime, în calitate de consumator, și la înaintarea de propuneri referitoare la îmbunătățirea calității produselor, serviciilor.</p> <p>Articolul 9. Obligațiile vânzătorului Vânzătorul este obligat: a)..... f) să înmâneze bon de casă sau un alt document pe suport de hârtie, și/sau să genereze bonul de casă/documentul fiscal în formă electronică, care urmează a fi transmis la numărul de telefon prin SMS, adresa electronică (e-mail), ori în cadrul sistemului sau platformei electronice de</p>
--	---	--

	<p>Articolul 10. Obligațiile prestatorului Prestatorul este obligat: a)..... g) să asigure, în cazul prestării serviciilor de transport rutier de persoane în regim de taxi, afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „În cazul în care nu este emis și înmânat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică, consumatorul este în drept să nu achite călătoria.”</p> <p>Articolul 33. Obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor (1)..... (14) Vânzătorul, prestatorul, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate</p>	<p>Articolul 9 se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins „f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”.</p> <p>3. Articolul 10, se completează cu lit. f¹) cu următorul cuprins: „f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „În cazul în care nu este emis și înmânat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică, consumatorul este în drept să nu achite bunul achiziționat sau serviciul prestat”.</p> <p>4. Articolul 33 se completează cu alin. (15) cu următorul cuprins: „(15) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere anunțul cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți</p>	<p>management, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern; f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia.</p> <p>Articolul 10. Obligațiile prestatorului Prestatorul este obligat: a)..... f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „În cazul în care nu este emis și înmânat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică, consumatorul este în drept să nu achite bunul achiziționat sau serviciul prestat.</p> <p>Articolul 33. Obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor (1)..... (14) Vânzătorul, prestatorul, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate</p>
--	--	--	---

	<p>comercială în afara localului autorizat, sunt obligați să afișeze la vedere denumirea lor, licența dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, precum și să afișeze programul de lucru și să îl respecte.</p>	<p>dreptul să-l soliciteți. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia.”</p>	<p>comercială în afara localului autorizat, sunt obligați să afișeze la vedere denumirea lor, licența dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, precum și să afișeze programul de lucru și să îl respecte.</p> <p>(15) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere anunțul cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia</p>
9	<p>Articolul 16. Înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat</p> <p>1) Înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel.</p>	<p>Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</p> <p>Articolul 16 se completează cu un alineat nou, (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>”(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul modificării datelor înscrise în Registrul de stat sau introducerii și/sau modificării unor date în alte registre ținute de Agenția Servicii Publice, care afectează datele înscrise în Registrul de stat privitoare la o altă persoană juridică creată de aceasta cu statut de filială și nu necesită introducerea modificărilor în actele de constituire ale acesteia, aceste date modificate se modifică</p>	<p>Articolul 16. Înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat</p> <p>1) Înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel.</p>

	<p>Articolul 35. Organul înregistrării de stat (1) Înregistrarea de stat a persoanelor juridice și fizice prevăzute la art.3 se efectuează de către Agenția Servicii Publice prin structurile sale teritoriale.</p>	<p>și/sau actualizează automat de către organul înregistrării de stat, fără a fi necesară depunerea documentelor pentru înregistrare modificărilor de către persoana juridică afectată de aceste modificări.”</p> <p>Articolul 35 se completează cu un alineat nou, (1¹) cu următorul cuprins: “(1¹) Agenția Servicii Publice poate externaliza funcția de introducere inițială a documentelor și informațiilor în Registrul de stat. Nomenclatorul persoanelor juridice abilitate și condițiile impuse urmează să fie aprobate de Organul înregistrării de stat.”</p>	<p>1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul modificării datelor înscrise în Registrul de stat sau introducerii și/sau modificării unor date în alte registre ținute de Agenția Servicii Publice, care afectează datele înscrise în Registrul de stat privitoare la o altă persoană juridică creată de aceasta cu statut de filială și nu necesită introducerea modificărilor în actele de constituire ale acesteia, aceste date modificate se modifică și/sau actualizează automat de către organul înregistrării de stat, fără a fi necesară depunerea documentelor pentru înregistrare modificărilor de către persoana juridică afectată de aceste modificări.”</p> <p>Articolul 35. Organul înregistrării de stat (1) Înregistrarea de stat a persoanelor juridice și fizice prevăzute la art.3 se efectuează de către Agenția Servicii Publice prin structurile sale teritoriale.</p> <p>(1¹) Agenția Servicii Publice poate externaliza funcția de introducere inițială a documentelor și informațiilor în Registrul de stat. Nomenclatorul persoanelor juridice abilitate și condițiile impuse urmează să fie aprobate de Organul înregistrării de stat.”</p>

10	<p>Articolul 13. Operațiuni în conturi curente și în conturi de depozit la bănci licențiate /bănci nerezidente</p> <p>(1)</p> <p>(4) Deschiderea de către rezidenți a conturilor curente și a conturilor de depozit în străinătate la bănci nerezidente se efectuează cu autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5).</p>	<p>Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară</p> <p>art. 13, alin. (4) se completează cu următoarea propoziție: ”Prevederile nu se aplică aferent operațiunilor de încasare și plată realizate prin intermediul prestatorilor nerezidenți de servicii de plată.”</p>	<p>Articolul 13. Operațiuni în conturi curente și în conturi de depozit la bănci licențiate /bănci nerezidente</p> <p>(1)</p> <p>(4) Deschiderea de către rezidenți a conturilor curente și a conturilor de depozit în străinătate la bănci nerezidente se efectuează cu autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5).</p> <p>Prevederile nu se aplică aferent operațiunilor de încasare și plată realizate prin intermediul prestatorilor nerezidenți de servicii de plată</p>
11	<p>Articolul 3. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p><i>străin</i> – persoană care nu deține cetățenia Republicii Moldova sau care este apatrid;</p>	<p>Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 3 se completează cu următoarea noțiune:</p> <p>“<i>nomad digital</i> – străinul care desfășoară activitate de muncă la distanță prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor în baza unui contract de muncă în cadrul unei persoane juridice înregistrată în afara Republicii Moldova sau care poate desfășura activitate de management al persoanei juridice deținute de acesta, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor, și care obține dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova în condițiile prezentei legi;”</p>	<p>Articolul 3. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p><i>străin</i> – persoană care nu deține cetățenia Republicii Moldova sau care este apatrid;</p> <p>.....</p> <p>nomad digital - străinul care desfășoară activitate de muncă la distanță prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor în baza unui contract de muncă în cadrul unei persoane juridice înregistrată în afara Republicii Moldova sau care poate desfășura activitate de management al persoanei juridice deținute de acesta, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor, și care obține dreptul de ședere provizorie</p>

	<p>Articolul 31. Condiții generale privind acordarea dreptului de ședere provizorie:</p> <p>(2) Dreptul de ședere provizorie poate fi acordat:</p> <p>a) pentru imigrare la muncă;</p> <p>Articolul 36¹. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru asociații sau acționarii persoanelor juridice cu investiții străine înregistrate în Republica Moldova</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizorie se acordă străinului care a efectuat investiții în conformitate cu prevederile Legii nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător și este asociat sau acționar al unor persoane juridice din Republica Moldova, dacă a îndeplinit una dintre condițiile generale:</p> <p>a) deține, direct sau indirect, una sau mai multe părți sociale și/sau acțiuni în cadrul persoanelor juridice din Republica Moldova, în valoare totală echivalentă cu cel puțin o cotă-parte în cadrul persoanei juridice</p>	<p>2. Alineatul (2) al articolului 31 se completează cu litera k, cu următorul cuprins “k) nomazilor digitali.”</p> <p>3. Articolul 36¹ se expune în următoarea redacție: “Articolul 36¹. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru activitățile investiționale.</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizorie pentru activitate investițională se acordă străinului care are calitatea de asociat, acționar sau beneficiar efectiv în sensul Legii nr.308/2018 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului al unor persoane juridice din Republica Moldova care desfășoară activitatea de întreprinzător calificată drept activitatea investițională în sensul Legii nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.</p> <p>(2) În scopul confirmării desfășurării activității investiționale de către</p>	<p>în Republica Moldova în condițiile prezentei legi;”</p> <p>(2) Dreptul de ședere provizorie poate fi acordat:</p> <p>a) pentru imigrare la muncă;</p> <p>....</p> <p>k) nomazilor digitali.</p>
--	---	--	--

<p>echivalentă cu cel puțin 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate. În cazul în care valoarea totală a investițiilor efectuate de străin nu atinge cuantumul menționat al investițiilor, dar, împreună cu valoarea investițiilor efectuate de ceilalți investitori străini, asociați în aceeași persoană juridică, depășește acest cuantum și niciunul dintre ceilalți asociați sau acționari străini nu solicită sau nu a solicitat dreptul de ședere în Republica Moldova în calitate de investitor, atunci se consideră că acesta a îndeplinit cerința privind cuantumul investițiilor;</p> <p>b) persoana juridică, al cărei asociat sau acționar este, a creat cel puțin un loc de muncă cu regim de lucru cu durată normală și cu un salariu echivalent cu salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune.</p> <p>(2) Cererea privind acordarea dreptului de ședere provizorie va fi însoțită de actele prevăzute la art.32 alin.(2), cu excepția dovezii mijloacelor de întreținere, precum și de copia de pe extrasul din Registrul de stat al unităților de drept sau, după caz, de pe extrasul din Registrul acționarilor, de confirmarea investițiilor de către auditorul acreditat, înregistrat în Registrul de stat al auditorilor, sau darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care să confirme crearea locurilor de muncă în cadrul beneficiarului solicitant.</p>	<p>persoană juridică din Republica Moldova deținută de către străinul solicitant, suplimentar actelor prevăzute la art.32 alin (2), cu excepția dovezii mijloacelor de întreținere, prezintă următoarele acte, după caz:</p> <p>a) contractul de vânzare-cumpărare sau contractul de locațiune a bunului (bunurilor) imobil (imobile) cu destinația nelocativă necesară desfășurării activității investiționale, încheiat de persoană juridică din Republica Moldova, în calitate de cumpărător sau, după caz, locatar - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale;</p> <p>b) extrasul din Registrul de stat al unităților de drept sau, după caz, extrasul din Registrul acționarilor, care confirmă statutul străinului solicitant în calitate de asociat sau, după caz, acționar sau, după caz, beneficiar efectiv - în cazul în care investiția are forma unor drepturi derivate din acțiuni, părți sociale sau alte forme de participare în societăți comerciale cu o valoare totală echivalentă cu cel puțin 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate;</p> <p>c) dări de seamă contabile pentru persoană juridică în cauză care confirmă că această a creat cel puțin un loc de muncă cu regim de lucru cu durată normală și cu un salariu echivalent cu salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune;</p>	
---	--	--

<p>(3) Străinilor care efectuează investiții sau au creat locuri de muncă li se acordă drept de ședere după cum urmează:</p> <p>a) pentru investiții în valoare echivalentă cu 30–200 de salarii medii lunare pe economie prognozate sau pentru cel puțin un loc de muncă cu salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune – pe un termen de 2 ani;</p> <p>b) pentru investiții în valoare echivalentă cu 200–600 de salarii medii lunare pe economie prognozate sau pentru cel puțin 8 locuri de muncă cu salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune – pe un termen de 3 ani;</p> <p>c) pentru investiții în valoare echivalentă cu 600–2000 de salarii medii lunare pe economie prognozate sau pentru cel puțin 15 locuri de muncă cu salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune – pe un termen de 4 ani;</p> <p>d) pentru investiții în valoare echivalentă cu 2000–4000 de salarii medii lunare pe economie prognozate sau pentru cel puțin 25 de locuri de muncă cu salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune – pe un termen de 5 ani;</p> <p>e) pentru investiții în valoare echivalentă cu peste 4000 de salarii medii lunare pe economie prognozate sau pentru cel puțin 50 de locuri de muncă cu salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune – pe un termen de 8 ani.</p> <p>(4) În cazul persoanelor juridice cu 2 sau mai mulți asociați sau acționari, condițiile</p>	<p>d) contractul de împrumut de la fondator sau un alt act juridic prin care străinul solicitant pune la dispoziție persoanei juridice din Republica Moldova un împrumut pentru dezvoltare - în cazul în care investiția are forma mijloacelor bănești sau drepturilor de creanțe monetare sau alte forme de obligații față de străinul solicitant ce au valoare economică și financiară;</p> <p>e) contractul de licență, franciză sau un alt act juridic similar încheiat de către străinul solicitant sau o persoană juridică deținută de acesta în calitate de asociat, acționar sau beneficiar efectiv, în calitate de proprietar al obiectelor de proprietate intelectuală și persoana juridică din Republica Moldova, în calitate de beneficiar al acestor obiecte de proprietate intelectuală - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate intelectuală: dreptul asupra obiectelor de proprietate industrială (brevete de invenții, modele de utilitate, mărci de produs și mărci de serviciu, denumiri de firmă, denumiri de origine ale produselor, desene și modele industriale, brevete pentru soiuri de plante, topografiile ale circuitelor integrate), dreptul de autor și drepturile conexe, secretul comercial (know-how), goodwill.</p> <p>(3) Indiferent de forma exactă a investiției prevăzute la alin. (2) cu excepția lit. (c), valoarea minimă a acesteia trebuie să fie de cel puțin 50.000 euro echivalentul în lei moldovenești stabiliți la cursul Băncii Naționale a Moldovei.</p>	
---	---	--

<p>prevăzute la alin.(1) vor fi analizate pentru fiecare solicitant în mod separat, în funcție de cota-parte din volumul investițiilor, iar valoarea investiției care a fost realizată sau numărul locurilor de muncă care au fost create se vor majora în mod corespunzător, în funcție de numărul solicitanților.</p> <p>(5) Dreptul de ședere provizorie acordat anterior nu poate fi prelungit sau, după caz, poate fi anulat sau revocat dacă se constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin.(1) ale prezentului articol și la art.33 sau dacă în privința străinului a fost emisă o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei infracțiuni economice.</p> <p>(6) Autoritatea competentă pentru străini va emite decizia privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere provizorie în termen de 15 zile calendaristice de la data depunerii cererii.</p>	<p>(4) Străinilor care efectuează investiții li se acordă drept de ședere după cum urmează:</p> <p>a) pentru investiții în valoare de cel puțin 100.000 euro echivalentul în lei moldovenești cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 2 ani;</p> <p>b) pentru investiții în valoare de cel puțin 150.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 3 ani;</p> <p>c) pentru investiții în valoare de cel puțin 200.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 4 ani;</p> <p>d) pentru investiții în valoare de cel puțin 250.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 5 ani;</p> <p>e) pentru investiții în valoare de cel puțin 300.000 euro echivalentul în lei moldovenești la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei – pe un termen de 8 ani.</p> <p>(5) Dreptul de ședere provizorie acordat anterior nu poate fi prelungit sau, după caz, poate fi anulat sau revocat dacă se constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin.(1) și (2) ale prezentului articol, a condițiilor prevăzute la art.33 din prezenta lege ori dacă în privința străinului a fost</p>	
--	---	--

		<p>emisă o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei infracțiuni economice.</p> <p>4. Se completează cu articolul nou, articolul 37³ cu următorul cuprins: “Articolul 37³. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru nomazii digitali</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizoriu poate fi acordat sau prelungit străinului care se califică drept nomad digital cu condiția că acesta intenționează să rămână pe teritoriul Republicii Moldova peste termenul legal de ședere în timp ce continuă să obțină venituri din desfășurarea activității de muncă în baza contractului de muncă la o persoană juridică înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova sau din activitățile desfășurate printr-o persoană juridică în care are calitatea de asociat și este înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova, la îndeplinirea, în mod cumulativ a următoarelor condiții:</p> <p>a) dispune de mijloace de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru eliberarea permisului provizoriu de ședere;</p>	
--	--	--	--

		<p>b) desfășoară și poate confirma desfășurarea activităților din care obțin venituri, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor pe toată durata de valabilitate a permisului de ședere provizoriu solicitat.</p> <p>(2) Cerere de acordare a dreptului de ședere provizoriu pentru nomadul digital va fi însoțită de următoarele acte:</p> <p>a) pașaportul național în original și în copie, în al cărui temei străinul a intrat pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova. În calitate de act ce atestă folosință asupra locuinței poate servi drept contractul de locațiune sau contractul de prestări de servicii de cazare încheiat cu o organizație hotelieră din Republica Moldova;</p> <p>c) certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului a cărui cetățenie străinul o deține. În cazul în care străinul are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, eliberat de autoritățile statului de reședință, tradus și legalizat/apostilat, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;</p> <p>d) dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a permisului de ședere provizoriu, valabilă pe teritoriul Republicii</p>	
--	--	---	--

		<p>Moldova și cu acoperire în cuantum de cel puțin 10.000 euro, echivalent în lei moldovenești;</p> <p>e) dovada mijloacelor de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru acordarea dreptului de ședere provizoriu.</p> <p>(3) În cazul în care nomadul digital are calitatea de salariat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2), prezintă următoarele acte:</p> <p>a) originalul și o copie tradusă și legalizată a contractul de muncă încheiat cu o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova, prin care să facă dovada prestării de servicii la distanță, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor;</p> <p>b) declarația legalizată notarial și tradusă în limba română semnată de reprezentantul împuternicit al persoanei juridice cu care este încheiat contractul de muncă, prin care se confirmă existența raportului de muncă respectiv, salariului în mărime de cel puțin egal cu cel indicat la pct. a) al alineatului 1) și a faptului că străinul solicitant poate presta muncă sa la distanță;</p> <p>c) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei</p>	
--	--	--	--

	<p style="text-align: center;">Articolul 43¹². Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă persoanelor cu funcții de</p>	<p>juridice străine cu care este încheiat contractul de muncă care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.</p> <p>(4) În cazul în care nomadul digital care are calitatea de asociat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova, suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2) prezintă următoarele acte:):</p> <p>a) dovada administrării la distanță și prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor a unei persoane juridice înregistrate de cel puțin un an de la data solicitării dreptului de ședere provizoriu de către acesta în afara Republicii Moldova;</p> <p>b) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei juridice străine administrate de străinul solicitant care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.</p> <p>(5) Dreptul de ședere provizorie pentru nomazii digitali se acordă sau, după caz, se prelungește pentru o perioadă de 2 ani.</p> <p>6. La articolul 43¹², alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins</p>	<p style="text-align: center;">Articolul 43¹². Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă persoanelor cu funcții de conducere din cadrul unui</p>
--	---	--	---

<p>conducere din cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologie informației și specialiștilor din domeniul tehnologiei informației</p> <p>1) Dreptul de ședere provizorie în scop de muncă se acordă pentru persoanele cu funcții de conducere în cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologiei informației în baza următoarelor acte:</p> <p>a) demersul tipizat;</p> <p>b) avizul emis de autoritatea competentă în domeniul tehnologiei informației;</p> <p>c) copia contractului individual de muncă al străinului, cu indicarea atribuțiilor și a remunerării lunare, care nu este mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Administratorul, conform actului de constituire, poate prezenta contractul de management sau contractul de mandat;</p> <p>d) o copie de pe pagina cu date de identificare a pașaportului național al străinului;</p> <p>e) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>f) certificat de cazier judiciar al străinului sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat sau apostilat;</p> <p>g) o fotografie (3 cm x 4 cm).</p>	<p>”certificatul care confirmă titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT Parc”.</p>	<p>beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologie informației și specialiștilor din domeniul tehnologiei informației</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizorie în scop de muncă se acordă pentru persoanele cu funcții de conducere în cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologiei informației în baza următoarelor acte:</p> <p>a) demersul tipizat;</p> <p>b) ”certificatul care confirmă titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT Parc”.</p> <p>c) copia contractului individual de muncă al străinului, cu indicarea atribuțiilor și a remunerării lunare, care nu este mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Administratorul, conform actului de constituire, poate prezenta contractul de management sau contractul de mandat;</p> <p>d) o copie de pe pagina cu date de identificare a pașaportului național al străinului;</p> <p>e) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>f) certificat de cazier judiciar al străinului sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat sau apostilat;</p> <p>g) o fotografie (3 cm x 4 cm).</p>
---	--	--

	<p>(4) Dreptul de ședere provizorie în scop de muncă pentru străinii specialiști în domeniul tehnologiei informației se acordă în baza următoarelor acte:</p> <ul style="list-style-type: none">a) demersul tipizat;b) avizul emis de autoritatea competentă în domeniul tehnologiei informației;c) copia contractului individual de muncă al străinului, cu indicarea salariului lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune;d) o copie de pe pagina cu date de identificare a pașaportului național al străinului;e) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova;f) certificat de cazier judiciar al străinului sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat sau apostilat;g) o fotografie (3 cm x 4 cm).	<p>7. La articolul 43¹², alineatul (4), litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>”b) declarația pe propria răspundere a companiei beneficiare că străinul corespunde calificării pentru funcția care urmează a fi angajat”</p>	<p>(4) Dreptul de ședere provizorie în scop de muncă pentru străinii specialiști în domeniul tehnologiei informației se acordă în baza următoarelor acte:</p> <ul style="list-style-type: none">a) demersul tipizat;b) declarația pe propria răspundere a companiei beneficiare că străinul corespunde calificării pentru funcția care urmează a fi angajat”c) copia contractului individual de muncă al străinului, cu indicarea salariului lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune;d) o copie de pe pagina cu date de identificare a pașaportului național al străinului;e) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova;f) certificat de cazier judiciar al străinului sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat sau apostilat;g) o fotografie (3 cm x 4 cm).
--	---	--	---

<p>12</p>	<p>Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități</p> <p>Articolul 34. Plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități</p> <p>.....</p> <p>(5) Angajatorii informează obligatoriu agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă despre:</p> <p>a) locurile de muncă create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 5 zile de la data la care au fost create/rezervate;</p> <p>b) ocuparea de către persoanele cu dizabilități a locurilor de muncă care au fost create/rezervate, în termen de 3 zile de la data la care au fost ocupate.</p> <p>....</p> <p>(7) Angajatorii care încalcă prevederile alin. (4) și (5) pe parcursul unui an financiar sînt sancționați în conformitate cu Codul contravențional.</p>	<p>Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități</p> <p>Articolul 34 se modifică după urmează:</p> <p>1. Alineatul (5) va avea următorul cuprins: “(5) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă verifică respectarea din partea angajatorilor a cerințelor din alin. (4), colectând informația respectivă prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect ”</p> <p>2. La alineatul (7) cuvintele “(4) și” se exclud.</p>	<p>Articolul 34. Plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități</p> <p>.....</p> <p>“(5) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă verifică respectarea din partea angajatorilor a cerințelor din alin. (4), colectând informația respectivă prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect ”</p> <p>.....</p> <p>(7) Angajatorii care încalcă prevederile alin. (5) pe parcursul unui an financiar sînt sancționați în conformitate cu Codul contravențional.</p>
<p>13</p>	<p>Articolul 16. Asigurarea socială și medicală a salariaților angajați de rezidenții parcului</p> <p>(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 68% din cuantumul</p>	<p>Legea nr. 77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației</p> <p>art. 16, alin. (1) va avea următorul cuprins: ”(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din</p>	<p>Articolul 16. Asigurarea socială și medicală a salariaților angajați de rezidenții parcului</p> <p>(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din</p>

	salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.	salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.”	cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.
14	<p>Articolul 5. Măsurile standarde de precauție privind clienții</p> <p>(2) Măsurile standarde de precauție privind clienții cuprind:</p> <p>a)</p> <p>b) identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului;</p> <p>Articolul 5¹. Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice</p>	<p>Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Art. 5, alin. (2), lit. b), se completează cu următoarea propoziție:</p> <p>„În cazul în care, autoritățile competente din țara de reședință a beneficiarului efectiv nu emit documente, date și informații relevante pentru identificarea acestuia, entitatea raportoare poate utiliza documente, date și informații relevante emise de către terțe părți (avocați, contabili, auditori, notari etc.) din țara de reședință a beneficiarului efectiv.”</p> <p>2. La articolul 5¹ alineatul (1), după cuvintele „persoanelor fizice cetățeni ai Republicii</p>	<p>Articolul 5. Măsurile standarde de precauție privind clienții</p> <p>(2) Măsurile standarde de precauție privind clienții cuprind:</p> <p>a)</p> <p>b) identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului. În cazul în care, autoritățile competente din țara de reședință a beneficiarului efectiv nu emit documente, date și informații relevante pentru identificarea acestuia, entitatea raportoare poate utiliza documente, date și informații relevante emise de către terțe părți (avocați, contabili, auditori, notari etc.) din țara de reședință a beneficiarului efectiv.</p> <p>Articolul 5¹. Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice</p>

	<p>(1) Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) lit. a) se admit în cazul persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova, precum și în cazul persoanelor juridice rezidente ai căror reprezentanți, fondatori, administratori și beneficiari efectivi sunt cetățeni ai Republicii Moldova.</p>	<p>Moldova” se introduc cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene” și se completează la sfârșit cu cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene”.</p>	<p>(1) Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) lit. a) se admit în cazul persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene precum și în cazul persoanelor juridice rezidente ai căror reprezentanți, fondatori, administratori și beneficiari efectivi sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene”.</p>
15	<p>Articolul 14. Activitățile permise băncilor</p> <p>(1) Băncile pot desfășura, în limita licenței acordate, următoarele activități:</p> <p>a) atragerea de depozite și de alte fonduri rambursabile</p> <p>.....</p> <p>p) orice alte activități sau servicii, permise de Banca Națională a Moldovei, în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar, cu respectarea prevederilor legale speciale care reglementează respectivele activități.</p>	<p>Legea 202/2017 privind activitatea băncilor</p> <p>articolul 14, alin. (1), lit. p) după cuvintele “ în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar”, se introduc cuvintele “și/ sau fac parte din produsul/serviciul bancar aprobat de organul de conducere al băncii,.</p>	<p>Articolul 14. Activitățile permise băncilor</p> <p>(1) Băncile pot desfășura, în limita licenței acordate, următoarele activități:</p> <p>a) atragerea de depozite și de alte fonduri rambursabile;</p> <p>....</p> <p>p) orice alte activități sau servicii, în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar, și/ sau fac parte din produsul/serviciul bancar aprobat de organul de conducere al băncii.</p>

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

15.02.2024 nr. 04/2-1446

La nr. 11/1-309 din 31.01.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

În contextul solicitării referitoare la consultarea prealabilă a proiectului de *Lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale și a comerțului electronic)*, comunicăm următoarele.

Pornind de la prevederile art. 30 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr. 1 la *Legea nr. 100/2017*, care va cuprinde compartimentele enumerate la acest articol (în mod special, să fie reflectate condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite). Nota informativă urmează a fi semnată, în modul prevăzut de legislație, de conducătorul autorității responsabile de elaborarea proiectului de act normativ sau adjunctul acestuia.

Potrivit prevederilor art. 32 din *Legea nr. 100/2017*, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite, conform procedurii stabilite prin Regulamentul Guvernului, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 610/2018*, spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

În context, semnalăm că expertiza proiectului de act normativ, inclusiv juridică, este efectuată concomitent cu avizarea acestuia (art. 34 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*).

Totuși, urmare examinării preliminare a proiectului de lege, conform solicitării autorului, referitor la *textul propriu-zis* al acestuia se va reține:

Potrivit celor invocate prin scrisoarea de însoțire, scopul proiectului de lege este eliminarea constrângerilor identificate în dezvoltarea economiei digitale și a comerțului electronic, în mod prioritar: clarificarea regimului juridic și fiscal al nomazilor digitali; a măsurilor stimulatorii pentru atragerea specialiștilor IT în alte sectoare ale economiei naționale și în autorități publice; pentru eliminarea barierelor în calea adopției facturii fiscale electronice și a bonului electronic; actualizarea aspectelor fiscale ale activității economice a persoanelor juridice din Republica Moldova pe platformele internaționale digitale; îmbunătățirea regimului asigurării sociale a salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației.

La formularea amendamentelor se va reține că, termenul „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se

menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

Totodată, în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții se utilizează formula „se exclude”. Cuvintele „se abrogă” se utilizează pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi.

Referitor la **art. I** din proiect (modificarea *Codului fiscal*):

În dispoziția de modificare se va indica corect sursa republicării *Codului fiscal*, după cum urmează: „(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007)”. Observația dată este valabilă și pentru celelalte articole din proiect, la indicarea surselor de publicare/republicare a legilor propuse spre modificare.

Cu referire la pct. 1-3, modificările propuse la art. 5 se vor expune într-un singur punct (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect, spre exemplu, la art. 13 (pct. 5-6), la art. 14 (pct. 7-8) etc.).

Adițional, la pct. 1 noțiunea de „nomad digital”, propusă spre completare la art. 5, necesită a fi corelată cu noțiunea similară, urmare propunerilor de modificare a *Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova* de la **Art. XII** din proiect. De asemenea, formula „în baza legislației speciale în domeniul migrației” se va preciza prin indicarea expresă a legii respective. În acest sens se recomandă de indicat *Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova*.

La pct. 2 după cuvintele „se completează cu” se va suplini cu textul „diviziunea iii) cu următorul cuprins:”, iar la pct. 4 după cuvintele „se completează cu” se va suplini cu textul „cu un enunț cu următorul cuprins:”.

La pct. 9 se va ține cont că, potrivit art. 15 din *Codul fiscal* suma totală a impozitului pe venit se determină în mărime procentuală din venitul impozabil, dar nu în mărimea anuală a salariilor medii lunare.

În scopul conformării rigorilor de tehnică legislativă, la pct. 10 textul „alin. 7, în următoarea redacție:” se va substitui cu textul „alineatul (7) cu următorul cuprins:”. În context, se va ține cont, în special, de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, potrivit cărora alineatele articolului sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde (observații valabile pentru tot textul proiectului). Totodată, atenționăm că termenul „platforme de monetizare” nu este definit sau explicat în legislația națională relevantă.

În același scop, la pct. 12, prin care se propune redacția nouă a alin. (1) art. 54¹, textul „se expune în redacție nouă:” se va substitui cu textul „va avea următorul cuprins:” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).

În vederea precizării normei, la pct. 14, prin care art. 83 se completează cu alin. (7¹), se propune suplینirea normei propuse la final cu cuvintele „în Republica Moldova”.

La pct. 15 textul „liniuța 4, după cuvintele „servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice”, se completează cu cuvintele” se va substitui cu textul „liniuța a patra se completează cu textul”.

Cu referire la conținutul celor propuse prin pct. 17 la art. 117¹, se recomandă doar substituirea corespunzătoare a textului „alin.(11) și (13)”, dar nu modificarea integrală a alin. (1).

La pct. 18, prin care se propune completarea art. 117¹ cu alin. (16), prezintă neclaritate expresia „entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității”. Astfel, urmează a fi revizuită sau explicată de către autorul intervenției.

Pornind de la rigorile tehnicii legislative, la pct. 19 textul „punctele 3; 4 și 5, după cum urmează” se va substitui cu textul „alineatele (3)-(5) cu următorul cuprins”. Tot aici, cu referire la alin. (3), propus spre completare la art. 371, cuvântul „excepție” se va substitui cu cuvântul „derogare”, în vederea uniformizării a terminologiei utilizate.

La **Art. II** din proiect, propunerea privind expunerea în redacție nouă a alin. (21) al art. 24 din *Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal*, nu poate fi susținută, întrucât vizează o normă consumată („Prevederile prezentului alineat se aplică până în perioada fiscală 2023 inclusiv”) din cadrul dispozițiilor finale și tranzitorii.

Atenționăm că, două elemente structurale sunt numerotate cu **Art. IV**, prin urmare se vor opera rectificările corespunzătoare.

La **Art. IV**, primul caz, prezintă neclaritate raționamentul propunerii de completare a art. 6 din *Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi*, astfel, urmează a fi argumentată și explicată de către autorul proiectului. De asemenea, se va ține cont că la modificările operate într-un articol nu este necesară indicarea denumirii acestuia (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).

La **Art. IV**, al doilea caz, pornind de la conținutul modificării propuse la art. 9 din *Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală*, considerăm mai oportună completarea alin. (2) al art. 9 după cuvântul „religioase” cu textul „, precum și în calitate de nomad digital”, or, completarea propusă de autorul intervenției dublează conținutul alin. (2) al art. 9 (observație valabilă și pentru pct. 2 al **Art. VIII**, la care este mai oportună completarea pct. 4 din Anexa nr. 2, dar nu cu un punct nou - pct. 5).

În vederea racordării la rigorile tehnicii legislative, la **Art. VII** dispoziția de modificare se va reda în felul următor:

„Art. VII - Anexa nr. 1 la *Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1–4, art.2), cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 1.10 cu următorul cuprins:”.

În aceeași ordine de idei, la pct. 1 al **Art. VIII** (modificarea *Legii nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală*) textul „1 punct nou” se va substitui cu textul „alineatul (1²) cu următorul cuprins”.

La **Art. IX** (modificarea *Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*):

În dispoziția de modificare, la indicarea sursei de publicare se va ține cont că *Legea nr. 105/2003* a fost republicată recent în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 61-63, art. 88.

La pct. 1, prin care se modifică art. 6 lit. c¹), cuvântul „înmânării” se va substitui cu cuvântul „neînmânării”.

La **Art. X** (modificarea *Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali*):

La pct. 1, conținutul completării art. 16 cu alin. (1¹) prezintă neclaritate vizavi de formula „care afectează datele înscrise în Registrul de stat privitoare la o altă persoană juridică și nu necesită introducerea modificărilor în actele de constituire ale acesteia”. Astfel, urmează a fi explicat de către autorul intervenției.

La pct. 2, prin care art. 35 se completează cu alin. (1¹), semnalăm că persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitatea profesională în domeniul justiției cad sub incidența legilor speciale ce vizează activitatea acestora.

Astfel, spre exemplu, în conformitate cu art. 1 din *Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură*, „Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.”. Totodată, art. 32 al *Legii nr. 1260/2002* statuează că „Înregistrarea cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați se efectuează prin introducerea datelor în registru ținut de Ministerul Justiției. În caz de modificare a numărului de avocați, de schimbare a denumirii sau a sediului, noile date se consemnează în registru.”.

De asemenea, potrivit art. 8 din *Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor* „(1) Notarul este exponentul puterii de stat, împuternicit în modul stabilit de lege în baza licenței și a ordinului de investire cu împuterniciri. (2) Notarul nu este funcționar public, activitatea acestuia nu este activitate de întreprinzător și nici nu poate fi raportată la o astfel de activitate.”. Conform art. 29 din *Legea nr. 69/2016*, „(1) Evidența notarilor se ține prin înregistrarea datelor și a atributelor acestora în Registrul de stat al unităților de drept. (2) Evidența notarilor se va efectua concomitent și prin intermediul Registrului de stat al notarilor, ținut manual. (3) Pentru Registrul de stat al unităților de drept, registrator al datelor despre notari este Ministerul Justiției.”. În temeiul art. 32 alin. (1) din aceeași lege, notarul dispune de un singur birou și stabilește în mod independent amplasarea acestuia în limitele teritoriului de activitate pentru care a promovat concursul. Biroul notarului nu are statut de persoană juridică, reprezentând doar locul în care notarul își desfășoară activitatea.

Astfel, funcția de introducere primară a documentelor și informațiilor în Registrul de stat aferent înregistrării persoanelor juridice sau persoanelor fizice, care desfășoară activitatea profesională în domeniul justiției este de competența Ministerului Justiției.

În context, externalizarea serviciului dat nu poate fi realizată de către Agenția Servicii Publice, din care motiv propunerea vizată se consideră a fi inoportună. Mai mult ca atât, pornind de la pct. 25 din formularul tipizat al documentului de analiză a impactului, observăm că prin modificarea vizată se urmărește scopul de a extinde cercul de persoane care pot intermedia și oferi serviciile de înregistrare a persoanelor juridice, ceea ce comportă un sens diferit decât cel expus la **Art. X** pct. 2 din proiect.

La **Art. XII** (modificarea *Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova*):

La pct. 1, noțiunea de „nomad digital”, propusă spre completare la art. 3, necesită a fi suplinită corespunzător, urmare propunerilor de modificare a *Codului fiscal* (a se vedea **Art. I** pct. 1 din proiect). În acest sens, ar fi oportună completarea noțiunii de „nomad digital” cu textul „și care obține dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova în condițiile prezentei legi”.

La pct. 3, ce vizează completarea cu art. 37² „Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru investitorii străini” atenționăm că art. 36¹ reglementează deja acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru asociații sau acționarii persoanelor juridice cu investiții străine înregistrate în Republica Moldova. Prin urmare, conținutul art. 37² se va reconsidera prin prisma prevederilor art. 36¹. Mai mult, prevederile alin. (2) și (3) exced obiectul de reglementare al articolului respectiv, întrucât stabilesc reglementări ce țin de activitatea investițională, astfel, se vor revizui corespunzător.

La pct. 4, atenționăm că, în pofida faptului că în denumirea art. 37³, propus spre completare, este prevăzut că se referă inclusiv la prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru nomazii digitali, în conținutul acestui articol nu au fost reflectate condițiile de prelungire a dreptului de ședere provizorie pentru nomazii digitali.

La pct. 6, modificarea propusă la art. 43¹² alin. (4) lit. b) are caracter limitativ, ce necesită a fi explicată de către autorul proiectului. Totodată, propunerea respectivă urmează a fi examinată suplimentar în raport cu norma de la lit. c).

La **Art. XIII**, ce vizează modificarea art. 34 din *Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități*, cu referire la pct. 2, considerăm inoportună excluderea trimiterii la prevederile alin. (4), prin care sunt stabilite cerințele față de angajatori. Presupunem că în cazul dat s-a avut în vedere alin. (5), care a fost propus spre modificare prin articolul dat.

La **art. XVI**, prin care se propune modificarea art. 14 alin. (1) lit. p) din *Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor*, sub aspect conceptual, remarcăm că, în conformitate cu articolul enunțat, băncile pot desfășura, în limita licenței acordate activitățile enumerate la alin. (1). Potrivit art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 202/2017*, „Banca Națională a Moldovei este autoritatea competentă pentru bănci. În acest sens, Banca Națională a Moldovei exercită atribuțiile de licențiere, reglementare și supraveghere prudențială potrivit prevederilor prezentei legi și Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”. Prin urmare, prezintă neclaritate motivul excluderii de la lit. p) a textului „, , permise de Banca Națională a Moldovei,”, fapt ce necesită o argumentare concludentă de către autorul intervenției.

Privitor la **Art. XVII** (modificarea *Legii nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri*), semnalăm că prin modificările propuse în legea enunțată se intervine în conceptul acesteia, care a fost adoptată prin derogare de la prevederile Codului muncii nr. 154/2003, pentru a reglementa modul în care zilierii pot exercita activități necalificate cu caracter ocazional, fiind aplicabilă beneficiarilor de lucrări din agricultură.

Mai mult, atenționăm că la activitățile specificate la clasa 53.20 din *Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei*, propuse la art. 3 lit. b), se atribuie la „Alte activități poștale și de curier”, cele din urmă referindu-se la activitățile de poștă și de curier.

Astfel, serviciile de curierat nu pot fi echivalate cu activitățile desfășurate de către zilieri din mai multe motive, iar cel mai reprezentativ fiind faptul că serviciile de curierat se prestează de către angajații agenților economici/unităților comerciale.

Drept urmare, considerăm inoportună modificarea *Legii nr. 22/2018* în sensul propus de autor, fiind necesară identificarea unei alte soluții legale în comun cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Finanțelor.

La **Art. XVIII**, pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ recomandăm utilizarea cuvintelor „la expirarea a”, urmată de perioada rezervată pentru intrarea în vigoare a actului, după următorul exemplu: „intră în vigoare la expirarea a trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, sau prin indicarea exactă a datei intrării în vigoare.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

19.03.2024 nr. 15/3-06/85

La nr. 11/1-309 din 31.01.2024

Referitor la sumarul pachetului legislativ pentru economie digitală și comerț electronic

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ministerul Finanțelor a examinat suplimentar demersul nr.11/1-309 din 31.01.2024, cu privire la consultarea prealabilă a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale și a comerțului electronic) și prezintă anexat poziția consolidată a instituției.

Anexă: 59 file

Ministru

Petru ROTARU

*Ex.: Emilia Murgeneanu
022-26-27-69*

SUMAR AL PACHETULUI LEGISLATIV PENTRU ECONOMIE DIGITALĂ ȘI COMERȚ ELECTRONIC

Scopul proiectului de lege: eliminarea constrângerilor identificate în dezvoltarea economiei digitale și comerțului electronic, în mod prioritar - clarificarea regimului juridic și fiscal al nomazilor digitali; a măsurilor stimulatorii pentru atragerea specialiștilor IT în alte sectoare ale economiei naționale și în autorități publice; pentru eliminarea barierelor în calea adopției facturii fiscale electronice și a bonului electronic; actualizarea aspectelor fiscale ale activității economice a persoanelor juridice din RM pe platformele internaționale digitale; liberalizarea pieței serviciilor de încredere; îmbunătățirea regimului asigurării sociale a salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, etc.

Proiectul înglobează contribuțiile și propunerile membrilor Consiliului Economic, este elaborat pe platforma iConsiliului, contribuția directă a ATIC și GIZ, care a contractat 2 consultanți dedicați pe domeniul juridic și fiscal: Roman Ivanov și Andrei Jizdan

Obiectivele contractului: *Support to the Economic Council and Ministry of Economic Development and Digitalization, in accomplishing the following activities:*

1. *To perform the assessment of the existing legislation in support of the digital economy and to identify constraints and new regulatory solutions to incentive digital transformation of companies.*

2. *To develop legislative amendments and to assist the draft law promotion during the internal harmonization process with the relevant authorities/institutions and in the process of the public consultations. The draft law should cover, but not limit to following:*

- *Competitive legal regime at regional level to facilitate the activity of digital nomad in Moldova (immigration procedures, tax regime and social/medical insurance);*
- *Updating individual tax incentives for IT professionals that would stimulate their employment in the real sector of the economy and increase the productivity of local non-IT companies (L1164/1997, art.24, para.21);*
- *Identifying and removing constraints for the proliferation of virtual cash machines;*
- *Identification of eReceipt and eInvoice proliferation constraints and necessary measures;*
- *Elimination of artificial barriers for opening bank accounts by companies with which a foreign company is associated;*
- *Removing constraints for tax invoices in eCommerce;*
- *Stimulating measures for proliferation of POS terminals outside Chisinau;*
- *Clarifying the tax regime of monetization of mobile applications on international platforms, as well as of the gross and net income from these operations;*
- *Adjustment of registration documents of Limited Liability Companies created without the physical presence of its founder foreign investor.*

Nr	Domeniul de intervenție	Actul normativ vizat	Modificări propuse	Argumentare	Opinia MF
Nomazii digitali					
1	Clarificarea regimului legal al nomadului digital în legislația fiscală a RM (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	<p>La articolul 5, se completează cu pct. ”47) nomad digital - persoană fizică cetățean străin sau apatrid, care obține dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova, în baza legislației speciale din domeniul migrației.</p> <p>La articolul 5, pct. 5) se completează cu ”iii) este nomad digital, din momentul obținerii dreptului de ședere provizorie în acest scop, indiferent de durata aflării în Republica Moldova pe parcursul anului fiscal;”</p> <p>La articolul 13, alin. (1), lit. d), după cuvintele ”persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi” se completează cu cuvintele ”,cu excepția nomazilor digitali,”</p> <p>La articolul 13, alin. (1), se completează cu lit. ”f) nomazii digitali care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova și obțin venit din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova.”</p>	<p>În contextul globalizării și al amplificării fenomenului liberei circulații a angajaților, a devenit actual de a oferi opțiunea legală de nomad digital în RM și de creat condițiile necesare pentru a face țara noastră o destinație favorabilă acestui grup social, cu atât mai mult că o serie de state cu economii emergente aplică deja această practică ce aduce beneficii economice.</p> <p>Într-o viziune generică, nomadul digital este străinul care obține o viză în RM și își poate desfășura activitatea de pe teritoriul țării noastre, în condiția când este salariat al unei companii înregistrate în afara țării sau deține o companie înregistrată în afara RM și își desfășoară activitatea prin folosirea tehnologiei comunicatiei și informației.</p> <p>La nivel european, asemenea vize eliberează în diferite condiții, dar cu scopul de a atrage personal ce va activa la distanță: Portugalia (1 an, venit lunar 2836 euro), Croația (1 an, venit lunar 2363 euro), Cehia (1 an, venit lunar 5727 euro), Estonia (1 an, venit lunar 3504 euro), Germania (3 luni +, dar nu mai mult de 3 ani, limitat la anumite genuri de activitate, 3-5 mii euro în cont), Ungaria (1 an +, venit lunar 2000 euro), Grecia (1 an +,</p>	<p>Nu se accepta</p> <p>Propunerea de integrare a conceptului de nomad digital nu este relevant[domeniului fiscal, totoda în regiune nu este identificat drept regim fiscal facilitat.</p> <p>În România, potrivit art.228 alin.(1) lit.c) Cap.I Titlul VI din Codul fiscal, veniturile din salarii sau asimilate salariilor obținute de persoana fizică cu statut de nomad digital, din activitatea pe care o prestează în baza unui contract de muncă la o companie înregistrată în afara României și care prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor sau care deține o companie înregistrată în afara României, în cadrul căreia prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor și poate desfășura activitatea de angajat sau activitatea din cadrul companiei,</p>

A comentat [VT1]: Opinia MF

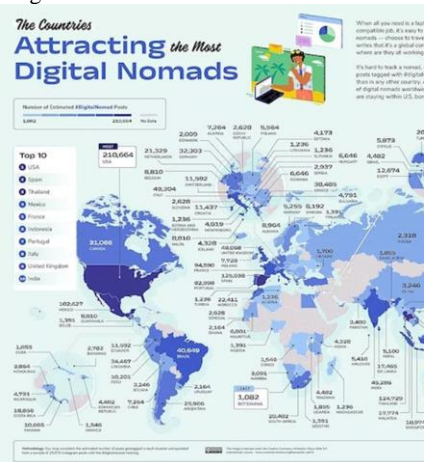
			<p>La articolul 14, alin. (1), lit. d), se completează cu cuvintele ”, cu excepția nomazilor digitali;”</p> <p>La articolul 14, alin. (1), se completează cu lit. ”f) venitul din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, obținut de nomazii digitali care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova.”</p> <p>La articolul 15, se completează cu lit.e) ”pentru nomazii digitali - în mărime anuală de două salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv, indiferent de mărimea venitului impozabil și proporțional duratei deținerii statutului de nomad digital.”</p> <p>La articolul 83, se completează cu alin. ”(7¹) Nomazii digitali, în termen de 3 zile de la încheierea activității în Republica Moldova, sunt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, și să achite impozitul pe venit, proporțional duratei deținerii statutului de nomad digital.”</p>	<p>venit lunar 3500 euro), Islanda (visa-free, venit lunar 6866 euro), Italia (1 an +, venit lunar precedent 8500 euro), Malta (1 an +, venit lunar 2700 euro), România (cu posibilitatea de angajare și în Ro, 3300 euro), Spania (1 an) și Norvegia (doar pe Svalbard, pe viață, 35k/an și un client local). Interesul Republicii Moldova în atragerea acestor nomazi digitali este ușor de dedus, acestea fiind „invitați” să își petreacă timpul în țară suportând cheltuielile de trai și să activeze, plătind un anumit nivel de taxe. Prin urmare, țara noastră ar recunoaște dreptul străinilor de a veni și de a-și desfășura activitatea din Republica Moldova – la distanță. Este important de subliniat că nomazii digitali nu se vor supune legislației din RM în ceea ce privește contractele de muncă pe care aceștia le-au încheiat cu angajatorii din alte țări și nu vor putea beneficia de protecția deplină în baza Codul Muncii și a altor acte normative în vigoare din țară, de prevederile cărora vor fi exceptați.</p> <p>Cu toate acestea, consecințele fiscale pe care le implica șederea lor în țară sunt benefice, doar că practica internațională arată, că nomazii digitali beneficiază de anumite facilități fiscale, fiind scutiți de plata impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale pentru pensii și sănătate, dacă sunt prezenți pe teritoriul țării pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive (care se încheie în anul calendaristic vizat).</p>	<p>de la distanță, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor, în condițiile în care persoana fizică este prezentă pe teritoriul României pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat.</p> <p>Potrivit legislației din Ucraina, veniturile obținute în calitate de nomad digital, nu sunt supuse impozitului pe venit dacă petreceți mai puțin de 183 de zile în țară într-un an calendaristic. Cu toate acestea, dacă este depășit acest prag, veniturile realizate în Ucraina se impozitează în modul general stabilit.</p> <p>Analiza cadrului fiscal RM</p> <p>Având la bază art.14 lit.d) din Codul fiscal nr.1163/1997, obiect al impunerii cu impozit pe venit constituie venitul din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni străini.</p> <p>Statutul de nerezident este reglementat prin prisma termenului</p>
--	--	--	--	--	--

			<p>Exemplu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Guvernul croat nu vă va percepe niciun impozit pe venit 2. Grecia: de asemenea, puteți fi eligibil pentru o reducere de impozit de 50% 3. Islanda: Nu veți fi supus taxelor cu această viză. 4. Orice persoană care locuiește în Muntenegru în baza vizei de nomad digital va fi scutită de plata impozitului pe venit în Muntenegru. 5. Serbia: nomazii digitali sunt scutiți de taxe pentru primele 90 de zile de ședere. 6. Costa Rica: Această viză vă va scuti de impozitul pe utilități legat de veniturile pe care le primiți din străinătate. 7. Panama este o țară prietenoasă din punct de vedere fiscal. Nu veți fi impozitat pentru niciun venit provenit din afara Panama. În plus, reședința în Panama timp de nouă luni sau mai mult este suficient timp pentru a aplica pentru rezidența fiscală, ceea ce înseamnă că este posibil să puteți evita plata impozitelor în țara de origine. 8. Viza nomadă digitală El Salvador vă va costa aproximativ 2,825 USD. Această sumă include taxele, taxele guvernamentale, onorariile avocaților, traducerea și toate documentele. 9. oricine rămâne în Indonezia mai mult de 183 de zile pe an se califică drept rezident fiscal local și trebuie să plătească rate de impozitare indoneziene pentru orice venit câștigat. 10. Dacă stați în Thailanda mai puțin de șase luni, nu va trebui să plătiți taxe. Cu toate 	<p>de aflare în Republica Moldova cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal. Prin urmare pe parcursul perioadei respective venitul se impozitează prin prisma art.70 din Codul fiscal. Respectiv după depășirea termenului de 183 de zile, devine rezident și se supune impozitării pe principii generale.</p> <p>Totodată, semnalăm că Convențiile pentru evitarea dublei impuneri prevăd impozitarea veniturilor persoanei nerezidente în țara de unde vin veniturile.</p> <p>În contextul în care, sursele venitului persoanei nerezidente provin ca urmare a unui contract de muncă cu un nerezident, acestea urmează a fi impozitate prin prisma Convenției,</p> <p>(1) pentru primele 183 nu survin obligatii in RM iar</p> <p>(2) în cazul în care nerezidentul depășește 183 de zile se impozitează pe principii generale, potrivit cadrului normativ fiscal național.</p> <p>Aplicarea unui regim fiscal facilitat în raport cu veniturile persoanei respective creează premise de încălcare a principiul echității, care presupune tratarea egală a persoanelor juridice și fizice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini egale.</p> <p>Din aceasta persepectiva legislatia</p>
--	--	--	---	--

			<p>acestea, primirea vizei de ședere pe termen lung va plăti doar 17% impozit.</p> <p>11. Are o rată standard de impozitare de 15%, iar Portugalia oferă un cost accesibil al vieții și condiții excelente de viză.</p> <p>Totuși, aceștia ar trebui să dețină dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a vizei pentru RM.</p> <p>La finalul celor 183 de zile pe parcursul a 12 luni consecutive, nomadul digital se va putea considera că are rezidența fiscală în RM.</p> <p>Obținerea statutului de rezident al RM din momentul obținerii dreptului de ședere provizorie în calitate de nomad digital, ar oferi posibilitatea nomadului digital de a beneficia de un regim fiscal mai atractiv în comparație cu țara sa de reședință (desigur luând în considerare legislația fiscală a acesteia), din prima zi, fără a mai aștepta 183 de zile. Acest fapt, ar spori atractivitatea RM în calitate de destinație țintă pentru nomazii digitali.</p> <p>Concomitent, pentru a facilita accesul străinilor în scopul desfășurării de activități în folosul terților de pe teritoriul țării noastre, prin amendarea legislației în vigoare, se va oferi posibilitatea nomazilor digitali de a obține viza de lungă ședere, dacă dispun de mijloace de întreținere obținute din activitatea desfășurată și desfășoară activitățile din care obțin venituri, de la distanță, prin folosirea TIC.</p> <p>Beneficiul anual estimat per nomad - cca 104 mii lei:</p>	<p>RM este aliniată practicilor internaționale în partea ce ține de regimul fiscal al veniturilor nomadului digital</p>
--	--	--	--	---

- 27400 lei taxa unică (valoarea de referință este salariul mediu prognostic x2)
 - aprx 8000 lei taxa p-u chirie locuință de 7%
 - aprx 68400 lei din TVA la produse și servicii consumate

Pentru a putea evalua impactul economic, au fost analizate statisticele rețelelor de socializare conform hashtag-ului #digitalnomad:

[sursa](#)

O analiză relevantă privind nomazii digitali poate fi accesată [aici](#).

În urma analizei imaginilor de mai sus, putem concluziona faptul că RM ar putea atinge cifre similare cu (reieșind din atractivitatea turistică, securitate, geopolitică etc.):

- a) Ucraina - 1700 persoane;
- b) Georgia - 6801 persoane (luând în calcul existența conflictelor „înghețate”);
- c) România - 6646 persoane;
- d) Serbia - 2937 persoane (lipsa accesului la mare);
- e) Bulgaria - 4791 persoane;
- f) Bosnia și Herțegovina - 1236 persoane.

2	Regimul asigurărilor medicale a nomazilor digitali (AJ)	Legea nr. 1593/2002	Anexa nr. 2 se completează cu un punct nou: ”5. Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova în calitate de nomazi digitali și care nu sunt angajați, cu excepția cazului deținerii asigurării medicale internaționale valabilă pe teritoriul Republicii Moldova.”	În ceea ce privește asigurarea medicală, aceasta este obligatorie pentru nomadul digital. În același timp, acesta dispune de 2 opțiuni: asigurare medicală internațională sau națională (care reprezintă o condiție obligatorie pentru obținerea dreptului de ședere provizorie). În lipsa asigurării internaționale, cea națională este obligatorie pentru nomadul digital. Prin urmare, se oferă nomadului digital comoditate în ceea ce privește alegerea asigurării medicale, dar și sunt create condiții pentru ca acesta să contribuie la bugetul RM prin procurarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală.	
3	Modificări conexe privind regimul asigurărilor medicale ale nomadului digital (AJ)	Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală	La articolul 9. Asigurarea obligatorie de asistență medicală a străinilor, se completează cu alineatul ”(2 ¹) Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova în calitate de nomad digital, au obligația de a se asigura în mod individual, achitând prima de asigurare obligatorie de asistență medicală similar cetățenilor Republicii Moldova care achită prima de asigurare stabilită în sumă fixă, cu excepția cazului deținerii asigurării medicale internaționale valabilă pe teritoriul Republicii Moldova.”		
4	Clarificarea regimului nomadului digital în legislația națională privind regimul străinilor (RI)	Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor	Se propune introducerea unei definiții noi la articolul 3, după cum urmează: “ <i>nomad digital</i> - străinul care este angajat cu un contract de muncă la o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova și care prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor sau care are calitatea de asociat la o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova, în cadrul căreia prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor și poate desfășura activitatea de angajat sau	Stabilirea condițiilor în care străinii pot obține viza de lungă ședere în calitate de nomad digital și introducerea noțiunii de nomazi digitali în legislație, în scopul desfășurării de activități legale în folosul terților de pe teritoriul țării noastre. Menționăm că IGM și MAI au elaborat și publicat spre consultare un nou proiect al Legii 200/2010 https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-	

		<p>activitatea de management al persoanei juridice deținute de acesta, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor;”</p> <p>Alineatul (2) al articolului 31 se completează cu litera k, cu următorul cuprins “k) nomazilor digitali”.</p> <p>Introducerea articolului nou, articolul 37² cu următorul cuprins:</p> <p>“Articolul 37². Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru nomazii digitali</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizoriu poate fi acordat sau prelungit străinului care se califică drept nomad digital cu condiția că acesta intenționează să rămână pe teritoriul Republicii Moldova peste termenul legal de ședere în timp ce continuă să obțină venituri din prestarea contractului de muncă la o persoană juridică înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova sau din activitățile desfășurate printr-o persoană juridică în care are calitatea de asociat și înregistrată în afara teritoriului Republicii Moldova, la îndeplinirea, în mod cumulativ a următoarelor condiții:</p> <p>a) dispune de mijloace de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru eliberarea permisului provizoriu de ședere;</p>	<p>regimul-strainilor-in-republica-moldova/10930), care schimbă radical abordarea către eliberarea permiselor de ședere. Astfel, în loc de o descriere detaliată a tuturor condițiilor și a particularităților de eliberare și solicitare a permisului de ședere direct în lege (în care inițial se propunea introducerea condițiilor de obținere a permisului de ședere pentru nomazii digitali), proiectul propus conține doar o lista standard de acte ce trebuie depuse de orice și fiecare străin - solicitant al permisului de ședere (art. 20, alin. (4) din proiect) cu o specificare la finalul alineatului în cauză că printre documente solicitate se va regăsi “f) avizul autorității din domeniul de specialitate și/sau alte documente stabilite de Guvern, în dependență de scopul solicitat.</p> <p>Astfel, cum este prevăzut și de art. 83 din proiect, Guvernul pînă la data intrării în vigoare a proiectului (1 ianuarie 2025) trebuie să aprobe actele normative relevante secundare. Trebuie să urmărim procesul și să intervenim cînd și dacă va fi necesar.</p> <p>Între timp, modificările în cauză se propun a fi introduse în redacția legii actuală la moment.</p>	
--	--	--	--	--

		<p>b) desfășoară și poate confirma desfășurarea activităților din care obțin venituri, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor pe toată durata de valabilitate a permisului de ședere provizoriu solicitat.</p> <p>(2) Cerere de acordare a permisului de ședere provizoriu pentru nomadul digital va fi însoțită de următoarele acte:</p> <p>a) pașaportul național în original și în copie, în al cărui temei străinul a intrat pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova. În calitate de actul ce atestă folosință asupra locuinței poate servi drept contractul de locațiune sau contractul de prestări de servicii de cazare încheiat cu o organizație hotelieră din Republica Moldova;</p> <p>c) certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului a cărui cetățenie străinul o deține. În cazul în care străinul are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, eliberat de autoritățile statului de reședință, tradus și legalizat/apostilat, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;</p> <p>d) dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a permisului de ședere provizoriu, valabilă pe teritoriul Republicii Moldova și cu</p>		
--	--	--	--	--

		<p>acoperire în cuantum de cel puțin 10.000 euro, echivalent în lei moldovenești;</p> <p>e) dovada mijloacelor de întreținere lunare obținute din activitatea desfășurată în cuantum de cel puțin 3 salarii medii prognozate în Republica Moldova pentru fiecare dintre ultimele 6 luni anterioare datei depunerii cererii pentru eliberarea permisului provizoriu de ședere.</p> <p>(3) Suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2), nomadul digital care are calitatea de salariat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova, prezintă următoarele:</p> <p>a) originalul și o copie tradusă și legalizată a contractul de muncă încheiat cu o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova, prin care să facă dovada prestării de servicii la distanță, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor;</p> <p>b) declarația legalizată notarial și tradusă în limba română semnată de reprezentantul împuternicit al persoanei juridice cu care este încheiat contractul de muncă, prin care se confirmă existența raportului de muncă respectiv, salariului în mărime de cel puțin egal cu cel indicat la pct. a) al alineatului 1) și a faptului că străinul solicitant poate presta muncă sa la distanță;</p> <p>c) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei juridice străine cu care este încheiat contractul de</p>		
--	--	---	--	--

			<p>muncă care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.</p> <p>(4) Suplimentar documentelor prevăzute la alin. (2), nomadul digital care are calitatea de asociat al unei persoane juridice înregistrate în afara teritoriului Republicii Moldova, prezintă următoarele:</p> <p>a) dovada administrării la distanță și prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor a unei persoane juridice înregistrate de cel puțin un an la data solicitării permisului de ședere provizoriu de acesta în afara Republicii Moldova;</p> <p>b) certificatul de rezidență fiscală sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului de înregistrare a persoanei juridice străine administrate de străinul solicitant care să confirme că persoană juridică nu este în insolvență și/sau lichidare.</p> <p>(5) Dreptul de ședere provizorie pentru nomazii digitali se acordă sau, după caz, se prelungește pentru o perioadă de 1 an.</p>		
5	Revizuirea cerințelor privind Comisia ministerială IT Viza (RI)	Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor	<p>Litera b) din alineatul (1) al Articolului 43¹² se abrogă.</p> <p>Litera b) din alineatul (4) al Articolului 43¹² se expune în următoarea redacție:</p> <p>“b) copia contractului cu privire la desfășurarea activității în Parcul pentru tehnologia informației “Moldova IT Park” încheiat de beneficiarul solicitant în calitate de rezident al parcului pentru tehnologia</p>	<p>Comisia dată are rol formal și nu rezolvă sistemic problemele ”verificării” migrantului, bazându-se pe o examinare superficială și subiectivă a calificărilor profesionale ale candidatului. Aceasta verificare formală va fi înlocuită cu responsabilitatea angajatorului, care oferă contractul de angajare al specialistului.</p> <p>În redacția actuală a art. 43¹² din Legea 200/2010 avizul comisiei este prevăzut</p>	

A comentat [A2]: De ce Certificatul de rezidență?
Certificatul de rezidență se eliberează de autoritatea fiscală pentru oferirea dreptului contribuabilului sau să ii fie aplicate prevederile Convenției de evitare a dublei impunere în raport cu veniturile obținute din statul sursă de plată.
Urmează a fi excluși respectiv de revizuit

			<p>informației în conformitate cu Legea nr.77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației”</p>	<p>pentru atât pentru conducătorul companiei din domeniul IT, cât și pentru salariatul străin ai acesteia.</p> <p>Se propune eliminarea acestei cerințe pentru conducător, întrucât, nu este neapărat obligatoriu ca conducatorul companiei IT să fie și el specialist IT.</p> <p>În privința salariaților, se propune prezentarea copiei contractului de rezident Moldova IT Park a angajatorului acestuia. Având în vedere că salariații rezidentului IT Park pot fi doar specialiști IT, iar această cerință este verificată de administrația Moldova IT Park, precum și de către societățile de audit ce efectuează auditul corespunderii rezidenților cerințelor Legii nr.77/2016 privind parcurile pentru tehnologia informației, considerăm că este suficient ca beneficiarul solicitant al permisului să fie înregistrat corespunzător în calitate de rezident al Moldova IT Park.</p>	
6	<p>Eliminarea adeverinței privind atribuirea IDNP-ului pentru PF nerezidentă - IGM eliberează un extras pentru a fi prezentat ASP, dar extrage datele din registrul deținut de ASP (RI)</p>	<p>Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</p>	<p>La articolul 16 din Legea nr.220/2007 se introduce un alineat nou, (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1) în cazul modificării datelor înscrise în Registrul de stat sau introducerii și/sau modificării unor date în alte registre ținute de Agenția Servicii Publice care afectează datele înscrise în Registrul de stat privitoare la o altă persoană juridică și nu necesită introducerea modificărilor în actele de</p>	<p>În primul rând, există o problemă practică când în urma modificării unor date conținute în Registrul de stat al persoanelor juridice, această modificare nu se efectuează automat în privința altor unități de drept care utilizează aceste date. De exemplu, în cazul schimbării denumiri corporative ale asociatului/adresei juridice și a altor date care nu necesită modificarea statutului, date noi nu se actualizează în dosarele relevante ale tuturor persoanelor juridice în care persoana juridică în cauza</p>	

		<p>Hotărîrea Guvernului nr.1187/2010 cu privire la implementarea Ghișeului unic de documentare a străinilor</p>	<p>constituire ale acesteia, aceste date modificate se modifică și/sau actualizează automat de către organul înregistrării de stat fără a fi necesară depunerea documentelor pentru înregistrare modificărilor de către persoana juridică afectată de aceste modificări.</p> <p>Litera i) din punctul 4 al Regulamentului privind funcționarea Ghișeului unic de documentare a străinilor aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1187/2010 se modifică din</p> <p>i) eliberează, la solicitare, adeverința de confirmare a statutului juridic al străinului, a dreptului de ședere a acestuia pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>în</p> <p>i) asigură, în condițiile Legii nr.234/2021 cu privire la serviciile publice prezentarea informației despre străini privitoare la atribuirea numărului IDNP, eliberarea actului de identitate sau lipsa acestuia, înregistrarea la domiciliu/reședință sau lipsa acestuia și componența familie altor prestatori de servicii publice și a autorităților publice;</p>	<p>are statut de asociat. Mai sunt cazuri când Registrul de stat al persoanelor juridice nu este actualizat automat cu alte date/informații modificate în alte Registre care fac parte din competența ASP. De exemplu, în cazul atribuirii IDNP unui administrator străin al unei societăți comerciale care se efectuează prin intermediul Registrului de stat al populației, datele cu privire la IDNP nu se introduc automat în Registrul de stat al persoanelor juridice, ambele registre fiind administrate de către ASP.</p> <p>Din punct de vedere practic, IGM eliberează un document denumit Adeverința privind confirmarea statutului străinului pe teritoriul Republicii Moldova (https://servicii.gov.md/ro/service/017000055). Această adeverință reprezintă un extras din Sistemul informațional ținut de ASP care confirmă: atribuirea numărului IDNP pentru străin, eliberarea actului de identitate sau lipsa acestuia, înregistrarea la domiciliu/reședință sau lipsa acestuia și componența familiei. Cu alte cuvinte, IGM eliberează un extras pentru a fi prezentat ASP, dar extrage datele din registrul deținut de ASP.</p> <p>Cu alte cuvinte, există o situație paradoxală când pentru prestarea unor servicii din partea SFS (de exemplu, eliberarea semnăturii electronice) sau chiar din partea ASP (modificarea datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice) trebuie</p>	
--	--	---	---	--	--

				<p>solicitată această adeverință, care se eliberează de către IGM utilizând datele din Registrul de stat al populației, ținut tot de ASP. Costul adeverinței este de MDL 100, iar durata este de câteva zile lucrătoare.</p> <p>Se propune introducerea modificărilor care se obligă autoritățile statului să comunice între ei utilizând tehnologia informației fără implicarea solicitantului.</p>	
7	Clarificat reglementările privind acordarea IDNP străinilor, inclusiv la distanță, pentru a intra în relații juridice pe teritoriul RM (RI)	Hotărîrea Guvernului nr. 333/2002 pentru aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat "Registrul de stat al populației" și Regulamentului cu privire la Registrul de stat al populației	<p>La punctul 8, litera A al Anexei nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 333/2002 după subpunctul</p> <ul style="list-style-type: none"> prima trecere a frontierei de stat în legătură cu intrarea în Republica Moldova, confecționarea vizei sau invitației (în dependență de regimul de vize, determinat pentru țara respectivă) sau la înregistrarea străinilor sosiți prin segmentul de frontieră moldo-ucrainean, necontrolat de autoritățile moldovenești. <p>se introduc următoarele subpuncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> depunerea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova la oficiile consulare și subdiviziunile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a cererii privind atribuirea atribuirea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) în condițiile Legii cu privire la taxele consulare nr. 242/2010; 	<p>Se propune modificarea HG 333/2002 prin introducerea altor modalități de atribuire de IDNP, în afară de prima intrare în teritoriul Republicii Moldova ce va permite atribuirea IDNP pentru străini fără ca acestea să vină în Moldova și, respectiv, va permite implementarea reală a prevederilor Contactless Business și atragerea investitorilor străini la distanță.</p> <p>Intervenția în această HG 333/2002 nu a fost efectuată în 2022, întrucât, expertul a fost informat că ASP este în proces de finalizare a modificărilor la această care, printre altele, vor adresa și acest aspect.</p>	Semnalăm că modificarea cadrului normativ secundar se realizează urmare a actualizării legilor cadru, și respectiv nu pot fi parte a unui proiect de lege.

		<ul style="list-style-type: none">• prin accesarea și utilizarea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova a Serviciul guvernamental de identitate și semnătura electronică mobilă;• prin solicitarea atribuirii numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) depusă de reprezentantul străinului aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova care acționează în baza procurii autentificate notarial <p>La punctul 29, capitolul PERSOANA FIZICĂ al Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 333/2002 după subpunctul</p> <ul style="list-style-type: none">• prima trecere a frontierei de stat în legătură cu intrarea în Republica Moldova, confecționarea vizei sau invitației (în dependență de regimul de vize, determinat pentru țara respectivă) sau la înregistrarea străinilor sosiți prin segmentul de frontieră moldo-ucrainean, necontrolat de autoritățile moldovenești. <p>se introduc următoarele subpuncte:</p> <ul style="list-style-type: none">• depunerea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova la oficiile consulare și subdiviziunile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a cererii privind atribuirea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) în condițiile		
--	--	---	--	--

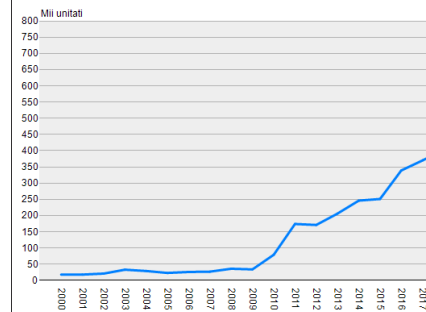
		<p>Legii cu privire la taxele consulare nr. 242/2010;</p> <ul style="list-style-type: none"> • prin accesarea și utilizarea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova a Serviciul guvernamental de identitate și semnătura electronică mobilă; • prin solicitarea atribuirii numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) depusă de reprezentantul străinului aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova care acționează în baza procurii autentificate notarial <p>La punctul 8 al Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 333/2002 după subpunctul</p> <p>- la prima intrare în teritoriul Republicii Moldova (pentru străini)</p> <p>se introduc următoarele subpuncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - depunerea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova la oficiile consulare și subdiviziunile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a cererii privind atribuirea atribuirea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) în condițiile Legii cu privire la taxele consulare nr. 242/2010; - prin accesarea și utilizarea de către străin aflat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii 		
--	--	---	--	--

			Moldova a Serviciul guvernamental de identitate și semnătura electronică mobilă; - prin solicitarea atribuirii numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) depusă de reprezentantul străinului flat în afară Republicii Moldova și care nu a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova care acționează în baza procurii autentificate notarial.		
e-Commerce					
8	Eliminarea excepțiilor discriminatorii privind emiterea facturilor fiscale în comerțul electronic (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	La Articolul 117, alineatul (3), litera a), după cuvintele “”Poșta Moldovei”,” se completează cu cuvintele “sau altor furnizori de servicii poștale, inclusiv prin intermediul furnizorilor de servicii de livrare de colete poștale și curierilor entități terțe,”	La moment, art. 117, alin. (3) din CF prevede că pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie, dacă subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Această listă este exhaustivă și, prin urmare, dacă livrarea mărfurilor de la furnizor către cumpărător este efectuată în alt mod (de exemplu, de către furnizori de servicii poștale precum Nova Poshta, DHL etc.), vânzătorul trebuie să emită factura fiscală pentru fiecare livrare.	Nu se accepta Prevederile art.5 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică stabilesc cu claritate categoriile prestatorilor de servicii de plată care au dreptul să desfășoare activitatea de prestare a serviciilor de plată (băncile, societățile de plată, furnizorii de servicii poștale, etc.). Astfel, ținem să menționăm faptul că și furnizorii de servicii poștale , așa cum este Întreprinderea de Stat „Poșta

A comentat [VT3]: Opinia MF

			<p>Astfel, se urmărește eliminarea obligativității emiterii facturii fiscale în cadrul livrărilor la domiciliu prin alți furnizori de servicii poștale/intermediari (curieri). <i>La moment, de excepția emiterii facturii fiscale beneficiază doar agenții economici care livrează prin ÎS Poșta Moldovei.</i></p> <p>Această măsură va elimina documentarea excesivă a operațiunilor de livrare a mărfurilor la domiciliu, în cadrul comerțului electronic, pentru comercianții care livrează prin intermediul altor furnizori de servicii poștale, nu doar prin intermediul ÎS Poșta Moldovei. Efectul economic al acestei măsuri va afecta benefic toți agenții economici care activează în e-commerce (număr permanent în creștere), precum și va impacta pozitiv piața furnizorilor de servicii poștale/intermediari/curieri (de exemplu, la moment în Registrul public al Furnizorilor de servicii poștale se regăsesc 65 de astfel de furnizori).</p> <p>Mai jos, se prezintă evoluția expeditiilor poștale (colete poștale):</p>	<p>Moldovei”, au dreptul de a presta servicii de plată în condițiile legii menționate. Respectiv, propunerea de modificare propusă de autor se consideră inoportună în cazul dat, întrucât sensul prevederii de la art.117 alin.(3) din Codul fiscal se referă la faptul că factura fiscală nu este obligatorie, cu respectarea condițiilor impuse subiectului impozabil, una din ele fiind ca ținerea evidenței sumelor primite și achitate să fie realizată prin intermediul prestatorilor de servicii de plată. Cu referire la includerea în categoria dată și a furnizorilor de servicii de livrare de colete poștale, remarcăm faptul că atât prin prisma Legii nr. 114/2012 (art. 3), cât și a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (art. 2 și art. 17), aceștia nu pot fi prestatori de</p>
--	--	--	--	---

Expedieri postale pe Ani. Colete postale.

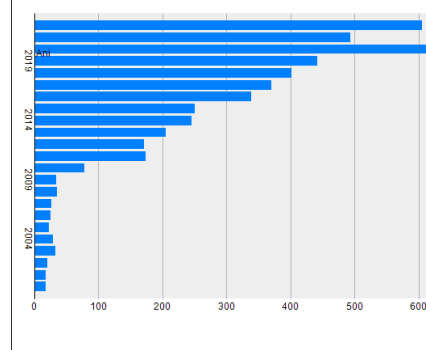

servicii de plată, respectiv nu pot fi incluși în prevederea dată a Codului fiscal.

Problema invocata nu este tocmai conexa comertului electronic si urmeaza a fi prezentata Ministerului Finantelor proopuneri la politica fiscala pentru 2025 conform solicitarii.

[sursa](#) (unitatea de măsură: mii unitati)

Expedieri postale pe Ani. Colete postale.

[sursa](#) (unitatea de măsură: mii unitati)

În urma analizei efectuate, se observă o explozie a numărului de expedieri poștale (colete poștale) odată cu pandemia, în 2022 atingând cifra de 605 mii.

Mai jos, pentru vizualizarea efectului economic, se prezintă date privind evoluția

				<p>comerțului electronic, reieșind din numărul și valoarea tranzacțiilor efectuate cu carduri de plată, adică plăți fără numerar:</p> <p>sursa</p>	
9	<p>Clarificarea ”locului livrării” pentru eliminarea interpretărilor la aplicarea TVA în cazul comisioanelor pentru operațiunile de eComerț pe platformele internaționale (agenții economici neplătitori de TVA achită această taxă la importul de servicii, cu toate că serviciul este acordat peste hotare, ce contravine esenței TVA) (AJ)</p>	<p>Codul Fiscal nr. 1163/1997</p>	<p>La Articolul 111, alineatul (1), litera e), liniuța 4, după cuvintele “servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice” se completează cu cuvintele “, cu excepția serviciilor platformelor online specializate în plasarea spre comercializare a mărfurilor, produselor și serviciilor (comisioanele platformelor de tip marketplace), pentru care locul livrării se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința persoanei care prestează serviciile respective.”</p>	<p>În scopul eficientizării activității de comercializare a producției, mărfurilor, agenții economici apelează la serviciile platformelor on-line specializate în plasarea spre comercializare a mărfurilor (marketplace). Pentru serviciile prestate, nerezidentul (care gestionează marketplace-ul) percepe de la entitatea rezidentă (din RM) un comision. Esența comisionului constă în plata pentru anumite acțiuni/servicii efectuate de către nerezident: preluarea comenzilor, transmiterea informației către cumpărător, gestiunea paginii web ș.a.</p> <p>Conform art. 93 pct. 15) din Codul fiscal, locul livrării serviciilor se determină conform regulilor stabilite în art. 111 al CF – „Locul livrării serviciilor”.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. e) din Codul fiscal locul prestării serviciilor [...] acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice este sediul, iar în cazul în care acesta lipsește – domiciliul sau reședința beneficiarului acestor servicii.</p> <p>Prin urmare, ținând cont de faptul că serviciile acordate de gestionarul platformei marketplace se prestează prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice,</p>	<p>Nu se accepta, nu este clar care este intenția</p>

A comentat [VT4]: Opinia MF

				<p>acestea se califică drept import de servicii, aferent cărora rezidentul RM este obligat să calculeze TVA de la valoarea comisionului perceput de nerezident.</p> <p>Modificarea în cauză ar exclude obligația de achitare a TVA și pentru serviciile intermediarilor aflați peste hotarele RM - adică a marketplace-ului, care nu este rezident al RM, dar percepe comisioanele sale pentru servicii acordate în afara țării.</p> <p>Efectul economic al acestei măsuri este estimat la ... mii lei</p>	
10	<p>Clarificarea aspectelor legate de reținerea/nereținerea impozitului pe venit la sursa de plată aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace (comisioanele percepute de la comercianții online de către platforme sunt costuri, nu venituri). (AJ)</p>	<p>Codul Fiscal nr. 1163/1997</p>	<p>La Articolul 71, alineatul (1), lit. b¹) se expune în următoarea redacție: ”b¹) alte venituri din servicii care nu sunt prevăzute în prezentul articol, doar dacă sunt efectiv prestate pe teritoriul Republicii Moldova;”</p>	<p>În cazul în care serviciile prestate prin internet de nerezident, acestea nu sunt servicii de consultanță sau de management, și respectiv nu urmează a fi impozitate la sursa de plată, deoarece potrivit art. 70 și 71, alin. (1) lit. b), b¹) din Codul fiscal, alte venituri din serviciile prestate se vor impozita doar dacă vor fi prestate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Respectiv, nu se reține impozit pe venit din plățile efectuate nerezidenților pentru serviciile de publicitate prestate.</p> <p>Totuși, nu există o poziție comună în acest sens, fapt ce lasă loc de manevră și interpretare.</p> <p>Similar cu modificarea precedentă - comisioanele marketplace-ului sunt costuri și nu venituri, respectiv, este necesară eliminarea incertitudinilor legate de reținerea impozitului pe venit în cazul comisioanelor intermediarilor.</p> <p>Mai mult ca atât, agentul economic nerezident, nu poate negocia reținerea</p>	<p>Nu este clară esența propunerii, se schimbă doar locul cuvintelor</p>

A comentat [VT5]: Opinia MF

				impozitului pe venit la sursa de plată, cu prestatori nerezidenți, prin urmare, acesta se transformă în costul agentului economic rezident. De exemplu, să presupunem că rezidentul urmează să achite un serviciu către o platformă gen Amazon în mărime de 100 USD. În acest caz, rezidentul, deoarece nu poate „negocia” cu Amazon, în loc să achite Amazon 88 USD și 12% impozit să vireze la buget (art. 91, CF), rezidentul va achita 100 USD către Amazon și 13,64 USD impozit la buget (100 USD*100/88*12%).	
11	Modificarea mărimii ”datoriei compromise” și reducerea riscului de sancțiuni nefondate în cazul comerțului electronic (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	La articolul 5, pct. 32), lit. g), în loc de ”1000” se modifică ”5000”.	Stabilirea unui plafon relativ mic pentru nerepatrierea mijloacelor bănești în cazul exportului de marfă, ce ar permite deductibilitatea cheltuielilor privind datoriile compromise și neaplicarea sancțiunilor, fără acțiuni/acte suplimentare din partea agentului economic, ar facilita comerțul electronic orientat la export. Majorarea de la 1000 lei la 5000 lei, este dictată și de faptul că valoarea bunurilor/mărfurilor exportate către nerezidenți, depășesc ușor această sumă relativ nesemnificativă, fapt ce generează apariția unor creanțe, care în lipsa majorării plafonului, sunt nedeductibile. Astfel, pe lângă faptul că agentul economic exportator nu-și încasează mijloacele bănești, astfel de cheltuieli în lipsa actului respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc, sunt nedeductibile, adică se impozitează cu 12% impozit pe venit.	Nu se accepta Propunerea nu este relevantă conceptului general al proiectului, respectiv. Măsura urmează să fie înaintată Ministerului Finanțelor pentru examinare în procesul de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2025 fiind însoțită de argumentarea analizei de impact ca urmare a solicitării remise de Ministerul Finanțelor către toate părțile interesate prin scrisoarea nr.06/4-9/3 din 26.01.2024.
12	Stabilirea unui plafon rezonabil pentru	Legea nr. 1466/1998	Art. (5), alin. (7), se completează cu lit.	Agenții economici pierd foarte multă energie aferent procesului de documentare a	Intervenții în acest document urmează a fi examinate în cadrul

A comentat [VT6]: Opinia MF

	<p>nerepatrierea mijloacelor bănești în cazul exportului de marfă, ce ar permite deductibilitatea cheltuielilor privind datoriile compromise și neaplicarea sancțiunilor, fără acțiuni/acte suplimentare din partea agentului economic, ar facilita comerțul electronic orientat la export. (AJ)</p>	<p>cu privire la reglementar ea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe</p>	<p>„I) dacă acestea, aferente unui nerezident, cumulativ nu depășesc 5000 lei”</p>	<p>tranzacțiilor de export-import în legătură cu sumele nerepatriate, pentru a nu fi supuși sancțiunilor pecuniare. Astfel, în practică, eforturile legate de evitarea sancțiunilor pecuniare aferente unor creanțe valoarea cărora este nesemnificativă, depășesc cuantumul sancțiunii. Astfel se propune, stabilirea unui plafon simbolic, care ar facilita activitatea comercianților la export, mai ales pentru cei din e-commerce.</p>	<p>unei discuții în format largit de comun cu BNM. Eteram ca în proiectele anterioare aferente debirocratizării promovate în anul 2023 subiectul Legii 1466 din perspectiva de abrogare a fost suspendat.</p>
13	<p>Oferirea posibilității de eliberare a numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice în unitățile comerciale ce dețin POS terminale (AJ, RI)</p>	<p>Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenori at și întreprinderi</p>	<p>Articolul 6. Drepturile întreprinderii - se completează cu cuvintele ”să efectueze eliberări de mijloace bănești în numerar în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, deținătorului instrumentului de plată la cererea expresă a acestuia.”</p>	<p>Subiect ridicat de comunitatea de business pentru a facilita retragerea de numerar de pe cardurile bancare prin intermediul agenților economici care dețin POS terminale. Insuficiența infrastructurii bancare și a ATM-urilor în zona rurală ar putea fi ușor compensată prin oferirea acestei posibilități, în special din considerentul de incluziune financiară și promovarea economiei fără numerar. Stimularea răspândirii POS terminalelor în afara mun. Chișinău, prin oferirea posibilității eliberării numerarului la utilizarea cardurilor bancare de către persoanele fizice. Astfel, chiar și în cazul lipsei bancomatelor în localitățile rurale, persoanele fizice pot scoate numerar de pe cardurile bancare prin intermediul agenților economici care dețin POS terminale.</p>	<p>Discutabil, dar nu se încadrează în conceptul de limitare a Cash-flowului din perspectiva de operațiune, subiectul este acoperit de modificările operate la HG 141 care actualmente este în proces de avizare (runda 2).</p>

A comentat [VT7]: Opinia MF

A comentat [VT8]: Opinia MF

			<p>Urmează sa efectuam o analiza aprofundata a prevederilor legale în scopul identificării piedicilor în realizarea acestei inițiative. Vom organiza și ședințe de lucru cu reprezentanții business-ului în scopul identificării acelor acte normative care necesita interventia</p> <p>Unul din factorii ce determină populația să utilizeze numerarul în detrimentul instrumentului de plată cu cardul este confortul psihologic de libertate în utilizarea numerarului versus limitarea la utilizarea instrumentului de plată cu cardurile de plată. Acest fapt se observă mai evident în zonele rurale, unde cetățeanul nu dispune de bancomate, și respectiv nu poate retrage numerarul în orice moment, urmând a se deplasa în centrul raional, ceea ce implică costuri de transport adiționale și incomodități logistice. Limitarea se manifestă prin faptul cetățeanul nu are libertatea de a dispune oricând și oriunde de mijloacele sale bănești deținute pe cardul de plată, având în vedere necesitatea unei infrastructuri de POS terminale pentru tranzacționarea prin carduri la comercianți sau de bancomate pentru retragerea de numerar și respectiv utilizarea numerarului. În același timp, în zonele rurale, numărul comercianților care oferă posibilitatea achitărilor prin POS terminale este foarte limitată, ca urmare a comisioanelor aferente. Oferind comercianților, posibilitatea eliberării numerarului deținătorilor de instrumente de plată (carduri bancare) în</p>	
--	--	--	---	--

			<p>calitate de serviciu complementar vânzărilor, această măsură va încuraja comercianții să instaleze terminale POS în punctele lor de vânzare. Dacă inițial, cetățenii vor percepe acest serviciu ca pe o substituție a bancomatelor, ulterior oferirea confortului psihologic pentru populație, inevitabil va stimula achitățile pentru mărfuri și servicii direct cu aplicarea instrumentului de plată utilizând POS terminalele, fără a mai recurge la numerar.</p> <p>Astfel, inițiativa prevăzută în acest proiect vine să reglementeze posibilitatea de retragere a numerarului și să ofere acel confort psihologic deținătorului de card de a dispune de mijloacele sale bănești. Totodată, deținătorii de carduri se vor obișnui gradual să utilizeze cardul de plată pentru achiziția de bunuri și servicii de la comercianți și să renunțe la retragerile în numerar.</p> <p>Nu în ultimul rând aceasta modificare propusă în cadrul normativ, vine să ofere comercianților (agenților economici) posibilitatea de a transforma numerarul încasat din prestarea serviciilor sau vânzarea de bunuri, în tranzacții electronice trasabile, fapt ce va contribui la diminuarea costurilor de gestionare a numerarului, dar și la diminuarea economiei tenebre (prin trasabilitatea tranzacțiilor electronice). Plățile în numerar sunt extrem de vulnerabile și la corupție, deoarece nu au un proces transparent de urmărire. În timp ce numerarul este încă predominant în Republica Moldova, statul urmărește ca să se asigure un mecanism mai transparent de</p>	
--	--	--	--	--

				<p>tranzacționare în sectoarele economiei, astfel încât fluxurile financiare să fie monitorizabile (trasabile).</p> <p>Finalitățile urmărite prin adoptarea acestui proiect constau în principal în:</p> <ul style="list-style-type: none">a) creșterea încrederii populației în instrumentele electronice de plată;b) creșterea adopției instrumentelor electronice de plată;c) dezvoltarea infrastructurii de POS terminale în localitățile rurale;d) creșterea funcționalității POS terminalelor prin posibilitatea oferirii unor servicii complementare vânzării de mărfuri și servicii de către comercianți;e) diminuarea costurilor suportate de agenți economici (comercianți) de gestionare a numerarului;f) diminuarea economiei tenebre prin asigurarea trasabilității tranzacțiilor cu instrumente de plată electronice. <p>Pentru o mai bună înțelegere a situației legate de utilizarea cardurilor de plată, existența terminalelor POS, numărul de bancomate (ATM) etc., se prezintă datele statistice de mai jos:</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Informații privind activitatea cu carduri de plată a prestatorilor de servicii de plată din Republica Moldova (per pr</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">I</th> <th rowspan="2"></th> <th>2022</th> <th>2021</th> <th>2020</th> <th>2019</th> </tr> <tr> <th>Total pe prestatori</th> <th>Total pe prestatori</th> <th>Total pe prestatori</th> <th>Total pe prestatori</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>carduri în circulație</td> <td>2 800 936</td> <td>2 350 418</td> <td>2 182 076</td> <td>2 012 566</td> </tr> <tr> <td></td> <td>carduri active</td> <td>1 725 867</td> <td>1 481 849</td> <td>1 324 843</td> <td>1 227 675</td> </tr> <tr> <td></td> <td>carduri salariale</td> <td>1 053 957</td> <td>966 847</td> <td>961 321</td> <td>979 507</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Carduri de plată</td> <td>carduri sociale</td> <td>468 651</td> <td>453 832</td> <td>395 033</td> <td>396 471</td> </tr> <tr> <td>valoarea operațiunilor</td> <td>124 882</td> <td>98 778</td> <td>75 647</td> <td>69 411</td> </tr> <tr> <td></td> <td>retragere de numerar</td> <td>664 129</td> <td>812 324</td> <td>350 793</td> <td>248 068</td> </tr> <tr> <td></td> <td>plăți fără numerar</td> <td>78 981</td> <td>66 537</td> <td>53 882</td> <td>52 203</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal de autodeservire</td> <td>071 788</td> <td>608 831</td> <td>642 184</td> <td>215 771</td> </tr> <tr> <td></td> <td>plăți fără numerar</td> <td>45 901</td> <td>32 241</td> <td>21 764</td> <td>17 208</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal de autodeservire</td> <td>592 341</td> <td>204 293</td> <td>708 599</td> <td>032 297</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ATM</td> <td>201</td> <td>193</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS</td> <td>1 166</td> <td>1 152</td> <td>1 120</td> <td>1 137</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS amplasate la comerț (incluziv contactless)</td> <td>32 318</td> <td>28 463</td> <td>23 727</td> <td>20 517</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)</td> <td>29 747</td> <td>25 910</td> <td>21 234</td> <td>18 057</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)</td> <td>27 588</td> <td>23 427</td> <td>18 383</td> <td>13 393</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)</td> <td>2 571</td> <td>2 553</td> <td>2 493</td> <td>2 460</td> </tr> <tr> <td></td> <td>terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)</td> <td>569</td> <td>727</td> <td>438</td> <td>422</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Dispozitive speciale "platforme de comerț electronic"</td> <td>764</td> <td>584</td> <td>533</td> <td>406</td> </tr> </tbody> </table> <p>*platforme de comerț electronic - soluție software ce permite acceptarea cardurilor de plată în mediul online <small>sursa de date: BNM</small></p>	I		2022	2021	2020	2019	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori		carduri în circulație	2 800 936	2 350 418	2 182 076	2 012 566		carduri active	1 725 867	1 481 849	1 324 843	1 227 675		carduri salariale	1 053 957	966 847	961 321	979 507	Carduri de plată	carduri sociale	468 651	453 832	395 033	396 471	valoarea operațiunilor	124 882	98 778	75 647	69 411		retragere de numerar	664 129	812 324	350 793	248 068		plăți fără numerar	78 981	66 537	53 882	52 203		terminal de autodeservire	071 788	608 831	642 184	215 771		plăți fără numerar	45 901	32 241	21 764	17 208		terminal de autodeservire	592 341	204 293	708 599	032 297		ATM	201	193	0	0		terminal POS	1 166	1 152	1 120	1 137		terminal POS amplasate la comerț (incluziv contactless)	32 318	28 463	23 727	20 517		terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	29 747	25 910	21 234	18 057		terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	27 588	23 427	18 383	13 393		terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	2 571	2 553	2 493	2 460		terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	569	727	438	422		Dispozitive speciale "platforme de comerț electronic"	764	584	533	406
I		2022	2021	2020			2019																																																																																																																		
		Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori	Total pe prestatori																																																																																																																				
	carduri în circulație	2 800 936	2 350 418	2 182 076	2 012 566																																																																																																																				
	carduri active	1 725 867	1 481 849	1 324 843	1 227 675																																																																																																																				
	carduri salariale	1 053 957	966 847	961 321	979 507																																																																																																																				
Carduri de plată	carduri sociale	468 651	453 832	395 033	396 471																																																																																																																				
	valoarea operațiunilor	124 882	98 778	75 647	69 411																																																																																																																				
	retragere de numerar	664 129	812 324	350 793	248 068																																																																																																																				
	plăți fără numerar	78 981	66 537	53 882	52 203																																																																																																																				
	terminal de autodeservire	071 788	608 831	642 184	215 771																																																																																																																				
	plăți fără numerar	45 901	32 241	21 764	17 208																																																																																																																				
	terminal de autodeservire	592 341	204 293	708 599	032 297																																																																																																																				
	ATM	201	193	0	0																																																																																																																				
	terminal POS	1 166	1 152	1 120	1 137																																																																																																																				
	terminal POS amplasate la comerț (incluziv contactless)	32 318	28 463	23 727	20 517																																																																																																																				
	terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	29 747	25 910	21 234	18 057																																																																																																																				
	terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	27 588	23 427	18 383	13 393																																																																																																																				
	terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	2 571	2 553	2 493	2 460																																																																																																																				
	terminal POS amplasate la prestatori (incluziv contactless)	569	727	438	422																																																																																																																				
	Dispozitive speciale "platforme de comerț electronic"	764	584	533	406																																																																																																																				
14	Stimularea adopției aparatelor de casă virtuale și răspândirii bonului electronic (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	La art. 8 alin. (2) lit. c) se completează cu: „Contribuabilii care utilizează exclusiv echipamentele de casă și de control de tip sisteme informatice cu sau fără dispozitive electronice destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă, fără imprimante fiscale, nu sunt obligați să emită bon de casă (bon fiscal)/document fiscal pe suport de hârtie, fără a fi scutiți de obligația emiterii documentului de plată (bonului de casă/documentului fiscal) în format electronic;	<p>Bonul electronic este facultativ, iar impunerea lui mandatorie nu ar însemna costuri mari pe afaceri, reieșind din necesitatea păstrării capacităților de eliberare a bonurilor printate pe hârtie.</p> <p>Această tranziție și-ar putea permite companiile mari, care implementează soluții digitale în schimbul aparatelor de casă fizice. Totuși, chiar având un aparat de casă virtual, și având obligația de a printa bonul pe hârtie, companiile sunt impuse să aibă cheltuieli duble. Pentru a stimula migrarea către aparate virtuale de casă, bon și factură electronică, este necesară eliminarea costurilor duble pentru cei ce adoptă inovația, reduc costurile și impactul economic și ecologic, dar și contribuie la o economie fără numerar, înălbirea afacerilor și optimizarea proceselor în business și</p>	<p>Nu se accepta</p> <p>Cerintele față de eminterea bonului fiscal sunt stabilite de HG 141/2019, care reglementează aspectul și modul de eliberare a bonului electronic</p> <p>Astfel:</p> <p>4. Principalele funcții ale echipamentelor de casă și de control sînt:</p> <p>...</p> <p>3) formarea documentului de plată (bonului de casă/documentului fiscal) în format electronic și/sau emiteria pe suport de hîrtie, în</p>																																																																																																																				

A comentat [VT9]: Opinia MF

			<p>administrarea fiscală.</p> <p>În proces a fost investigată posibilitatea implementării obligatorii a bonului fiscal electronic. Astfel, Modulul fiscal ISFiscalCloud este o soluție care permite înlocuirea caselor de marcat și a imprimantelor fiscale tradiționale în punctele de vânzare. Acesta oferă o alternativă digitală bazată pe cloud pentru gestionarea procesului fiscal.</p> <p>Prin utilizarea modulului fiscal ISFiscalCloud, toate operațiunile de facturare, emiteră de bonuri fiscale și generare de rapoarte fiscale se realizează prin intermediul unei aplicații software. Aceasta este integrată cu un server cloud care asigură stocarea și gestionarea datelor fiscale într-un mod sigur și accesibil de la distanță.</p> <p>În ceea ce privește tipărirea bonurilor fiscale, modulul fiscal ISFiscalCloud este compatibil cu imprimantele POS obișnuite. Acest lucru înseamnă că puteți utiliza o imprimantă POS standard pentru a tipări bonurile fiscale. Aceasta oferă o opțiune convenabilă și flexibilă, deoarece nu este necesară utilizarea unei imprimante fiscale dedicate.</p> <p>Pe lângă tipărirea bonurilor, modulul fiscal ISFiscalCloud oferă și posibilitatea de a transmite bonurile fiscale către clienți prin SMS sau Email. Aceasta înseamnă că puteți trimite bonurile direct către clienți în format digital, evitând astfel tipărirea fizică. Această opțiune poate fi benefică din punct de vedere ecologic și al eficienței, permițând</p>	<p>conformitate cu cerințele indicate la capitolul III;</p> <p>.....</p> <p>Capitolul III</p> <p>.....</p> <p>21. Bon de casă (bon fiscal)/document fiscal este documentul primar generat în forma electronică și/sau emis de echipamentul de casă și de control pe suport de hârtie la efectuarea decontărilor bănești în numerar și/sau prin alt instrument de plată care atestă operațiunea economică și achitarea plății, eliberat obligatoriu plătitorului sau vizualizat – în cazul înregistrării în sistem sau pe platforma electronică de management, accesînd adresa web recepționată de către plătitor în cadrul sistemului sau platformei electronice de management, sau transmis în formă electronică la numărul de telefon sau adresa electronică – în cazul prezentării, pînă la momentul achitării de către plătitor, a datelor privind numărul de telefon sau adresa electronică.</p> <p>23. Bonul de casă/documentul fiscal, generat</p>
--	--	--	---	---

			<p>economisirea de hârtie și simplificarea procesului de oferire a bonurilor către clienți.</p> <p>Ce sarcini rezolvă Modulul Fiscal?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Înregistrarea și imprimarea bonurilor fiscale; ● Generarea și imprimarea rapoartelor fiscale; ● Imprimarea bonurilor și a rapoartelor pe o imprimantă POS obișnuită; ● Transmiterea bonurilor fiscale către clienți prin SMS/Email; ● Transmiterea bonurilor fiscale și a rapoartelor în sistemul guvernamental MEV; ● Validarea bonurilor fiscale online. <p>În ceea ce privește costurile, informația se prezintă mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 70 lei abonament lunar pentru aplicație; ● 0,45 lei pentru SMS, legat de expedierea bonului fiscal electronic. <p>Astfel, pentru a stimula aplicarea echipamentelor de casă și control de tip sisteme informatice cu sau fără dispozitive electronice, a fost accentuată opțiunea aplicării acestora, inclusiv pentru entitățile din sector întreprinderilor mici și mijlocii. Astfel, a fost accentuat faptul că odată cu utilizarea e-bonului, comerciantul nu este obligat să imprime bonul de casă (bonul fiscal)/documentul fiscal pe suport de hârtie, chiar dacă cumpărătorul solicită acest fapt. Modificarea în cauză va facilita trecerea treptată la documente electronice, reieșind</p>	<p>în formă electronică și/sau emis de echipamentul de casă și de control pe suport de hârtie, conține obligatoriu elemente generale pentru toate domeniile de activitate și specifice în funcție de domeniul de activitate.</p> <p>....</p> <p>26. Bonul de casă/documentul fiscal generat în formă electronică, care urmează a fi transmis la numărul de telefon prin SMS, adresa electronică (e-mail), ori în cadrul sistemului sau platformei electronice de management, trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente obligatorii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numărul bonului de casă/documentului fiscal; 2) costul total al tuturor mărfurilor procurate (serviciilor prestate); 3) adresa site-ului (linkul) în Internet la care poate fi vizualizat sau descărcat bonul de casă/documentul fiscal generat în formă electronică. <p>27. Bonul de casă/documentul fiscal generat în formă electronică și transmis la adresa electronică prezentată de către plătitor ori vizualizat în</p>
--	--	--	--	---

				<p>din faptul că agenții economici vor fi stimulați să economisească cheltuielile aferente procurării imprimantelor, deservirii acestora, hârtiei etc. Totodată, trecerea nu va fi bruscă, astfel încât furnizorii de sistemele informatice ce includ dispozitive și imprimante fiscale, să se poată adapta modificărilor. Scopul final care se urmărește, este trecerea completă la utilizarea e-bonului de către agenții economici, mai ales în contextul faptului că cea mai mare parte a populației dispune de număr de telefon.</p>	<p>cadrul sistemului sau platformei electronice de management de către plătitor, în formatul specificat în pct. 25, poate fi vizualizat accesînd adresa web recepționată.</p> <p>Indefirent de forma solutiei ECC trebuie sa corespunda cerintelor tehnice. Optiunea de solicitarea pe hirtie a bonului fiscal in cazul celor emise de solutiile IT ECC este in corespundere cu optiune consumatorului - Legea protectia consumatorului.</p>
15	Facilitarea utilizării formularelor de documente primare aprobate de conducerea unității, în locul facturii fiscale, în cazul transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	<p>Articolul 117¹. se expune în următoarea redacție: “(1) La efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, data eliberării facturii fiscale este data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin.(11), (13) și (15). (15) La transportarea mărfurilor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate, furnizorul are dreptul să emită documente primare aprobate de conducerea unității cu respectarea prevederilor alin. (7) și (8) din art. 11 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017. În lipsa acestora se va emite factura fiscală.”</p>	<p>Modificarea în cauză ar simplifica și ar „liberaliza” documentarea transportării mărfurilor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate. La fel, acest fapt va contribui semnificativ la simplificarea procesului de retur a mărfurilor. În prezent, atunci când cumpărătorul returnează marfa, acesta se obligă să emită factură fiscală pe faptul returului care nu generează obligații de aplicare a TVA, fiind necesară înscrierea în rândul 7 „Redirijări” a mențiunii „Non livrare”. Ulterior vânzătorul va emite factură fiscală cu semnul „-” (minus). Prin urmare, se propune opțiunea înlocuirii, de către cumpărătorul care returnează marfa, facturii fiscale cu mențiunea „Non livrare”, cu un document primar aprobat de conducerea</p>	<p>Nu se accepta</p> <p>Legea 287/2017 Articolul 12. Documente primare cu regim special (1) Documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează în cazul: c) transportării activelor</p> <p>afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate; In calitate de document confor cerintelor stipulate este Factura fiscala</p>

A comentat [VT10]: Opinia MF

				entității cu respectarea prevederilor alin. (7) și (8) din art. 11 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.	
16	Eliminarea incertitudinilor legate de deschiderea și deținerea conturilor la furnizori de servicii de plată internaționali, platforme intermediare (ex. PayPal, Payoneer, Toptal, UpWork, Tap2Pay, etc.), cu condiția înregistrării mijloacelor bănești la conturile deschise la bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică luate la evidență de către SFS (AJ)	Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară	art. 13, alin. (4) se completează cu: ”Prevederile nu se aplică aferent operațiunilor de încasare și plată realizate prin intermediul prestatorilor nerezidenți de servicii de plată.”	În spațiul public apar discuții aferente faptului dacă agenții economici rezidenți, urmează să obțină autorizarea BNM privind deschiderea unor conturi în cadrul platformelor intermediare PayPal, Payoneer, Toptal, UpWork, Tap2Pay, etc., fiindcă de exemplu PayPal conform legislației Luxemburgului are statut de bancă. O asemenea interpretare ar face imposibilă accesul agenților economici mici la sistemele de plată internaționale, fapt ce ar face imposibilă încasările de la clienții nerezidenți. Din punct de vedere fiscal, în cazul în care toate mijloacele bănești obținute de contribuabil din comercializarea de mărfuri, prestarea de servicii sunt înregistrate în conturile bancare, luate la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat, și reflectate la venituri, impedimente nu apar.	
17	Problema documentelor confirmative pentru restituirea TVA aferente comerțului electronic la export (AJ)	HG nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată	pct. 32, 1), lit. f) se expune în următoarea redacție: ”la livrarea mărfurilor la export prin intermediul poștei, suplimentar se prezintă: documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura/factura fiscală pentru serviciile poștale prestate; documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală	În cadrul comerțului electronic la export, deseori transportul/serviciile poștale sunt achitate de către cumpărătorul final sau de către platforma intermediară de tip marketplace. În aceste cazuri, agentul economic nu poate prezenta documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura/factura fiscală pentru serviciile poștale prestate și/sau documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii	Propunerea nu este relevantă conceptului general al proiectului, respectiv măsura urmează să fie examinată de Ministerului Finanțelor separat de comun cu autoritățile din subordine.

A comentat [VT11]: Opinia MF

A comentat [VT12]: Opinia MF

			de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii poștale; în cazul în care serviciile poștale nu reprezintă cheltuiala subiectului impozabil, acesta nu prezintă documentele menționate mai sus.”	poștale. Prin urmare, deși agentul economic efectuează livrări scutite de TVA cu drept de deducere (export), acesta nu poate beneficia de restituirea TVA. Astfel, se impune necesitatea eliminării barierelor legate de documentarea exagerată în scopul confirmării dreptului la restituirea TVA pe valorile materiale și serviciile procurate.	
18	Extinderea prevederilor Legii 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional și pentru activitatea de curier (RI)	Legea privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri nr. 22 din 23.02.2018	Legea privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri nr. 22/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 68-76 art. 147), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 1, alineatul (2) după sintagma „din agricultură” se completează cu cuvintele „și beneficiarilor de servicii de curierat, altele decât cel prevăzut de Legea nr.36/2016 comunicațiilor poștale reglementate de prezenta lege”. 2. Articolul 3 va avea următorul cuprins: „Articolul 3. Domeniul în care pot fi exercitate activități necalificate cu caracter ocazional Activități necalificate cu caracter ocazional pot fi exercitate: a) în agricultură pentru activitățile specificate la diviziunea 01 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei, b) pentru servicii de curierat pentru activități specificate la clasa 53.20 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei.”	Legislația ce guvernează activitatea zilierilor a fost propusă spre modificare în anul 2022 pentru a include categoria de curieri în sfera de aplicare a acesteia. Decizia nu a fost luată, fiind între timp, identificate o serie de alte constrângeri care necesită intervenție Modificările la Legea privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri nr. 22/2018, au drept scop aplicarea ei și pentru curierii care activează în domeniul comerțului electronic și sunt responsabili pentru așa-numita ”livrare la ultimul kilometru” (last mile delivery) a mărfurilor și produselor alimentare. Practica în acest domeniu confirmă că majoritatea angajaților în acest domeniu lucrează periodic, utilizând transportul public sau transport propriu (de exemplu, bicicleta) și cu un regim flexibil. În anumite companii de curierat, ziua de lucru începe prin activarea softului specializat la telefonul mobil al salariatului și se termină cu ieșirea (de-logarea) din softul specializat. Astfel, activitatea dată este prestată, în cea mai mare parte, de tineri, inclusiv studenți și,	Nu se accepta Ministerul finanțelor și-a expus opinia vizavi de propuneri analogice prezentate pe parcursul anilor 2022 și 2023 către MDED

A comentat [VT13]: Opinia MF

			<p>3. La articolul 9, alineatul (3) după sintagma „prin semnătura zilierului în Registrul de evidență la sfârșitul zilei de lucru” se introduce textul „sau prin achitarea pe contul de plată/monedă electronică al zilierului”</p> <p>4. La articolul 11, la alineatul (2) la litera a) după sintagma „remunerației convenite” se introduce textul „sau la finalizarea perioadei de exercitare a activității în cazul achitării remunerației pe contul de plată/monedă electronică a zilierului”</p>	<p>ca rezultat, această activitate corespunde pe deplin definiției zilierilor – lucru necalificat cu grafic flexibil pe perioada determinată (90 zile pe an). Adicional, se propune introducerea modificărilor care vor duce la facilitarea achitării veniturilor prin utilizarea conturilor de plată/ bancare.</p>	
19	Problema „documentării” excesive a activității prin intermediul platformelor nerezidente: de ex. PayPal, UpWork, Toptal, Tap2Pay (AJ)	Codul Fiscal nr. 1163/1997	<p>art. 44 se completează cu alin. ”(11) Pentru tranzacțiile cu caracter internațional realizate prin platforme, servicii de plată și instituții financiare intermediare nerezidente, contribuabilul care aplică contabilitatea de angajamente poate utiliza contabilitatea de casă, cu condiția recunoașterii veniturilor în mărime brută, fără excluderea cheltuielilor aferente platformelor, serviciilor de plată, instituțiilor financiare intermediare nerezidente.”</p>	<p>În cazul în care toate mijloacele bănești obținute de contribuabil din comercializarea de mărfuri, prestarea de servicii sunt înregistrate în conturile luate la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat și reflectate la venituri, impedimente fiscale nu apar.</p> <p>În același timp, documentele primare justificative aferente acestor platforme, sunt relativ numeroase, iar costurile pentru reflectarea corectă a acestora în evidența contabilă, implică costuri semnificative. La fel, există situații când anumite platforme nu generează documente justificative suficiente prin prisma Legii nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare. În cadrul controalelor fiscale, survin multiple interpretări și abordări discutabile.</p>	<p>Nu se accepta regula de tinere a contabilitatii este unica – Metoda de angajamentee. Dreptul de alegere este stabilit pentru intreprinzatorul individual.</p>
20	Identificarea soluției pentru problema „monetizării” aplicațiilor prin	Codul Fiscal nr. 1163/1997	<p>Articolul 21. se completează cu alin. ”(7) Veniturile contribuabililor obținute din plasarea aplicațiilor, softurilor, jocurilor de calculator și altor produse și servicii din</p>	<p>Anterior, Google nu reflecta în rapoartele de vânzări separat taxele/comisioanele aplicate. Probabil, au survenit careva obligații contabile, fiscale sau juridice în</p>	<p>Nu este clara care este problema si ce se doreste a solutiona. In partea ce tine de documentarea operatiunilr economice urmeaza a</p>

A comentat [VT14]: Opinia MF

	<p>Google Play și App Store și problema „venitului brut” (AJ)</p>		<p>domeniul tehnologiilor informaționale prin intermediul platformelor de monetizare, se recunosc în mărimea efectiv realizată, separat de veniturile platformelor de monetizare nerezidente.”</p>	<p>țara de reședință fiscală, care au impus astfel de modificări în documentele primare justificative (extrasele Google). Mai mult ca atât, în extrasele/rapoartele Apple, nici până în prezent nu sunt reflectate taxele/comisioanele percepute, fiind reflectat doar venitul companiei IT din Moldova.</p> <p>Există interpretări privind faptul că compania IT din RM ar trebui să recunoască așa numitul „venit brut”, adică venitul efectiv + comisionul Google/Apple (care variază de regulă de la 15% la 30%). În cazul rezidenților parcului IT, unde sistemul de impozitare se bazează pe „rulaj” (venit), apare o inechitate comparativ cu agenții economici care aplică regimul general de impozitare, deoarece impozitul unic de 7% s-ar aplica asupra cheltuielii (comisionul Google).</p> <p>Google/Apple urmează să-și reflecte separat veniturile, compania IT reflectând în calitate de venituri doar sumele efective (fără taxa aplicată de Google/Apple asupra tranzacției).</p> <p>Aceeași inechitate apare în cazul agenților economici SIMM, unde impozitul unic se aplică pe „rulaj” (cifra de afaceri). În acest caz, dacă interpretăm că venitul agentului economic SIMM include și comisionul Google/Apple, atunci cota de 4% se aplică asupra venitului „total” (venitul efectiv încasat de către agentul economic+comisionul Google). Prin urmare, se impune necesitatea eliminării ”nedreptăți” aferente poverii fiscale.</p>	<p>se tine cond de regulile contabile. prin argumentarea oferita se poate desprinde ca se refera la 2 operatiuni venitul de la tranzactie si cheltuiala pentru Google.</p>
--	---	--	--	--	--

A comentat [VT15]: Opinia MF

Facilitarea mediului de afaceri și promovarea inovației digitale			
21	Actualizarea mecanismului actual de facilități individuale pentru profesioniștii IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul real al economiei naționale (în afara Parcului IT) (AJ)	Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal	<p>Se expune în următoarea redacție Art. 24, alin. (21) Se consideră venit impozabil venitul lunar a cărui mărime nu depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv, pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii agenților economici, cu excepția rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) posturile corespund ocupațiilor menționate la anexa nr. 2 conform Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021); b) persoana fizică nu transmite soției (soțului) scutirea personală prevăzută la art. 34 din Codul fiscal.</p> <p>Limita venitului impozabil se aplică pentru salariul calculat aferent fiecărei luni. Impozitul pe venit se determină la momentul achitării prin metoda cumulativă, cu aplicarea cotelor stabilite la art.15 lit. a) din Codul fiscal. Dacă într-o lună se achită venitul pentru câteva perioade, limita venitului impozabil se aplică pentru venitul calculat aferent fiecărei luni în parte.</p>
			<p>Mecanismul de facilități individuale pentru profesioniștii IT din companiile cu peste 50% activitate de baza IT, lansat în 2005 și prelungit repetat, a fost până în anul 2018 unicul instrument de facilitare a inovației digitale pentru economia națională, însă a devenit puțin populară după crearea Moldova IT Park, fiind totodată și greu de administrat, iar din 2020 a fost exclusă plafonarea și de la contribuția socială, iar asigurarea medicală nici nu a fost vizată. În contextul actual, se propune revenirea la acest mecanism și actualizarea lui cu un scop mai larg - pentru a stimula angajarea de profesioniști IT în toate sectoarele economiei naționale, cu scopul de a contribui la adopția de noi soluții digitale, ridicarea productivității și eficienței bazată pe soluții IT.</p> <p>Facilitatea în redacția nouă ar viza plafonarea tuturor impozitelor salariale la 2 salarii medii lunare pe economie prognozate, fără schimbarea cotelor existente. Acest fapt ar crește atractivitatea angajatorilor din alte sectoare, păstrând regimul general de asigurari sociale și de asigurare medicală.</p> <p>Beneficiul statului este că ar crea condiții pentru proliferarea inovației, albirea economiei și creșterea productivității (implicit și a bazei fiscale), iar beneficiul angajaților ar fi că vor putea activa și în companii nerezidente ale Parcului IT, dar</p>
			<p>Nu se accepta</p> <p>Nu este prezentarea argumentarea pentru propunerea inaitata/ Regimul fiscal al veniturilor salariale pentru salariatii IT reglemenatt de Legea 1164/1997 este diferit de Regimul Parkul IT si nu sunt corelate.</p>

A comentat [VT16]: Opinia MF

		<p>Venitul lunar ce depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv se consideră venit neimpozabil.</p> <p>Pentru a beneficia de înlesnirea fiscală la impozitul pe venit prevăzută în prezentul alineat sînt necesare următoarele documente justificative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contractul individual de muncă și/sau contractul de prestări servicii; - documentul care atestă calificarea și competențele persoanei fizice pentru prestarea muncii sau serviciilor și lucrărilor conform ocupațiilor menționate la anexa nr. 2. <p>Veniturile, altele decât cele scutite de impozitul pe venit conform prezentului alineat, obținute de persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii de specialități indicate la anexa nr. 2 se impozitează în modul general prevăzut în Codul fiscal, titlurile I și II, cu privarea dreptului de a folosi scutițiile conform art.33, 34 și 35 din Codul fiscal. În categoria altor venituri se includ veniturile obținute, pe parcursul anului fiscal, de către persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, de la angajatorul (beneficiarul) propriu, cu excepția veniturilor salariale față de care se aplică facilitățile menționate, sau de la alți subiecți.</p>	<p>care le va oferi pachetul social integral - important pentru o categorie mai largă de angajați.</p> <p>Să analizăm un salariu tipic pentru industrie, de cca. 40.000 lei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. în regimul Legii 77/2016 - IT Park: impozit unic minim 3.510 lei și/sau 7% din venitul din vânzări; 2. în regim general: CAS 9.600 lei (24%), PAOAM 3.600 lei (9%), impozit salariu 4.368 lei (12% din venitul impozabil, aici fără aplicarea scutițiilor). Total (9.600+3.600+4.368): 17.568 lei sau 43,92%; 3. în regimul propus prin Legea 1164/1997: CAS 5.616 lei (24% din 2 salarii medii prognozate), PAOAM 2.106 lei (9% din 2 salarii medii prognozate), impozit salariu 2.808 lei (12% din 2 salarii medii prognozate). Total (5.616+2.106+2.808): 10.530 lei sau 26,33% <p>Povara fiscală se diminuează atât pentru angajator cât și pentru angajat, și face acest regim atractiv pentru un anumit segment de profesioniști necesari în companiile din afara Parcului IT. Cu aceleași costuri, angajatorul poate achita un salariu net mai mare, devenind mai competitiv cu companiile rezidente a parcului IT pentru forță de muncă calificată.</p> <p>Astfel, dacă în regim general costurile salariale ale angajatorului ar constitui 49.600 lei (40.000 lei+CAS (24%)), iar</p>	
--	--	---	--	--

		<p>Înlesnirea fiscală prevăzută în prezentul alineat se acordă la veniturile salariale obținute la locul de muncă în baza unui contract individual de muncă și/sau alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii.</p> <p>Impozitul pe venit stabilit prin prezentul alineat scutește beneficiarul veniturilor de la includerea lor în componența venitului brut.</p> <p>Agentul economic ai cărui angajați și/sau prestatori de servicii (persoane fizice în baza contractelor de prestări servicii) beneficiază de prevederile prezentului alineat urmează să prezinte la Serviciul Fiscal de Stat o informație privind faptul dat, în forma și în modul stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>Răspunderea pentru nerespectarea condițiilor prevăzute în prezentul alineat privind neimpozitarea veniturilor angajaților și/sau persoanelor fizice în baza contractelor de prestări servicii revine exclusiv agentului economic angajator (beneficiar), acesta fiind obligat să achite la buget impozitul pe venit calculat conform principiilor generale, majorările de întârziere, precum și sancțiunile fiscale aferente.</p> <p>Prevederile prezentului alineat se aplică pînă în perioada fiscală 2028, inclusiv.</p>	<p>salariul net al salariatului ar constitui 32.032 lei (40.000 lei- PAOAM (9%)- impozit pe venit din salariu (12%)), atunci la aplicarea facilității costurile salariale ale angajatorului ar constitui 45.616 lei (40.000 lei+5.616 lei), iar salariul net al salariatului ar constitui 35.086 lei (40.000 lei-2.106 lei-2.808 lei).</p>	
--	--	---	--	--

Se abrogă Anexa nr.1
Se expune în următoarea redacție Anexa nr.2

LISTA
ocupațiilor conform Clasificatorul
Ocupațiilor din Republica Moldova
(CORM 006-2021)

Grupa de bază 2511 Analiști/analiste de sistem		
Codul	Titlul ocupației	
251105	Analist/analistă în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor	
251106	Analist/analistă securitatea sistemelor informaționale	
251107	Analist/analistă sisteme informaționale	
251108	Arhitect/arhitectă de sisteme	
251109	Arhitect/arhitectă produse ale tehnologiei informației	
251112	Consultant/consultantă integrare sisteme informaționale	
251113	Dezvoltator de sisteme informaționale	
251114	Dezvoltator produse ale tehnologiei informației	
251116	Informatician/informaticiană	
251117	Inginer/ingineră de sistem și rețea	
251118	Inginer/ingineră integrare a sistemelor informaționale	
251119	Proiectant/proiectantă sisteme informaționale	
Grupa de bază 2512 Proiectanți/proiectante de software		

			<p>Grupa de bază 2513 Proiectanți/proiectante de sisteme web și multimedia</p> <p>Grupa de bază 2514 Programatori/programatoare de aplicații</p> <p>Grupa de bază 2519 Analiști programatori/analiste programatoare din domeniul software neclasificați/neclasificate în grupele de bază anterioare</p> <p>Grupa de bază 2521 Designeri și administratori/administratoare de baze de date</p> <p>Grupa de bază 2522 Administratori/administratoare de sistem</p> <p>Grupa de bază 2523 Specialiști/specialiste în rețele de calculatoare</p> <p>Grupa de bază 2529 Specialiști/specialiste în baze de date și rețele neclasificați/neclasificate în grupele de bază anterioare</p>											
22	<p>Modificări conexe pentru facilitarea angajării profesioniștilor IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul real al economiei naționale (în afara Parcului IT) (AJ)</p>	<p>Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale</p>	<p>La anexa nr. 1</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Categoriile de plătitori și de asigurați</th> <th>Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii</th> <th>Termenele de virare a contribuțiilor or de asigurări sociale de stat obligatorii</th> <th>Tipurile de prestații sociale asigurate</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.10 Angajatorul – pentru persoanele angajate</td> <td>24% la 2 salarii medii lunare pe economie</td> <td>Lunar, până la data de 25 a lunii următoare</td> <td>Toate tipurile de prestații sociale asigurate</td> </tr> </tbody> </table>	Categoriile de plătitori și de asigurați	Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuțiilor or de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile de prestații sociale asigurate	1.10 Angajatorul – pentru persoanele angajate	24% la 2 salarii medii lunare pe economie	Lunar, până la data de 25 a lunii următoare	Toate tipurile de prestații sociale asigurate	<p>Modificarea ar reduce povara fiscală a angajatorilor specialiștilor IT din afara țării, fapt ce ar permite ca aceștia să devină mai competitivi pentru forța de muncă calificată, asigurând un pachet social comparativ cu rezidenții parcurilor tehnologia informației.</p> <p>De exemplu, pentru un salariu de 40.000 lei, în regim general, angajatorul ar calcula suplimentar contribuții de asigurări sociale de 9.600 lei (40.000 lei*24%), pe când odată cu aplicarea facilității, acestea ar constitui 5.616 lei, adică cu 3.984 lei (9.600-5.616).</p>		
Categoriile de plătitori și de asigurați	Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuțiilor or de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile de prestații sociale asigurate											
1.10 Angajatorul – pentru persoanele angajate	24% la 2 salarii medii lunare pe economie	Lunar, până la data de 25 a lunii următoare	Toate tipurile de prestații sociale asigurate											

			prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care întrunesc condițiile specificate la art. 24 alin. (21) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal	pronozate pentru anul de gestiune	lunii de gestiune	social de stat		
23	Modificări conexe pentru facilitarea angajării profesioniștilor IT cu scopul de a stimula adopția inovației digitale în sectorul	Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a	La art. 4, se completează cu ”(1 ²) Prin derogare de la prevederile alin. (1), angajatorii și persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii care întrunesc condițiile specificate la art. 24 alin. (21) din				De exemplu, dacă în regim general, din salariul unui angajat (40.000 lei) se va reține prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală în mărime de 3.600 lei (40.000 lei*9%), atunci prin aplicarea facilității, se va reține doar 2.106 lei (2*11.700*9%). În	

	real al economiei naționale (în afara Parcului IT) (AJ)	primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală	Legea nr. 1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, nu vor achita primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală pentru veniturile salariale ce depășesc două salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul respectiv, obținute în baza legislației muncii, actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii și în baza legislației civile.”	acest caz, salariatul va primi de la angajator un salariu net cu 1.494 lei mai mare (3.600-2.106), fapt ce va stimula specialiștii IT să activeze și în afara MITP.	
24	Examinarea condițiilor necesare pentru obținerea statutului de investitor străin (RI)	Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor	<p>Modificările de mai jos se propun a fi introduse în redacția actuală a Legii 200/2010 pînă la intrare în vigoare a proiectului nou:</p> <p>Se propune alinierea alin. (1) al articolului 36¹ din Legea 200/2010 (care reglementează procedura eliberării permiselor de ședere provizorie pentru investitori) la prevederile Legii 81/2004 cu privire la investițiile străine (care, de altfel, este specificată în redacția actuală a articolului dat) și, respectiv extinderea aplicabilității acestuia. Se propune următoarea redacția a articolului dat</p> <p>“Articolul 37¹. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru investitorii străini</p> <p>(1) Dreptul de ședere provizorie se acordă străinului care are calitatea de asociat, acționar sau beneficiar efectiv în sensul Legii nr.308/2018 cu privire la prevenirea și</p>	<p>În lumina ultimelor consultări cu MAI și elucidarea mai multor probleme legate de obținerea de către investitorii străini a permisului de lungă ședere, în special constrângerii de genul - ”contractul de locațiune”, volumul investiției reale și numărului de locuri de muncă create, apare necesitatea revizuirii prevederilor actuale și a celor propuse la Legea nr. 200 privind regimul străinilor în scopul clarificării statutului de investitor și facilitării acordării vizelor și a permiselor de sedere acestei categorii de străini.</p> <p>Constatăm că redacția actuală a art. 36¹ din Legea 200/2010 nu este funcțională și nu permite investitorilor (care nu au statutul persoanei cu funcții de răspundere în cadrul persoanelor juridice în care aceștia au calitatea de asociat/acționar) să obțină permisul de ședere. Astfel, se propune următoarele:</p> <p>1. Corelarea activităților investiționale eligibile cu lista prevăzută de art. 4</p>	

			<p>combaterea spălării banilor și finanțării terorismului al unor persoane juridice din Republica Moldova care desfășoară activitatea de întreprinzător calificată drept activitatea investițională în sensul Legii nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.</p> <p>(2) În scopul confirmării desfășurării activității investiționale de către persoană juridică din Republica Moldova deținută de către străinul solicitant, se prezintă următoarele, după caz:</p> <p>a) contractul de vânzare-cumpărare sau contractul de locațiune a bunului (-rilor) imobil (-le) încheiat de persoană juridică din Republica Moldova, în calitate de cumpărător sau, după caz, locatar - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale;</p> <p>b) extrasul din Registrul de stat al unităților de drept sau, după caz, extrasul din Registrul acționarilor, care confirmă statutul străinului solicitant în calitate de asociat sau, după caz, acționar sau, după caz, beneficiar efectiv - în cazul în care investiția are forma unor drepturi derivate din acțiuni, părți sociale sau alte forme de participare în societăți comerciale;</p>	<p>din Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.</p> <p>2. Introducerea posibilității obținerii permisului dat nu numai asociaților/acționarilor direcți ai persoanei juridice din Republica Moldova, dar și beneficiarilor efectivi ai acesteia. Deseori, investitorul nu investește direct, ca persoana fizică, dar prin intermediul altor societăți deținute de acesta.</p> <p>3. Majorarea valorii de investiției eligibile la niște valori reale cu simplificarea la maxim a setului de documente necesare obținerii permisului de ședere. Astfel, cu condiția efectuării unor investiții considerabile se va solicita doar prezentarea pașaportului și a cazierului judiciar.</p> <p>4. Creșterea graduală a termenului de valabilitate a permisului de ședere în raport cu creșterea sumei investiției.</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>c) contractul de împrumut de la fondator sau un alt act juridic prin care străinul solicitant pune la dispoziție persoanei juridice din Republica Moldova un împrumut pentru dezvoltare - în cazul în care investiția are forma mijloacelor bănești sau drepturilor de creanțe monetare sau alte forme de obligații față de străinul solicitant ce au valoare economică și financiară;</p> <p>d) contractul de licență, franciză sau un alt act juridic similar încheiat de către străinul solicitant sau o persoană juridică deținută de acesta în calitate de asociat, acționar sau beneficiar efectiv, în calitate de proprietar al obiectelor de proprietate intelectuală și persoana juridică din Republica Moldova, în calitate de beneficiar al acestor obiecte de proprietate intelectuală - în cazul în care investiția are forma unor drepturi de proprietate intelectuală: dreptul asupra obiectelor de proprietate industrială (brevete de invenții, modele de utilitate, mărci de produs și mărci de serviciu, denumiri de firmă, denumiri de origine ale produselor, desene și modele industriale, brevete pentru soiuri de plante, topografii ale circuitelor integrate), dreptul de autor și drepturile conexe, secretul comercial (know-how), goodwill.</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>(3) Indiferent de forma exactă a investiției prevăzute la alin. (2), valoare minimă a acesteia trebuie să fie de cel puțin 50.000 euro, în echivalent de lei moldovenești.</p> <p>(4) Suplimentar documentelor relevante prevăzute de alin. (2), la cererea pentru acordarea dreptului de ședere se prezintă:</p> <p>a) pașaportul național în original și în copie, în al cărui temei străinul a intrat pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat/apostilat de autoritățile statului a cărui cetățenie străinul o deține. În cazul în care străinul are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, eliberat de autoritățile statului de reședință, tradus și legalizat/apostilat, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere.</p> <p>(5) Dreptul de ședere provizorie pentru investitor se acordă sau, după caz, se prelungește pentru o perioadă de 1 an.</p> <p>(6) Străinilor care efectuează investiții li se acordă drept de ședere după cum urmează:</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>a) pentru investiții în valoare de cel puțin 100.000 euro în echivalent de lei moldovenești – pe un termen de 2 ani;</p> <p>b) pentru investiții în valoare de cel puțin 150.000 euro în echivalent de lei moldovenești – pe un termen de 3 ani;</p> <p>c) pentru investiții în valoare de cel puțin 200.000 euro în echivalent de lei moldovenești – pe un termen de 4 ani;</p> <p>d) pentru investiții în valoare de cel puțin 250.000 euro în echivalent de lei moldovenești – pe un termen de 5 ani;</p> <p>e) pentru investiții în valoare de cel puțin 300.000 euro în echivalent de lei moldovenești – pe un termen de 8 ani.</p> <p>(7) Dreptul de ședere provizorie acordat anterior nu poate fi prelungit sau, după caz, poate fi anulat sau revocat dacă se constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin.(1) și (2) ale prezentului articol și la art.33 sau dacă în privința străinului a fost emisă o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei infracțiuni economice.</p>		
25	Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului de consultanță pentru	Codul Fiscal nr. 1163/1997	La art. 54 ¹ , alin. (1) se exclud cuvintele ”precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță	Conform articolului 54 ¹ subiecții ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de	Propunerea nu este relevantă conceptului general al proiectului, respectiv măsura urmează să fie înaintată Ministerului Finanțelor

	afaceri și management (AJ)		<p>pentru afaceri și management (pct. 70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.”</p> <p>Astfel, art. 54¹, alin. (1) se expune în următoarea redacție “(1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali.”</p>	<p>fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări</p> <p>Prevederile sunt „discriminatorii” pentru agenții SIMM care prestează servicii de consultanță. Prevederea probabil a avut scopul „nobil” de a diminua tranzacțiile fictive de optimizare fiscală, dar în practică, aceasta poate fi relativ ușor evitată prin stipularea serviciilor de marketing, consultanță IT etc. Astfel, pentru un anumit număr de contribuabili „neonești” sunt discriminați agenții economici „onești” activitatea cărora de bază este consultanța.</p>	<p>pentru examinare în procesul de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2025 ca urmare a solicitării remise de Ministerul Finanțelor către toate părțile interesate prin scrisoarea nr.06/4-9/3 din 26.01.2024.</p>
26	Eliminarea constrângerilor la deschiderea conturilor bancare de către SRL, în structura organelor de conducere al căruia sunt și cetățeni străini (cerințele interne impun prezentarea unui document oficial privind acționarii și beneficiarii efectivi, dar tari ca SUA nu au așa autoritate și așa adevăritate) (AJ)	Legea nr. 308/2017	<p>art. 5, alin. (2), lit. b), se completează cu „În cazul în care, autoritățile competente din țara de reședință a beneficiarului efectiv nu emit documente, date și informații relevante pentru identificarea acestuia, entitatea raportoare poate utiliza documente, date și informații relevante emise de către terțe părți (avocați,contabili, auditori, notari etc.) din țara de reședință a beneficiarului efectiv.”</p>	<p>Legislația actuală prevede identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului.</p> <p>În cazul SRL-urilor al cărui asociat este o persoană juridică din SUA sau alte țări care nu dețin registre oficiale comerciale și/sau registrele beneficiarilor efectivi, băncile comerciale solicită acte/documente care ar demonstra cine este beneficiarul efectiv al</p>	

A comentat [VT17]: Opinia MF

				<p>persoanei juridice americane, adică care ar arăta persoana fizică care controlează entitatea. Aceste documente urmează a fi emise de autoritățile americane, prin care este identificat BE (beneficiarul efectiv). În Statutul persoanei juridice din SUA este stipulat beneficiarul efectiv, dar banca nu consideră Statutul companiei ca o sursă sigură și independentă, deoarece informația din acesta sunt declarate de către client și nu poate fi tratată ca una credibilă. În SUA, Statutul companiei este semnat doar de către asociați, dar nu este vizat de semnătura reprezentanților autorităților americane. Astfel, practic este imposibil de a deschide conturi bancare pentru SRL-urile al căror asociați sunt persoane juridice din jurisdicției care nu oferă informații privind beneficiarii efectivi semnate de către reprezentanții autorităților de stat.</p>	
27	Eliminarea prevederii privind utilizarea eKYC pentru identificarea la distanță doar a cetățenilor RM (RI)	Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, art.5 ¹	La articolul 5 ¹ alineatul (1) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.58–66, art.133), cu modificările ulterioare, după cuvintele „persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova” se introduc cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene” și completează la sfârșit cu cuvintele „sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene”.	Prin inițiativa <i>Contactless business in Moldova</i> , se țintește un auditoriu mult mai larg de beneficiari, iar investitorii străini ar fi din start excluși din acest circuit.	
28	Trecerea în cont a sumei minime a	Art. 371, Codul Fiscal	Articolul 371.	Parcul pentru tehnologia informației, conform prevederilor articolului 1, alin (2)	Nu este clar ce se dorește

<p>impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, în valoare de 30% din cuantumul salariului mediu lunar prognozat pe economie cu scopul de eliminare a dublei impuneri de fapt, a companiilor mici și mijlocii în procesul de acoperire a contribuțiilor minime de asigurare socială și medicală (AJ, MITP)</p>	<p>(3) Prin excepție de la prevederile alineatului (2), impozitul unic datorat pentru luna decembrie va fi calculat luând în considerare datele cumulativ înregistrate pe parcursul perioadei de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și va constitui diferența dintre: valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4)) și valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii decembrie a anului calendaristic respectiv, luni în care a fost aplicat regimul special de impozitare.</p> <p>(4) Valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului calendaristic se determină ca valoarea maximă dintre: 7% din obiectul impunerii pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și suma minimă a impozitului unic stabilită la art.370 alin. (2), luând în considerare datele cumulative pentru toate lunile în care a fost aplicat regimul special de impozitare în anul calendaristic respectiv.</p> <p>(5) În cazul pierderii titlului de rezident pe parcursul anului calendaristic, prin excepție de la prevederile alineatului (2), impozitul unic datorat pentru ultima lună de aplicare a regimului special de impozitare va fi calculat luând în considerare datele cumulative înregistrate pe parcursul</p>	<p>al Legii 77 din 21.04.2016 a fost creat pentru impulsivizarea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării, bazată pe tehnologia informației în diverse domenii, activității didactice în domeniul tehnologiei informației, precum și crearea locurilor de muncă cu valoare adăugată înaltă și atragerea investițiilor autohtone și străine. Un element important, printre acestea este impulsivizarea cercetării și dezvoltării, sporirea numărului de companii noi de tip start-up, cultivarea produselor informaționale create de companii din Republica Moldova. Potrivit art. 15 din Legea 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și Titlului X al Codului fiscal, impozitul unic perceput la rezidenții parcurilor IT este stabilit în mărime de 7% din venitul din vânzări, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat (3,510 lei în 2023). Conform statisticilor prezentate de MITP, majoritatea rezidenților parcului sunt întreprinderi cu până la 9 angajați și companii locale. Considerând specificul industriei IT în generarea anumitor produse / prestarea anumitor servicii, companiile din acest sector își pot recunoaște veniturile din vânzări doar la întrunirea cumulativă a criteriilor prevăzute de Standardele Naționale de Contabilitate – adică, uneori abia la finalizarea dezvoltării unui produs / prestării unui serviciu integral. Acest fapt generează situații în care pe parcursul anului rezidentul nu a avut venituri din vânzări, fiind focusată pe</p>	<p>Propunerea nu este relevantă conceptului general al proiectului, respectiv măsura urmează să fie înaintată Ministerului Finanțelor pentru examinare în procesul de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2025 ca urmare a solicitării remise de Ministerul Finanțelor către toate părțile interesate prin scrisoarea nr.06/4-9/3 din 26.01.2024.</p>
--	---	--	---

A comentat [VT18]: Opinia MF

		<p>perioadei de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și va constitui diferența dintre: valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4)) și valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii în care a fost pierdut titlul de rezident, luni în care a fost aplicat regimul special de impozitare în anul respectiv.</p>	<p>dezvoltarea unui produs, și respectiv achita suma minimă per fiecare angajat, iar în ultima lună a anului (când întrunește criteriile prevăzute de SNC) aceasta își recunoaște venitul din vânzări și achită 7% din acesta. Astfel, povara fiscală totală asociată impozitului unic depășește 7% din venitul din vânzări.</p> <p>În rezultat, această livrare de produs sau serviciu este impozitată o dată la etapa de dezvoltare – la cota minimă a impozitului, și o dată – în luna vânzării acestuia. În acest moment este încălcat principiul de bază al impozitării menționat în Codul Fiscal al Republicii Moldova (art. 6, alin (7)) și anume – echitatea fiscală, povara impunerii fiind mai mare pentru companii care se ocupă de activități ce implică dezvoltarea produselor proprii.</p> <p>Mai jos prezentăm ilustrate câteva cazuri concrete care descriu situația de mai sus:</p> <p>Cazul 1.</p> <p>Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an;</p> <p>Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,700,000 lei, obținute astfel:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – martie 2023,b) Cate 150 mii lei în perioada aprilie – noiembrie 2023, șic) 500 mii lei în luna decembrie 2023. <p>Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei.</p>	
--	--	---	--	--

				<p>Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul reflectate în art. 370 și 371 ale Codului fiscal este de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 7,020 lei lunar – în perioada ianuarie – martie 2023, b) Cate 10,500 lei lunar în perioada aprilie – noiembrie 2023, și c) 35,000 lei în luna decembrie 2023. <p>Total impozit unic = 140,060 lei</p> <p>Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 140,060 lei : 1,700,000 lei = 8.23%</p> <p>Cazul 2.</p> <p>Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an;</p> <p>Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,000,000 lei, obținute astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – noiembrie 2023, și b) 1,000,000 lei în luna decembrie 2023. <p>Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei.</p> <p>Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul reflectate în art. 370 și 371 ale Codului fiscal este de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Cate 7,020 lei lunar – in perioada ianuarie – noiembrie 2023, și b) 70 mii lei în luna decembrie 2023. <p>Total impozit unic = 147,220 lei</p> <p>Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 147,220 lei : 1,000,000 lei = 14.72%.</p> <p>În funcție de valorile concrete ale numărului de angajați, valoarea veniturilor</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>din vânzări și momentul posibil de recunoaștere a acestora, povara fiscală efectivă asociată impozitului unic poate depăși cu mult cota de 7% din venitul din vânzări.</p> <p>Având în vedere cele expuse mai sus, se propune completarea art. 371 cu un nou alineat (3), care ar permite regularizarea impozitului unic datorat în luna decembrie a fiecărui an sau în ultima lună de rezidență în parcul IT. În acest fel, povara fiscală a rezidenților parcului IT va fi în limita celor 7% din venitul din vânzări realizate de aceștia, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat care acoperă asigurarea medicală și socială limitată a acestora.</p> <p>Modelare exemplu:</p> <p>a) până la implementarea modificărilor: Total impozit unic = 574,900 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 574,900 lei : 6,600,000 lei = 8,71%.</p> <p>b) după implementarea modificărilor: Total impozit unic = 487,890 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 487,890 lei : 6,600,000 lei = 7.39%.</p>	
--	--	--	--	--

				<p>Exemplu 3. Trecere în cont</p> <p>1) Datele înregistrate de rezidenți pe parcursul anului 2023</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luna, 2023</th> <th>Venit lunar, lei</th> <th>7%, lei</th> <th>Numărul angajaților lunar</th> <th>Suma minimă, lei</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Ianuarie</td><td>500 000</td><td>35 000</td><td>15</td><td>52 65</td></tr> <tr><td>Februarie</td><td>1 000 000</td><td>70 000</td><td>10</td><td>35 11</td></tr> <tr><td>Martie</td><td>500 000</td><td>35 000</td><td>10</td><td>35 11</td></tr> <tr><td>Aprilie</td><td>600 000</td><td>42 000</td><td>15</td><td>52 65</td></tr> <tr><td>Mai</td><td>1 000 000</td><td>70 000</td><td>15</td><td>52 65</td></tr> <tr><td>Iunie</td><td>400 000</td><td>28 000</td><td>10</td><td>35 11</td></tr> <tr><td>Iulie</td><td>0</td><td>0</td><td>8</td><td>28 08</td></tr> <tr><td>August</td><td>0</td><td>0</td><td>10</td><td>35 11</td></tr> <tr><td>Septembrie</td><td>500 000</td><td>35 000</td><td>10</td><td>35 11</td></tr> <tr><td>Octombrie</td><td>700 000</td><td>49 000</td><td>12</td><td>42 11</td></tr> <tr><td>Noiembrie</td><td>400 000</td><td>28 000</td><td>12</td><td>42 11</td></tr> <tr><td>Decembrie</td><td>1 000 000</td><td>70 000</td><td>12</td><td>42 11</td></tr> <tr><td>TOTAL</td><td>6 600 000</td><td>462 000</td><td></td><td>487 81</td></tr> </tbody> </table> <p>2) Impozitul unic datorat pentru luna decembrie 2023</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Calcul la finalul anului (luna decembrie)</th> <th>Valoarea lui calculat pentru a regimului special de trecerea în cont</th> <th>Valoarea lui calculat pentru impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4))</th> <th>Valoarea impozitului unic calculat pentru luna decembrie 2023</th> <th>Suma spre achitare în luna decembrie 2023 (Diferența între col.2 și col.3)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Decembrie</td> <td>487 890</td> <td>504 900</td> <td>-17 010</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Luna, 2023	Venit lunar, lei	7%, lei	Numărul angajaților lunar	Suma minimă, lei	Ianuarie	500 000	35 000	15	52 65	Februarie	1 000 000	70 000	10	35 11	Martie	500 000	35 000	10	35 11	Aprilie	600 000	42 000	15	52 65	Mai	1 000 000	70 000	15	52 65	Iunie	400 000	28 000	10	35 11	Iulie	0	0	8	28 08	August	0	0	10	35 11	Septembrie	500 000	35 000	10	35 11	Octombrie	700 000	49 000	12	42 11	Noiembrie	400 000	28 000	12	42 11	Decembrie	1 000 000	70 000	12	42 11	TOTAL	6 600 000	462 000		487 81	Calcul la finalul anului (luna decembrie)	Valoarea lui calculat pentru a regimului special de trecerea în cont	Valoarea lui calculat pentru impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4))	Valoarea impozitului unic calculat pentru luna decembrie 2023	Suma spre achitare în luna decembrie 2023 (Diferența între col.2 și col.3)	Decembrie	487 890	504 900	-17 010		
Luna, 2023	Venit lunar, lei	7%, lei	Numărul angajaților lunar	Suma minimă, lei																																																																																	
Ianuarie	500 000	35 000	15	52 65																																																																																	
Februarie	1 000 000	70 000	10	35 11																																																																																	
Martie	500 000	35 000	10	35 11																																																																																	
Aprilie	600 000	42 000	15	52 65																																																																																	
Mai	1 000 000	70 000	15	52 65																																																																																	
Iunie	400 000	28 000	10	35 11																																																																																	
Iulie	0	0	8	28 08																																																																																	
August	0	0	10	35 11																																																																																	
Septembrie	500 000	35 000	10	35 11																																																																																	
Octombrie	700 000	49 000	12	42 11																																																																																	
Noiembrie	400 000	28 000	12	42 11																																																																																	
Decembrie	1 000 000	70 000	12	42 11																																																																																	
TOTAL	6 600 000	462 000		487 81																																																																																	
Calcul la finalul anului (luna decembrie)	Valoarea lui calculat pentru a regimului special de trecerea în cont	Valoarea lui calculat pentru impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4))	Valoarea impozitului unic calculat pentru luna decembrie 2023	Suma spre achitare în luna decembrie 2023 (Diferența între col.2 și col.3)																																																																																	
Decembrie	487 890	504 900	-17 010																																																																																		
29	Actualizarea cotei venitului lunar asigurat al salariaților rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației (scop: ”indexarea” venitului asigurat, care stă la baza calculării prestațiilor sociale ale angajaților, în conformitate cu contribuția reală a rezidenților parcului IT la BASS din contul impozitului unic) (AJ, MITP)	Art.16 (1) al Legii 77/2016 – trim. I/2024	Art. 16, alin. (1) se expune în următoarea redacție: (1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.”	Urmare a unei analize detaliate privind contribuția rezidenților parcului pentru tehnologia informației “Moldova IT Park” (în continuare – MITP) la bugetul de asigurări sociale de stat (în continuare - ”BASS”) și prestațiile de asigurări sociale achitate angajaților acestora din contul BASS în perioada 2018-2022, în condiții generale de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale, venitul asigurat al angajaților rezidenților MITP ar fi fost în cuantum de 90% din salariul mediu prognozat în anul 2022. Potrivit datelor obținute din calcule menționate cel mai mare cuantum a venitului asigurat ar fi fost de 92% în anul 2019. În acest context, 5 ani consecutivi, venitul asigurat per angajat nu atinge nivelul care corespunde contribuției efective a rezidenților MITP la BASS, astfel păstrând o discrepanță dintre contribuția rezidenților MITP la BASS și venitul lunar asigurat al angajaților lor observată și în anii precedenți.																																																																																	

				<p>Condițiile de asigurare socială a angajaților rezidenților MITP nu pot fi nicidecum considerate a fi preferențiale întrucât contribuția acestora excede substanțial atât valoarea venitului asigurat, cât și a prestațiilor de asigurări sociale achitate din contul BASS. Astfel, în 2022 doar 3.396 angajați au beneficiat de prestații de asigurări sociale achitate din contul BASS în valoare totală de 43.981 mii lei comparativ cu 417.608 mii lei contribuție totală a acestora la BASS (i.e. doar 10.5%), iar în 2021 – 3 341 beneficiari de prestații în valoare de doar 39.918 mii lei comparativ cu 300.163 mii lei contribuție la BASS (i.e. 13.3%).</p> <p>Este important de notat că, majorarea cuantumului venitului asigurat al angajaților din parcul IT nu este sub nicio formă o facilitare suplimentar acordată acestora, dar derivă din contribuția efectivă a acestora la BASS și angajamentul incontestabil al statului de a respecta principiile organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale.</p>	
30	<p>Motivarea și responsabilizarea agenților economici să ofere bonurile de casă. Pe de altă parte, acesta vine în ajutorul consumatorilor să-și revendice și să-și protejeze drepturile de consumator în</p>	<p>Legea 105/2003 Codul Contravențional</p>	<p>Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 176-181, art.513), cu modificările ulterioare, se modifică după urmează: 1. Articolul 6 lit. c¹) va avea următorul cuprins: „c¹) neachitarea contravalorii bunului achiziționat sau serviciului prestat, în cazul neemiterii sau înmânării de către</p>	<p>Prin prezentul proiect de lege, vânzătorii și/sau prestatorii vor fi obligați să afișeze la vedere informația cu privire la faptul că consumatorii atunci când nu primesc bonul de casă, au dreptul să-l solicite. În cazul unui refuz din partea vânzătorilor și/sau prestatorilor de a înmâna bonul de casă, consumatorul va avea dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia.</p>	

	<p>cazul unor eventuale reclamații. (MDED)</p>	<p>vânzător/prestator a bonului de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică”.</p> <p>2. Articolul 9 se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins: „f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”.</p> <p>3. Articolul 10 lit. f¹) va avea următorul cuprins: „f¹) să asigure afișarea la vedere a anunțului cu următorul cuprins: „În cazul în care nu este emis și înmănat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică, consumatorul este în drept să nu achite bunul achiziționat sau serviciul prestat”.</p> <p>4. Articolul 25 se completează cu alin. (12¹) cu următorul cuprins: „(12¹) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere anunțul cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia”. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia”.</p> <p>Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în</p>	<p>Odată adoptat, proiectul de lege va constitui un pas în direcția transparenței fiscale, responsabilizând agenții economici să achite onest toate impozitele și taxele fiscale, oferind astfel și un suport juridic consumatorilor de a-și proteja drepturile de consumator în cazul unor eventuale reclamații.</p>	
--	--	---	---	--

A comentat [VT19]: Opinia MF

			<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după urmează: Articolul 344 alin. (3) se completează cu lit.b¹) cu următorul cuprins: „b¹) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a anunțului cu următorul cuprins: „Dacă nu primiți bonul de casă, aveți dreptul să-l solicitați. În cazul unui refuz, aveți dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia””.</p>		
31	<p>Extinderea cercului de persoane/entități ce pot activa în calitate de registratori de stat în scopul înregistrării companiilor/persoanelor juridice (RI)</p>	<p>Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19.10.2020</p> <p>Ordinul I.P. Agenția Servicii Publice nr. 150 din data de 30.10.2017 privind aprobarea Regulamentului privind</p>	<p>La articolul 35 din Legea nr.220/2007 se introduce un alineat nou, (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>“(1¹) Agenția Servicii Publice poate să externalizeze funcția de introducere inițială a documentelor și informațiilor în Registrul de stat aferente înregistrării persoane juridice sau persoanelor fizice care desfășoară activitatea profesională în domeniul justiției, cu condiția că înregistrarea se va efectua în conformitate cu prevederile alin. (1). Condițiile externalizării se aprobă de organul înregistrării de stat.</p>	<p>Analiza prevederilor legale cu scopul identificării posibilității și oportunității extinderii cercului de persoane care pot activa în calitate de registratori de stat ai persoanelor juridice prin includerea notarilor și/sau a lucrătorilor bancari în lista respectivă este determinată de sistemul existent greoi și greu de accesat - atât teritorial, cât și funcțional. ASP este pe calea de a implementa noul Registru al persoanelor juridice, care prin esență admite mobilizarea unui număr mai mare de agenți de înregistrare și/sau interacțiune bazată pe RSUD, dar și deschiderea API</p>	

		modul de desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de registrator în domeniul înregistrării de stat			
32	Amendarea legislației pentru a oferi băncilor a dreptului să acorde și alte genuri de servicii pentru antreprenor, cu scopul final de dezvoltarea a Marketplace-urilor (RI)	Legea 202/2017 privind activitatea băncilor	<p>La articolul 14, alin. (1), lit. p) sintagma “, permise de Banca Națională a Moldovei,” se abrogă</p> <p>Textul după modificare</p> <p>p) orice alte activități sau servicii, permise de Banca Națională a Moldovei, în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar, cu respectarea prevederilor legale speciale care reglementează respectivele activități.</p>	La banca, dar nu numai - poate și la notar sau și la un operator telco, antreprenorul ar putea să fie asistat la: alegerea formei juridice și deschiderea companiei, acordarea de identitate digitală (semnătură electronică avansată și calificată), acordarea de credit, identificarea parteneri de afaceri, servicii de contabilitate, fiscalitate, HR și juridice, consultanță în afaceri, optimizare de procese (inclusiv introducerea de soluții digitale pentru managementul relației cu clienții, de administrare a afacerilor, stocurilor, etc.), soluții customizate pentru magazine online, pregătire dosare de participare la achiziții publice, obținere de subvenții, pregătire a exporturilor, etc. Pentru aceasta este nevoie de extins gama de servicii oferite de bănci, care sunt limitate de Legea privind activitatea băncilor și nu permite acordarea și altor servicii conexe clienților, conexe cu activitatea de bază.	

33	Eliminarea necesității raportării numărului de persoane cu dizabilități în companii și utilizarea datelor existente în resursele informaționale ale MS (se coordonează cu MMPS)	Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități	<p>Articolul 34 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități:</p> <p>1. Alineatul (5) se expune în următoarea redacție:</p> <p>“(5) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă verifică respectarea din partea angajatorilor cerințelor din alin. (4) prin colectarea informației respective prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect”</p> <p>2. La alineatul (7) sintagma “(4) și” se abrogă</p> <p>Cod Contravențional, nr. 218/2008</p> <p>La articolul 56¹ alin. (4) se abrogă</p>	<p>Conform art. 34 din LEGEA Nr. 60/2012, angajatorii, indiferent de forma de organizare juridică, care conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajați și mai mult, creează sau rezervează locuri de muncă și angajează în muncă persoane cu dizabilități într-un procent de cel puțin 5 la sută din numărul total de salariați (alin.4). Totodată, angajatorii asigură evidența cererilor (a documentelor anexate la acestea) ale persoanelor cu dizabilități care s-au adresat pentru a fi angajate în muncă într-un registru separat de strictă evidență, care va conține înscrisuri privind deciziile de angajare sau refuz, cauzele refuzului, contestațiile etc.</p> <p>Alin. 5 al aceluiași articol stipulează că angajatorii informează obligatoriu agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă despre: a) locurile de muncă create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 5 zile de la data la care au fost create/rezervate; b) ocuparea de către persoanele cu dizabilități a locurilor de muncă care au fost create/rezervate, în termen de 3 zile de la data la care au fost ocupate.</p> <p>COD nr. 218/2008 CODUL CONTRAVENȚIONAL AL REPUBLICII MOLDOVA* Articolul 561. Încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități (4) Necomunicarea agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă de către angajatori, în termenul stabilit de legislație, a informației privind locurile de muncă</p>	
----	---	---	---	---	--

				<p>rezervate pentru angajarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, precum și a informației privind angajările persoanelor cu dizabilități efectuate la locurile de muncă rezervate, se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>Problema invocată de sectorul privat la acest subiect:</p> <ul style="list-style-type: none">- Menținerea în statele de personal a unui loc de munca vacant pentru angajarea persoanelor cu dizabilități este defectuos pentru entitățile private care au posibilitatea de a modifica la necesitate statele de personal fără a avea în ele ocupații vacante pentru careva perspective de angajare.- O alta problema cu care se confruntă companiile private este faptul că persoanele care se angajează nu doresc ca angajatorul să afle despre dizabilitățile sale (care nu sunt vizibile), simțindu-se cumva discriminate și nu acceptă ca să fie raportate la Agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă. Se propune excluderea necesității informării Agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Prin urmare, datele despre sănătatea persoanei (dizabilitățile) pot fi accesate de instituțiile de stat prin intermediul operabilității datelor (ANOFM vs Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă)), în cazul în care conform legii trebuie să aibă acces la ele, dar nu sa fie o povară pentru mediul de afaceri.	
--	--	--	--	--	--

Nr. 13/1-2282 din 22.07.2024

Cancelaria de Stat

În temeiul prevederilor pct. 38 și 185 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite cererea privind înregistrarea în lista proiectelor care urmează a fi examinate în cadrul ședinței secretarilor generali proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale).

Totodată, menționăm că proiectul a fost examinat de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 6 februarie 2024 (Proces verbal nr.5), care a susținut analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale și a comerțului electronic).

CERERE privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea economiei digitale).
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Proiectul de lege a fost dezvoltat de MDED pe platforma Consiliului Economic pe lângă PM, cu participarea activă a Asociației Companiilor din domeniul TIC și suportul financiar al GIZ Moldova.
3.	Justificarea depunerii cererii	Scopul proiectului este de modificare a unor acte normative, ce vizează problemele ridicate de comunitatea de

		afaceri, asociații de profil și autorități publice vizate, precum și inițiative noi și neexplorate pentru stimularea unor domenii noi de activitate.
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	-
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cancelaria de Stat 2. Ministerul Finanțelor 3. Ministerul Afacerilor Interne 4. Ministerul Muncii și Protecției Sociale 5. Banca Națională a Moldovei 6. Casa Națională de Asigurări Medicale 7. Agenția Servicii Publice 8. Ministerul Justiției – <i>expertiza juridică</i> 9. Centrul Național Anticorupție – <i>expertiza anticorupție</i>
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Viorica Stroici, consultant principal al Secției politice în domeniul economiei digitale și digitalizării serviciilor publice. tel.: 22 250 556, e-mail: viorica.stroici@mded.gov.md
7.	Anexe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul de lege 2. Nota informativă la proiect 3. Analiza impactului de reglementare 4. Aviz prealabil Ministerul Justiției 5. Aviz prealabil Ministerul Finanțelor
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Secretar de stat

Cătălina PLINSCHI

Ex.: Viorica Stroici
Tel.: (022) 250-556
e-mail: viorica.stroici@mded.gov.md